

**ΥΠΟΕΡΓΟ: ΥΠΟΕΡΓΟ 3 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ»**

**της Πράξης «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2014-2018»
κωδ. ΟΠΣ 5000245**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

**«Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων: Διαδικασίες έγκρισης, χρηματοδότησης
και παρακολούθησης»**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Κωδικός εκπαιδευτικού υλικού:

Κωδικός Πιστοποίησης προγράμματος: 388

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέλη Ομάδας

Συντονίστρια:

ΠΛΙΑΚΑ ΑΛΕΚΑ (κωδ. Ο.Π.Σ 021278)

Συγγραφείς:

ΓΡΟΥΖΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (κωδ. Ο.Π.Σ 004369)

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ (κωδ. Ο.Π.Σ 021037)

ΚΟΡΚΟΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (κωδ. Ο.Π.Σ 012748)

ΜΠΟΥΤΣΙΟΥΚΟΥ ANNA (κωδ. Ο.Π.Σ 008486)

Αξιολογήτρια :

ΓΕΡΟΣΤΑΘΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ (002979)

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	8
1. Εισαγωγικά Δημοσίων Επενδύσεων / Αντικείμενο Δημοσίων Επενδύσεων/ Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων.....	12
1.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι	12
1.2 Έννοια των δημοσίων επενδύσεων και το περιεχόμενο του ΠΔΕ.....	12
1.3 Διάκριση επενδύσεων	13
1.4 Η θετική σχέση επενδύσεων και οικονομικής ανάπτυξης	18
1.5 Ιστορική Αναδρομή του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	20
1.6 Θεσμικό Πλαίσιο των Δημοσίων Επενδύσεων	21
1.7 Φορείς Δημοσίων Επενδύσεων και η σχέση τους με το ΠΔΕ	24
1.8 Τι χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.....	26
1.9 Διάκριση ΠΔΕ με βάση την πηγή χρηματοδότησης.....	26
1.10 Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ)	27
1.11 Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων	28
1.12 Διαδικασία Προγραμματισμού για την εκτέλεση του ΠΔΕ	44
1.13 Εκτέλεση ΠΔΕ	47
1.14 Μελέτες περίπτωσης.....	51
2. Κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση Συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.....	54
2.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι	54
2.2 Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ.....	54
2.3 Θεσμικό Πλαίσιο	55
2.4 Κατηγορίες – Περιεχόμενο Συλλογικών Αποφάσεων Συγχρ/νου ΠΔΕ	55
2.5 Γενικές κατευθύνσεις για την υποβολή προτάσεων	57
2.6 Διαδικασίες ένταξης στο ΠΔΕ συγχρηματοδοτούμενων έργων.....	60
2.7 Χρηματοδότηση ΦΠΑ από το ΠΔΕ.....	70
2.8 Κατάρτιση συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ	75
2.9 Αξιολόγηση πρότασης κατάρτισης Συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ	76
2.10 Μελέτες Περίπτωσης	79
3. Κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση Εθνικού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων	82
3.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι.....	82

3.2 Θεσμικό Πλαίσιο κατάρτισης Εθνικού ΠΔΕ.....	82
3.3 Κατηγορίες-Περιεχόμενο Συλλογικών αποφάσεων Εθνικού ΠΔΕ.....	84
3.4 Γενικές Κατευθύνσεις για την υποβολή προτάσεων	85
3.5 Προϋποθέσεις ένταξης νέων έργων στο ΠΔΕ	89
3.6 Συνεχιζόμενα έργα.....	90
3.7 Κατηγορίες Έργων.....	91
3.8 Εγγραφή πιστώσεων έργων εθνικού ΠΔΕ	94
3.9 Τεχνικά Δελτία έργου (ΤΔΕ).....	96
3.10 Αξιολόγηση πρότασης κατάρτισης Εθνικού ΠΔΕ.....	97
3.11 Έγκριση Προγράμματος ΔΕ του Φ.Χ.....	97
3.12 Διαχείριση προγράμματος ΔΕ Φ.Χ. κατόπιν της αρχικής έγκρισής.....	98
3.13 Μελέτες Περίπτωσης	100
4. Ειδικά Θέματα Κατάρτισης ΠΔΕ	103
4.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι.....	103
4.2 Ορισμός φυσικής καταστροφής και πλαίσιο χρηματοδότησης έργων αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές	103
4.3 Συμπλήρωση ΤΔΕ φυσικών Καταστροφών	105
4.4 Θεσμικό Πλαίσιο Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)	108
4.5 Κατηγορίες ΣΔΙΤ	110
4.5 Διαδικασία έγκρισης & χρηματοδότησης έργων ΣΔΙΤ	113
4.6 Χρηματοδοτικά Εργαλεία.....	116
5. Χρηματοδοτική και Οικονομική Παρακολούθηση ΠΔΕ	128
5.1. Εκπαιδευτικοί στόχοι.....	128
5.2 Γενικά περί Χρηματοδότησης του ΠΔΕ	129
5.3 Διαδικασίες Χρηματοδότησης	136
5.4 Πληρωμή έργων.....	146
5.5 Τραπεζικά προϊόντα και διαχείριση υπολοίπων	161
5.6 Μελέτες περίπτωσης	168
6. Πληροφοριακά Συστήματα (Εφαρμογές Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος e-PDE).....	172
6.1 Διαδικασία Κατάρτισης	172
6.2 Διαδικασία Χρηματοδότησης – Κατανομής έργων ΠΔΕ	173
6.3 Διαδικασία Πληρωμής έργων ΠΔΕ	174

Κατάλογος Διαγραμμάτων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ / ΑΕΠ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΕΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 1961-2016	19
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΔΕ.....	29
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΠΔΣ ΚΑΙ Π/Υ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	32
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΔΕ	38
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΔΕ	44
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΔΕ ΓΙΑ ΤΟ 2019	45
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: ΣΤΑΔΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΔΕ.....	58
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΔΕ.....	59
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΈΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΔΕ.....	78
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: ΣΤΑΔΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΔΕ.....	85
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΔΕ.....	85
85	
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΔΕ	87
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΟ ΠΔΕ	106
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ Ν. 3389/2005 ΠΕΡΙ ΣΔΙΤ	113
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΕ ΜΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΔΙΤ	114
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΜ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	118
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ ΕΚΤΟΣ ΚΛ.....	140
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΡΙΤΩΝ.....	141
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΔΕ ΕΝΤΟΣ Κ.Λ.....	145
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΠΑΑ ΚΑΙ Τ.Ε.Β.Α.....	146
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΆΜΕΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	156
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΈΜΜΕΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	156
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ –ΣΥΜΨΗΦΙΣΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ	161

Κατάλογος Πινάκων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΔΕ	29
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΕ	34

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΥΓΧ/ΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2014-2020	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	84

Κατάλογος Εικόνων

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΠΟ ΜΠΔΣ.....	36
ΕΙΚΟΝΑ 2: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΙΝΑΚΑ Α, Β ΚΑΙ Ε ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ - ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΔΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΠΔΣ	39
ΕΙΚΟΝΑ 3: ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΔΕ ΚΑΤΑ ΦΟΡΕΑ – ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΠΟ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ Π/Υ.....	43
ΕΙΚΟΝΑ 4: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΑ.....	49
ΕΙΚΟΝΑ 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΠΔΕ 2019 (ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ & ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ)	88

Συντομογραφίες

e-PDE	Ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα του ΠΔΕ
Α.Π.	Αρχή Πιστοποίησης
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΓΔΟΥ	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή
ΔΕ	Δημόσιες Επενδύσεις
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΥΔ	Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης
ΕΥΣΕ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
Εγκύκλιος ΠΔΕ	Εγκύκλιος Οδηγιών για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΠΔΕ τρέχοντος έτους και τον Προγραμματισμό Δαπανών του ΜΠΔΣ, εκδίδεται από την ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΜΠΔΣ	Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής
ΟΠΣ ΕΣΠΑ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΣΠΑ
π/υ ΔΕ	Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΣΔΙΤ	
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδας
ΥΑ / ΚΥΑ	Υπουργική Απόφαση / Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΥΠΑΝΕ	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ	Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Φ.Υ.	Φορέας Υλοποίησης
Φ.Χ.	Φορέας Χρηματοδότησης
ΤΔΕ	Τεχνικό Δελτίο Έργου
ΣΑ	Συλλογική Απόφαση
ΣΔΙΤ	Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
ΧΜ	Χρηματοδοτικά Μέσα, Χρηματοδοτικά Εργαλεία, Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής
ΕΤΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
ΚΛ	Κεντρικός Λογαριασμός
ΠΙΚΕ	Πίνακας Χρηματοδότησης Έργου

Εισαγωγή

1. Γενικά

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας με έργα που συμβάλουν στην ανανέωση και την αύξηση του ιδιωτικού και δημόσιου κεφαλαίου της οικονομίας, στηρίζοντας την αναπτυξιακή διαδικασία και τον εκσυγχρονισμό της χώρας σε μακροχρόνια βάση.

Στην παρούσα φάση της δημοσιονομικής κρίσης που διανύει η χώρα είναι επιβεβλημένη περισσότερο από κάθε άλλη φορά η ορθή κατανομή των περιορισμένων πόρων του ΠΔΕ προκειμένου να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό αναπτυξιακό αποτέλεσμα, συμβάλλοντας στην πραγματική επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας.

Ταυτόχρονα το ΠΔΕ ως τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού και οι διαδικασίες υλοποίησής του οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη όλους τους περιορισμούς και τις μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη αναφορικά με την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Με βάση τα παραπάνω από τις αρχές του 2010 και στο πλαίσιο των πολιτικών και νομικών δεσμεύσεων της χώρας για την εφαρμογή των Μνημονίων και των σχετικών εφαρμοστικών νόμων, δρομολογήθηκε μια σειρά αλλαγών και μεταρρυθμίσεων στις διαδικασίες κατάρτισης και εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με απώτερο σκοπό την βελτιστοποίηση στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος (Ν.4337/15 & 4314/14).

Η ριζική αναμόρφωση του πλαισίου χρηματοδότησης των δημοσίων επενδύσεων της χώρας αναφέρεται επίσης ως ρητή δέσμευση στο εκάστοτε ΜΠΔΣ και αποτυπώνεται ολοκληρωμένα στην «Εγκύκλιο οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ετήσιου ΠΔΕ» που εκδίδει το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Η υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων περιλαμβάνει την εμπλοκή πλήθους φορέων της δημόσιας διοίκησης που χρηματοδοτούν ή εκτελούν έργα ΠΔΕ, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Ο χειρισμός ιδιαίτερων κατηγοριών έργων όπως φυσικές καταστροφές, έργα ΣΔΙΤ, των νέων προγραμμάτων (π.χ. CEF, TEBA, Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, Ασύλου και Μετανάστευσης), των έργων του ΕΣΠΑ 2014-20 (Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης), απαιτεί την άμεση επιμόρφωση των στελεχών των φορέων αυτών που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΠΔΕ.

2. Επιδιώξεις και στόχοι του εκπαιδευτικού υλικού

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελεί εξειδικευμένη συστηματική καταγραφή κανόνων με πρακτικό προσανατολισμό και ουσιαστική σημασία δεδομένου ότι έχει ως στόχο την ανάπτυξη τεχνογνωσίας και ικανοτήτων σε στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να υποστηρίξουν αποτελεσματικά την κατάρτιση ορθών προτάσεων για τα επενδυτικά προγράμματα των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (φορείς εκτέλεσης και υλοποίησης), την χρηστή υλοποίηση των προγραμμάτων και την διεξαγωγή αποτελεσματικών ελέγχων σε αυτά (ελεγκτικοί μηχανισμοί).

Ειδικότερα, σκοπός του εκπαιδευτικού υλικού είναι η κατανόηση εκ μέρους των καταρτιζομένων, των διαδικασιών κατάρτισης, χρηματοδότησης και παρακολούθησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ώστε να συμβάλλουν στην επιτυχή υλοποίηση του ΠΔΕ κάθε έτους.

Αναλυτικότερα, το εκπαιδευτικό υλικό στοχεύει στην διευκόλυνση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης σε μία σειρά από καθήκοντα, στα οποία εμπλέκονται ανάλογα με το μέγεθος του φορέα, την διάρθρωση του και ειδικότερα την υπηρεσία στην οποία είναι τοποθετημένα, όπως:

1. Κατάρτιση Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων
2. Σύνταξη και υποβολή προτάσεων για εκτιμήσεις πληρωμών τρέχοντος έτους και για προβλέψεις δαπανών επόμενου έτους
3. Σύνταξη και υποβολή προτάσεων για προβλέψεις δαπανών στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής

4. Συμπλήρωση σχετικών υποδειγμάτων-πινάκων
5. Σύνταξη και υποβολή των επενδυτικών προγραμμάτων των φορέων
6. Σύνταξη και υποβολή αναθεωρημένων προγραμμάτων (τροποποίηση προγραμμάτων) των φορέων
7. Συμπλήρωση σχετικών υποδειγμάτων-πινάκων
8. Σύνταξη και υποβολή αιτημάτων χρηματοδότησης Συλλογικών Αποφάσεων
9. Έκδοση αποφάσεων χρηματοδότησης των έργων των συλλογικών αποφάσεων
10. Σύνταξη και υποβολή εντολών κατανομής έργων στην Τράπεζα της Ελλάδος και στο ΠΣΥΠΟΔΕ (κεντρικοί λογαριασμοί)

3. Δομή εκπαιδευτικού υλικού

Το εκπαιδευτικό υλικό δομήθηκε βάσει των σταδίων που ακολουθούνται για την κατάρτιση, χρηματοδότηση και παρακολούθηση του ετήσιου ΠΔΕ και τις γνώσεις που πρέπει να κατέχει ένα στέλεχος, το οποίο εμπλέκεται σε κάποια από τις αντίστοιχες διαδικασίες. Το εκπαιδευτικό υλικό διαρθρώνεται σε πέντε (5) κεφάλαια ως εξής:

Στο Α΄ Κεφάλαιο αποσαφηνίζονται οι έννοιες της απόδοσης, των επενδύσεων, η κατηγοριοποίηση τους και η εξειδίκευση των δημοσίων επενδύσεων καθώς και η σπουδαιότητα-χρησιμότητα τους. Περαιτέρω, γίνεται αναφορά στο νομικό πλαίσιο των δημοσίων επενδύσεων και διευκρινίζονται οι φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης και η διάκριση του τρόπου χρηματοδότησης. Στη συνέχεια, και για το υπόλοιπο μέρος του Α΄ κεφαλαίου αναλύεται ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων και η διαδικασία προγραμματισμού του σε συγκεκριμένα στάδια - διαδικασίες.

Στο Β΄ Κεφάλαιο περιγράφονται οι βασικές διαδικασίες ως προς την κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση του ετήσιου συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ενός φορέα χρηματοδότησης (Φ.Χ.)

Στο Κεφάλαιο Γ΄ περιγράφονται οι βασικές διαδικασίες ως προς την κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση του ετήσιου εθνικού προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Στη συνέχεια και **στο Κεφάλαιο Δ΄** εξετάζονται τα ειδικά θέματα κατάρτισης του Π.Δ.Ε. όπως τα έργα για την αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) και τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η χρηματοδότηση και η οικονομική παρακολούθηση του Π.Δ.Ε. είναι το αντικείμενο **του Ε΄ Κεφαλαίου**. Ειδικότερα, η διαδικασία της χρηματοδότησης τόσο του εθνικού όσο και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Π.Δ.Ε., το θεσμικό πλαίσιο, ο τρόπος εκτέλεσης των πληρωμών και η εμφάνιση των δαπανών του ΠΔΕ στη δημόσια ληγοδοσία.

Τέλος και **στο Κεφάλαιο ΣΤ΄**, παρουσιάζονται, επιγραμματικά, τα πληροφορικά συστήματα που πλαισιώνουν την λειτουργία (κατάρτιση, έγκριση, χρηματοδότηση, έλεγχος, παρακολούθηση κτλ) του Π.Δ.Ε.

1. Εισαγωγικά Δημοσίων Επενδύσεων/Αντικείμενο Δημοσίων Επενδύσεων/ Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

1.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο οι επιμορφωνόμενοι θα είναι σε θέση να:

1. Διακρίνουν τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις
2. Αντιλαμβάνονται την σπουδαιότητα των επενδύσεων και ιδίως των δημοσίων επενδύσεων
3. Ορίζουν και να εξηγούν την έννοια και το αντικείμενο των δημοσίων επενδύσεων
4. Ορίζουν και εξηγούν την έννοια του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων
5. Αντιλαμβάνονται πως καταρτίζεται ο προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων, της σημασία της αποστολής ορθών εκτιμήσεων και τα προβλήματα που προκύπτουν από τον εσφαλμένο και ελλιπή προγραμματισμό των επενδυτικών τους προγραμμάτων.

1.2 Έννοια των δημοσίων επενδύσεων και το περιεχόμενο του ΠΔΕ

1.2.1 Περί επένδυσης

Επένδυση είναι κάθε υλικό, διαρκές, παραγωγικό αγαθό, που δεν καταναλώνεται με τη χρησιμοποίησή του, αλλά συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικής υποδομής μιας χώρας/επιχείρησης.

Οι επενδύσεις, συμβάλλουν στη δημιουργία νέου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού (νέα κτίρια, νέες εγκαταστάσεις, νέος μηχανολογικός εξοπλισμός, επεκτάσεις του προϋπάρχοντος κεφαλαιουχικού εξοπλισμού).

Κάθε επένδυση αναλαμβάνεται, αν και εφ' όσον προβλέπεται ότι αυτή θα αποδώσει κάποια πρόσοδο/όφελος. Η **απόδοση** αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι η διαδικασία της επένδυσης αυξάνει την παραγωγικότητα και των άλλων συντελεστών της παραγωγής και ακριβώς αυτή η αύξηση αποτελεί την αμοιβή για την επένδυση που πραγματοποιήθηκε.

Με τον όρο **ποσοστό απόδοσης** εκτιμάται η ταχύτητα με την οποία ο πλούτος ενός επενδυτή αυξάνεται ή μειώνεται σε κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από

κάποια επένδυση που πραγματοποίησε, και ο γενικός τύπος που αποδίδει αυτή την έννοια έχει ως εξής:

$$r \text{ (ποσοστό απόδοσης)} = (\text{τελική αξία} - \text{αρχική αξία}) / \text{αρχική αξία}$$

1.3 Διάκριση επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε μια οικονομία διακρίνονται σε **ιδιωτικές και δημόσιες**, ανάλογα με το φορέα (ιδιωτικό ή δημόσιο) και το σκοπό (κέρδος ή κοινωνική ωφέλεια).

Μία άλλη διάκριση έχει να κάνει με το γεγονός του αν τα κεφάλαια-πόροι που επενδύονται, τοποθετούνται σε ήδη υπάρχουσες υποδομές (**έμμεσες επενδύσεις**) ή με την επένδυση αυτή δημιουργούνται νέες υποδομές (**άμεσες επενδύσεις**).

Για παράδειγμα, η αγορά μίας εταιρίας ξενοδοχείων είναι μία έμμεση επένδυση, ενώ η ίδρυση εταιρείας με σκοπό την δημιουργία και εκμετάλλευση ενός ξενοδοχείου είναι μία άμεση επένδυση.

Οι επενδύσεις, επίσης, διακρίνονται σε **καθαρές και ακαθάριστες επενδύσεις**. Οι τελευταίες περιλαμβάνουν και τις αποσβέσεις, ενώ οι καθαρές επενδύσεις την καθαρή προσθήκη στο κεφάλαιο και τα αποθέματα προϊόντων στην οικονομία.

1.3.1 Ιδιωτικές επενδύσεις

Οι ιδιωτικές επενδύσεις χρηματοδοτούνται συνήθως με αυτοχρηματοδότηση, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή δανεισμό, και περιλαμβάνουν δαπάνες για ακίνητα, πάγιες εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων και αύξηση των αποθεμάτων των επιχειρήσεων και άλλες.

Κύριος στόχος των ιδιωτικών επενδύσεων είναι η μεγιστοποίηση της απόδοσης του επενδυμένου κεφαλαίου σε σχέση πάντα με τον κίνδυνο που αναλαμβάνεται.

Οι ιδιωτικές επενδύσεις παγίων κεφαλαιουχικών αγαθών είναι εκείνες οι οποίες έχουν μεγάλη σημασία για την ανάπτυξη και τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας.

1.3.2 Δημόσιες επενδύσεις

Εισαγωγή

Οι δημόσιες επενδύσεις (δρόμοι, σχολεία, νοσοκομεία, έργα υποδομής κ.λπ.) **χρηματοδοτούνται** με εσωτερικό ή εξωτερικό δανεισμό, φορολογία (ίδια έσοδα του κράτους), ιδιωτική συμμετοχή (ΣΔΙΤ θα αναπτυχθεί σε επόμενο κεφάλαιο) και χρηματοδότηση από Διεθνείς Οργανισμούς και ειδικότερα συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνήθως διακρίνονται σ' εκείνες της Κεντρικής Διοίκησης και του περιφερειακού σκέλους (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) και των Δ.Ε.Κ.Ο.

Στις περισσότερες περιπτώσεις όμως, στις δημόσιες επενδύσεις, περιλαμβάνονται μόνον εκείνες της κεντρικής διοίκησης και του περιφερειακού σκέλους, ενώ οι επενδύσεις των ΔΕΚΟ θεωρούνται ιδιωτικές επενδύσεις. Αυτό συμβαίνει γιατί οι επενδύσεις των ΔΕΚΟ αποφασίζονται με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια όπως οι ιδιωτικές επενδύσεις, ενώ εκείνες της κεντρικής διοίκησης και του περιφερειακού σκέλους (Κρατικός Προϋπολογισμός) με κοινωνικά και πολιτικά κριτήρια.

Κύριος στόχος των δημοσίων επενδύσεων είναι η μεγιστοποίηση της κοινής ωφέλειας (τοπικής ή εθνικής) βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα.

Ορισμός

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA-95 (European System Accounts) για τη σύνταξη των εθνικών λογαριασμών, οι **επενδύσεις** ορίζονται, ως ο συνολικός **ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου**, ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Εξειδικεύοντας, οι **δημόσιες επενδύσεις** ορίζονται ως ο συνολικός **ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου**, που δημιουργείται από φορείς της **Γενικής Κυβέρνησης**, κατά ESA - 95. Αυτός ο ορισμός χρησιμοποιείται τόσο από τη Eurostat όσο και από την Δημόσια Διοίκηση.

Σύμφωνα με το **ΝΑ 2957/1954**, δημόσιες επενδύσεις συνιστούν:

1. Οι κατασκευές, ανακατασκευές και επεκτάσεις μόνιμων ή ημιμόνιμων εγκαταστάσεων ή έργων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα έργα στέγασης.
2. Οι προμήθειες μόνιμων εξοπλιστικών μέσων, μηχανολογικού εξοπλισμού και κεφαλαιουχικών αγαθών που προορίζονται αποκλειστικά για τις περιπτώσεις του στοιχείου 1.
3. Οι έρευνες και οι μελέτες που αναφέρονται αποκλειστικά στις παραπάνω περιπτώσεις καθώς και οι έρευνες, οι μελέτες και οι εμπειρογνωμοσύνες γενικότερα.
4. Τα κάθε είδους διοικητικά και γενικά έξοδα, τα οποία σχετίζονται ευθέως με τις ως άνω περιπτώσεις. Σήμερα, η χρηματοδότηση τέτοιου είδους δαπανών από το ΠΔΕ είναι δυνατή, μόνο εφόσον προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Ο παραπάνω ορισμός της έννοιας των δημοσίων επενδύσεων, κατά ΠΔΕ εμπεριέχει τα παραπάνω στοιχεία μέχρι και τις ημέρες μας. Ωστόσο, έχει εμπλουτιστεί εντάσσοντας στο ΠΔΕ επίσης:

1. Όλες ανεξαιρέτως τις δαπάνες των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. προγραμμάτων
2. Τα έργα που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ).
3. Επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις προς ΝΠΙΔ, σωματεία, συνεταιρισμούς, ανώνυμες εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 18 του Ν. 2515/1997.
4. Αυξήσεις μετοχικού Κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών που ελέγχονται από το Δημόσιο (ΔΕΚΟ).
5. Λοιπές επενδυτικές δραστηριότητες που εξειδικεύονται με Προεδρικά Διατάγματα, Νόμους ή Υπουργικές Αποφάσεις.

Χρησιμότητα δημοσίων επενδύσεων

1. Οι δημόσιες επενδύσεις συμβάλουν στην **οικονομική ανάπτυξη** μιας χώρας και αποτελούν ένα ελεγχόμενο μέσο της βραχυχρόνιας καθώς και μακροχρόνιας οικονομικής πολιτικής της. Πιο συγκεκριμένα, η εκάστοτε πολιτική εξουσία επιλέγει και επενδύει σε εκείνους τους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας που θεωρεί ότι θα συμβάλλουν περισσότερο στους αναπτυξιακούς σκοπούς που έχει θέσει.

Για παράδειγμα, μπορούμε να αναφέρουμε ότι ένα ολοκληρωμένο και σύγχρονο δίκτυο υποδομών, αυξάνει τη δυνατότητα για υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Υποδομές μεταφορών, όπως δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι, σιδηρόδρομοι, λιμάνια, γέφυρες και αεροδρόμια, και συστήματα συσσώρευσης νερού, όπως φράγματα, και απομάκρυνσης των όμβριων υδάτων, όπως οι υπόνοιμοι, αποτελούν αναμφισβήτητα δημόσια κεφαλαιουχικά αγαθά τα οποία:

- βοηθούν στη μείωση του κόστους παραγωγής,
- αυξάνουν τα περιθώρια κερδοφορίας,
- δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης και κατ' επέκταση,
- βοηθούν στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Έτσι, ένας καλά κατασκευασμένος αυτοκινητόδρομος, επιτρέπει στους οδηγούς φορτηγών να αποφύγουν πιο δύσκολες διαδρομές και να μεταφέρουν τα προϊόντα τους σε λιγότερο χρόνο. Η μείωση στο χρόνο μεταφοράς σημαίνει ότι ο παραγωγός επιβαρύνθηκε με λιγότερο κόστος και μικρότερη φθορά στο φορτηγό του. Συνεπώς, η δημόσια επένδυση για αυτοκινητόδρομους, επιτρέπει στις ιδιωτικές εταιρείες να παράγουν τα προϊόντα τους σε χαμηλότερο κόστος και να τα προσφέρουν σε μειωμένες τιμές.

2. Η σπουδαιότητα και χρησιμότητα των δημοσίων επενδύσεων αυξάνεται ιδιαίτερα, όταν η οικονομία μιας χώρας παρουσιάζει **επιβράδυνση** ή ακόμα και ύφεση. Έχει παρατηρηθεί και είναι αποδεκτό ότι υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στις επενδύσεις (συνολικά) και στην οικονομική μεγέθυνση. Σε υφεσιακές περιόδους παρατηρείται ανάσχεση της ιδιωτικής επενδυτικής δραστηριότητας κατά συνέπεια οι δημόσιες επενδύσεις συγκρατούν τον ρυθμό πτώσης (ύφεσης) της οικονομίας.

3. Επίσης, σε περιόδους **υπερθέρμανσης** της οικονομίας (υψηλός ρυθμός ανάπτυξης με ενδείξεις για αύξηση του πληθωρισμού), η πολιτική εξουσία δύναται να μειώσει την ένταση των δημοσίων επενδύσεων, ώστε να εξομαλυνθεί και σταθεροποιηθεί η πορεία των οικονομικών μεγεθών (συγκράτηση και έλεγχος του πληθωρισμού) σε συνδυασμό με την εφαρμογή και άλλων μέσων (νομισματικής πολιτικής από την κεντρική τράπεζα).

4. Εκτός από τη συμβολή των δημοσίων επενδύσεων στην οικονομική ανάπτυξη συνιστούν και αξιόλογο μέσο της **πολιτικής αναδιανομής του εισοδήματος**, με την επιλογή κατασκευής έργων σε υποβαθμισμένες περιοχές, όπως επίσης και έργων έντασης εργασίας, τα οποία κατά τεκμήριο αυξάνουν το εισόδημα των φτωχότερων οικονομικά στρωμάτων.

Κάποιοι θεωρητικοί υποστηρίζουν πως οι δημόσιες επενδύσεις υπερέχουν ως μέσο αντιμετώπισης της ύφεσης, εφοδιάζοντας την οικονομία και την κοινωνία με τις απαραίτητες υποδομές κάνοντας, μάλιστα, χρήση παραγωγικών συντελεστών που βρίσκονται σε αδράνεια.¹

Άλλοι ωστόσο, υποστηρίζουν πως οι δημόσιες επενδύσεις ενδέχεται να εκτοπίσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις (crowding - out effect), καθώς ο δημόσιος δανεισμός, που είναι τις περισσότερες φορές απαραίτητος για τη διενέργεια μεγάλων έργων υποδομής, θα έχει αυξητική επίδραση στα επιτόκια².

Φυσικά, οι παραπάνω συλλογισμοί, τίθενται υπό την αίρεση δύο βασικών προϋποθέσεων:

Πρώτη προϋπόθεση είναι η οικονομία να μην βρίσκεται ήδη σε πλήρη απασχόληση ή έστω κοντά στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα υπάρξουν πληθωριστικές πιέσεις³.

Δεύτερη προϋπόθεση, τα δημοσιονομικά της χώρας να επιτρέπουν, οι δαπάνες των δημοσίων επενδύσεων να μένουν σταθερές ή και ακόμα να αυξάνονται (επεκτατική δημοσιονομική πολιτική).

Πέρα από τις παραπάνω προϋποθέσεις, να σημειωθεί ότι για να μεγιστοποιηθεί η χρησιμότητα των δημοσίων επενδύσεων πρέπει να πληρούνται μία σειρά προϋποθέσεων, η περαιτέρω ανάλυση των οποίων όμως ξεπερνά τον σκοπό του παρόντος πονήματος.

¹ Καράγιωργας, 1979 , σελίδες 293 – 294

² Begg et al, 2006 : 156

³ Begg et al, 2006 , σελ. 82

1.4 Η θετική σχέση επενδύσεων και οικονομικής ανάπτυξης

Σε μία έρευνα της PWC Ελλάδας τον Ιούνιο του 2017 με τίτλο “Από την Ύφεση στην αναιμική ανάκαμψη”, επισημαίνεται στην σελίδα 13 η **θετική συσχέτιση** ανάμεσα στις **επενδύσεις** συνολικά (δημόσιες & ιδιωτικές) και στην **οικονομική ανάπτυξη** (μεγέθυνση).

Τα δεδομένα ξεκινούν από το 1961 και φτάνουν μέχρι και το 2016. Τα 55 αυτά χρόνια χωρίζονται σε 4 περιόδους ως εξής:

Περίοδος 1η: 1961-1979

Η Ελλάδα παρουσίασε ανάπτυξη επενδύσεων ως προς το ΑΕΠ (με εξαίρεση τα έτη 1974-1975) κατά 13,3 ποσοστιαίες μονάδες., ενώ η μεταβολή του ΑΕΠ κατά την ίδια χρονική περίοδο παρουσίασε αύξηση κατά 1,2 π.μ.

Περίοδος 2η: 1979-1995

Οι επενδύσεις στο σύνολο της οικονομίας σημείωσαν πτώση 15,5 π.μ., ενώ παράλληλα η μεταβολή του ΑΕΠ σημείωσε ετήσια πτώση 7,86 π.μ. κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

Περίοδος 3η: 1995-2007

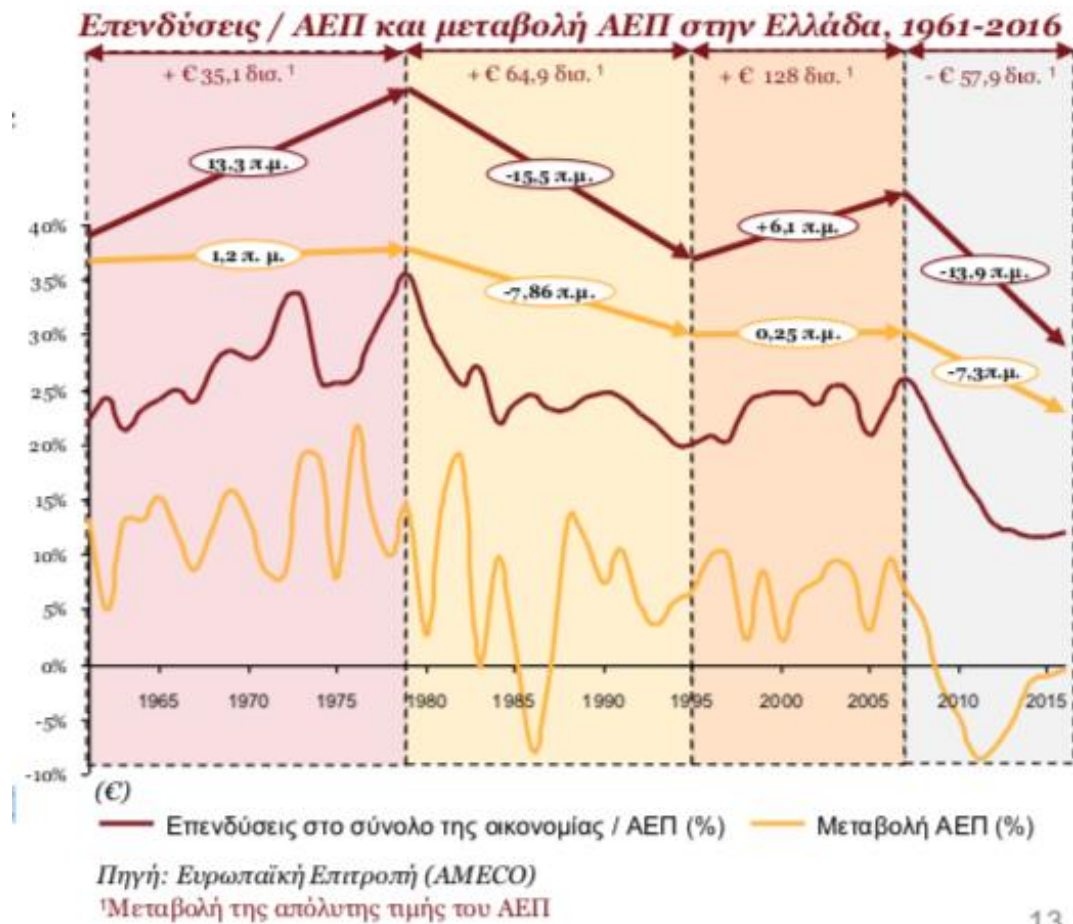
Οι επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ παρουσίασαν άνοδο 6,1 π.μ., ενώ η αύξηση του ΑΕΠ ήταν 0,25 π.μ.

Περίοδος 4η: 2007-2016

Στην περίοδο της πρόσφατης ύφεσης, οι επενδύσεις στο σύνολο της οικονομίας μειώθηκαν σημαντικά, κατά 13,9 π.μ., ενώ το ΑΕΠ ακολούθησε και αυτό πτωτική πορεία (7,3 π.μ.).

Τα παραπάνω, διαγραμματικά, παρουσιάζονται ως εξής:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Επενδύσεις / ΑΕΠ και μεταβολή ΑΕΠ στην Ελλάδα, 1961-2016

13

ΠΗΓΗ: <https://www.pwc.com/gr/en/publications/greek-thought-leadership/investments-greece.pdf>

Με την παράθεση αυτή θέλουμε κυρίως να τονίσουμε τα σημεία 1,2 και 3 του παραπάνω κεφαλαίου της **χρησιμότητας των δημοσίων επενδύσεων**.

Από όσα αναφέρθηκαν, συνάγεται η θετική συσχέτιση των επενδύσεων γενικά και άρα και των δημοσίων επενδύσεων με την οικονομική ανάπτυξη, και προκύπτει άμεσα η χρησιμότητα των δημοσίων επενδύσεων ως:

- 1) μέσο περαιτέρω ενίσχυσης της ανάπτυξης
- 2) μέσο ανάσχεσης του ρυθμού επιβράδυνσης
- 3) κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, μέσο αποφυγής της υπερθέρμανσης της οικονομίας.

1.5 Ιστορική Αναδρομή του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) συνιστά το διάδοχο σχήμα του Προγράμματος Ανασυγκροτήσεως της περιόδου 1948-1952, ήτοι του προγράμματος κατασκευής διαφόρων δημοσίων έργων υποδομής, που έγιναν με κεφάλαια του σχεδίου Μάρσαλ.

Το ΠΔΕ άρχισε να εφαρμόζεται από το 1952 με την ψήφιση του **N.2212/1952** *«Περί αναγραφής εις τον Κρατικό Προϋπολογισμό από του οικονομικού έτους 1952- 1953 και εφεξής πιστώσεων δια δαπάνες προβλεπόμενες υπό Συμβάσεων Έργου Δ.Ο.Σ. και Ο.Κ.Α. εις βάρος των κεφαλαίων της Ανασυγκροτήσεως»*. Βλέπουμε ότι μέχρι και ο τίτλος του νόμου παραπέμπει σαφώς στην πρόδρομο κατάσταση.

Ο Ν.2212/1952 προέβλεπε την κατάρτιση ειδικού Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, εξουσιοδοτώντας τους Υπουργούς Συντονισμού και Οικονομικών να ρυθμίσουν όλα τα ζητήματα που αφορούσαν στην πραγματοποίηση, δικαιολόγηση και πληρωμή των σχετικών δαπανών μέσω της έκδοσης ΚΥΑ.

Δύο χρόνια αργότερα το **N.Δ.2957/1954** *«Περί δημοσίων επενδύσεων και συμπληρώσεως των σχετικών προς ταύτας διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού»*, ρύθμισε πολλά από τα παραπάνω ζητήματα, ενώ αποκρυστάλλωσε τόσο την έννοια της δημόσιας επένδυσης όσο και το **πεδίο εφαρμογής του ΠΔΕ**. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.Δ. 2957/1954, ως δημόσιες επενδύσεις νοούνται οι (επενδυτικές) δαπάνες που πραγματοποιούνται από το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τους Δημόσιους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο δεύτερος μεγάλος σταθμός στη θεσμική εξέλιξη του ΠΔΕ, σηματοδοτείται από την εισαγωγή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (παλαιότερα Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα) Προγραμμάτων.

Μέχρι την είσοδο της Ελλάδας στην ΕΟΚ, ειδικότερα όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική που ασκείτο μέσω του ΠΔΕ, η επικρατούσα πρακτική συνιστάται στη **χρηματοδότηση μεμονωμένων έργων**, που δεν εντάσσονταν σε κάποιο συγκεκριμένο προγραμματικό πλαίσιο. Η πρακτική αυτή άρχισε να αλλάζει το 1986 με την εφαρμογή των **Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων** (ΜΟΠ), τα οποία ήταν και τα πρώτα πολυταμειακά επιχειρησιακά προγράμματα που

εφαρμόστηκαν στην Ελλάδα⁴. Εν συνεχεία, τα τρία ΚΠΣ (1989 - 1993, 1994 - 1999 και 2000 - 2006) καθώς και το ΕΣΠΑ 2007 - 2013, βελτίωσαν περαιτέρω τις διαδικασίες, σχεδιασμού, παρακολούθησης, διαχείρισης, αξιολόγησης και ελέγχου που εφαρμόζονται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.

Αυτό που έχει σημασία να τονίσουμε, είναι ότι **η εφαρμογή των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ**, επέδρασε θετικά στην αναμόρφωση ορισμένων πρακτικών του εθνικού ΠΔΕ.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε: α) την υποχρεωτική καταχώριση των στοιχείων υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου των έργων στο ΟΠΣ και β) τη δημιουργία του τυποποιημένου Τεχνικού Δελτίου Έργου, ως απαραίτητο συνοδευτικό στοιχείο της πρότασης ένταξης έργου στο εθνικό ΠΔΕ.

Ο τρίτος μεγάλος σταθμός στην θεσμική εξέλιξη του ΠΔΕ, συνιστά η υποχρέωση **προγραμματισμού των δαπανών σε μεσοπρόθεσμη βάση** σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3871/2010 (Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής). Πλέον, κάθε Φορέας Χρηματοδότησης κατάρτιζε μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό και τα προτεινόμενα έργα εντάσσονται στο ΠΔΕ, υπό τον όρο εναρμόνισης τους με τον παραπάνω προγραμματισμό, τόσο σε επίπεδο Φορέων όσο και σε επίπεδο ΠΔΕ.

1.6 Θεσμικό Πλαίσιο των Δημοσίων Επενδύσεων

Ο αρχικός ορισμός και η θεσμοθέτηση του Π.Δ.Ε. ξεκινά με το Ν. 2212/1952 και με την πάροδο των χρόνων επεκτάθηκε και επηρεάζεται από ένα σύνολο εθνικών και κοινοτικών νομοθεσιών, κανονισμών, διατάξεων και εγκυκλίων. Συγκεκριμένα, οι διατάξεις και οι ρυθμίσεις για τη λειτουργία του μηχανισμού υλοποίησης του Π.Δ.Ε. αναφέρονται σε μια σειρά από νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα που σχετίζονται μεταξύ άλλων με την κατάρτιση και εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού, την ενσωμάτωση κανονισμών για την εφαρμογή του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του

⁴ Παπαδασκαλόπουλος – Χριστοφάκης, 2009

Π.Δ.Ε., το ισχύον δημοσιονομικό πλαίσιο, καθώς και τη λειτουργία της κεντρικής και γενικής κυβέρνησης.

Το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την κατάρτιση, αξιολόγηση, έγκριση και χρηματοδότηση περιλαμβάνει τους παρακάτω νόμους, διατάγματα και Υπουργικές αποφάσεις:

N.2212/1952	«Περί αναγραφής εις τον Κρατικό Προϋπολογισμό από του οικονομικού έτους 1952-53 και εφεξής πιστώσεων δια δαπάνας προβλεπομένας υπό Συμβάσεων Έργου Δ.Ο.Σ και Ο.Κ.Α εις βάρος των κεφαλαίων της ανασυγκροτήσεως»
N.2957/1954	«Περί Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρώσεως των σχετικών προς τούτας διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού»
B.Δ 120/1960	«Περί ρυθμίσεως αρμοδιοτήτων συναφών προς έργα δημοσίων επενδύσεων»
B.Δ 498/1960	«Περί συμπληρώσεως του υπ' αριθ. 120/1960 Βασιλικού Διατάγματος «Περί ρυθμίσεως αρμοδιοτήτων συναφών προς έργα δημοσίων επενδύσεων»
KYA 41891/1960	«Περί τροποποιήσεως διαδικασίας έγκρισης και διάθεσης πιστώσεως ΠΔΕ»
N. 4355 /1964	«Περί αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Συντονισμού»
Εγκύκλιος 165943/1972	«Οδηγίες που αφορούν στον τρόπον πραγματοποίησεως, δικαιολογήσεως και ενταλματοποιήσεως δαπανών δημοσίων επενδύσεων»
XΔ 9035/1973	«Περί γενικών διατάξεων αφορωσών εις την εκτέλεση, χρηματοδότησιν κ.λ.π Έργων και Μελετών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων»
N. 1828/1989	«Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις»
N. 1832/1989	«Τροποποίηση και συμπλήρωση της νομοθεσίας για την τοπική αυτοδιοίκηση, την αποκέντρωση και άλλες διατάξεις»
N. 2218/1994	«Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια και άλλες διατάξεις»

N. 2362/1995	«Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις»
N.2515/1997	«Άσκηση επαγγέλματος Λογιστή, Φοροτεχνικού, λειτουργία Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε) και άλλες διατάξεις – Άρθρο 18, Επιχορηγήσεις από το ΠΔΕ»
N. 2503/1997	«Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις»
N. 2647/1998	«Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις»
N. 2672/1998	«Οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις»
N.2860/2000	«Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις»
ΥΑ. 45743/2000	«Καθορισμός ποσοστού επί των χρηματοδοτήσεων που διαχειρίζονται τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης, ως πόρου αυτών»
KYA 907/52/03	«Εθνικό Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων»
N. 3274/2004	«Οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού»
N. 3345/2005	«Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων»
N. 3389/2005	«Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»
N.3614/2007	«Διαχείριση έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013»
N.3845/2010	«Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη – μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο»
ΠΔ 113/2010	«Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»
N.3852/2010	«Νέα Αρχιτεκτονική της ΑυτοΔιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»
N.3840/2010	«Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και

	άλλες διατάξεις»
N. 3871/2010	«Δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη»
ΥΑ.2/72624/0020/ :2010	«Καθορισμός μειζόνων κατηγοριών δαπανών κρατικού προϋπολογισμού»
N.4072/2012	«Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις - Άρθρο 242, Χρηματοδότηση μη επιλέξιμου ΦΠΑ συγχρηματοδοτούμενων έργων»
ΠΝΠ (ΦΕΚ237/Α/2012)	"Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείων ... Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,....."
N.4270/2014	«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
N.4281/2014	«Ρυθμίσεις ΦΠΑ – Αντιστροφή υποχρεώσεις – άρθρο 1, παρ. 9»
N.4314/2014	«Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020»
ΠΔ 80/2016	«Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες»
N.4497/2017	«Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» ⁵
N.4509/ 2017	« Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής και άλλες διατάξεις ⁶ →»

1.7 Φορείς Δημοσίων Επενδύσεων και η σχέση τους με το ΠΔΕ

Κομβικό ρόλο στην υλοποίηση του Π.Δ.Ε. φέρουν οι **φορείς χρηματοδότησης**

⁵ Συμπληρωματικές διατάξεις για την κατάρτιση του ΠΔΕ – άρθρα 110 έως 114

⁶ Άρθρο 71 - Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων

(Φ.Χ.) και οι **φορείς υλοποίησης** (Φ.Υ.) των έργων.

Φορέας Χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, είναι ο Φορέας που αναλαμβάνει την υποχρέωση να χρηματοδοτήσει τον Φορέα Υλοποίησης του έργου. Φορείς Χρηματοδότησης μπορεί να είναι:

- η Βουλή των Ελλήνων (όπου εγγράφονται και τα έργα των Ανεξάρτητων Αρχών).
- τα Υπουργεία, και
- οι Περιφέρειες.

Κάθε Φ.Χ. έχει διακριτό επιμέρους σύνολο στον προϋπολογισμό του Π.Δ.Ε., με εξαίρεση τις Περιφέρειες, ο προϋπολογισμός των οποίων ενσωματώνεται σε εκείνον του ΥΠΑΝΕ μέσω των Φ.Χ. πρακτικά γίνεται η χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο Π.Δ.Ε. Είναι υπεύθυνοι για την υποβολή των σχετικών προτάσεων ένταξης των έργων στη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ των αιτημάτων χρηματοδότησης, της κατανομής των πιστώσεων και της εκτέλεσης των πληρωμών.

Φορέας Υλοποίησης (ή Δικαιούχος του έργου) του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, είναι ο Φορέας που αναλαμβάνει την υλοποίηση ενός έργου είτε με ανάθεση σε τρίτους (εργολαβία), είτε με αυτεπιστασία (ίδια μέσα), ήτοι:

- η Βουλή,
- τα Υπουργεία,
- οι Περιφέρειες,
- οι ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού,
- τα ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, οι ΑΕ του Δημοσίου.

Οι Φ.Υ. είναι αυτοί που υλοποιούν τις δημόσιες επενδύσεις και, πέραν των Φ.Χ. δύναται να είναι και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ), Ανώνυμες Εταιρίες του Δημοσίου και Οργανισμοί (ΔΕΚΟ). Οι Φ.Υ. πρακτικά εμπλέκονται στην προετοιμασία για την κατάρτιση των προτάσεων υλοποίησης έργων, των αιτημάτων χρηματοδότησης και των πληρωμών. Επίσης,

έχουν άμεση εμπλοκή στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων των έργων, στην παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και στις διαδικασίες τεκμηρίωσης της απαίτησης πληρωμής κάθε δαπάνης.

Πέραν αυτών, υπάρχουν κάποιοι πρόσθετοι φορείς που, ανεξαρτήτως αν υπάγονται σε κάποιον Οργανισμό ή αποτελούν διακριτές νομικές οντότητες, φέρουν ειδικό ρόλο στις διαδικασίες εκτέλεσης του ΠΔΕ. Εδώ ανήκουν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ.), οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ), η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) των επιχειρησιακών προγραμμάτων, η Αρχή Πιστοποίησης (Α.Π.) και η Τράπεζα της Ελλάδας (ΤτΕ). Κάθε ένας από αυτούς τους φορείς, όπως προκύπτει και από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που αναλύεται στη συνέχεια, φέρει συγκεκριμένες αρμοδιότητες που επηρεάζουν τη διαδικασία εκτέλεσης του ΠΔΕ.

1.8 Πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Οι αναπτυξιακοί τομείς που ενισχύονται με το ΠΔΕ είναι κυρίως οι ακόλουθοι:

- α) μεταφορές και περιβάλλον με έργα κυρίως υποδομών,
- β) επιχειρηματικότητας και ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων,
- γ) ανάπτυξης ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυσης της κοινωνίας της γνώσης,
- δ) ενέργειας και αξιοποίησης των ενεργειακών πόρων και
- ε) αυτοδιοίκησης με στήριξη των επενδυτικών της προγραμμάτων.

Επιπλέον, με την αξιοποίηση εθνικών πόρων ενισχύονται πολιτικές του Κράτους για συντήρηση και επέκταση κοινωνικών υποδομών, αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και λοιπές δράσεις.

1.9 Διάκριση ΠΔΕ με βάση την πηγή χρηματοδότησης

Το ΠΔΕ διακρίνεται σε δύο υποπρογράμματα, το **εθνικό ΠΔΕ** και το **συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ**. Εδικότερα:

- ο **Το εθνικό ΠΔΕ** περιλαμβάνει έργα που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς

πόρους και δεν συσχετίζονται με προγράμματα της Ε.Ε.

ο **Το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ** περιλαμβάνει έργα στο χρηματοδοτικό σχήμα των οποίων συμμετέχουν με πόρους τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, ευρωπαϊκά προγράμματα ή/και άλλοι Διεθνείς Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί.

1.10 Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ)

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός (Τακτικός και Προϋπολογισμός ΔΕ) και οι προϋπολογισμοί των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καταρτίζονται σύμφωνα με τους **δεσμευτικούς και ενδεικτικούς στόχους και τα ανώτατα όρια δαπανών**, όπως κατά περίπτωση τίθενται στο εκάστοτε ισχύον ΜΠΔΣ. Όπου έχουν εφαρμογή τα ανώτατα όρια δαπανών, οι δαπάνες των επιμέρους προϋπολογισμών των φορέων κατανέμονται εντός των ανωτάτων αυτών συνολικών ορίων⁷.

Το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής, απεικονίζει τη δημοσιονομική στρατηγική της Γενικής Κυβέρνησης ως ενιαίο σύνολο σε τετραετή ορίζοντα και περιλαμβάνει τα βασικότερα οικονομικά μεγέθη της Γενικής Κυβέρνησης για τα επόμενα χρόνια, καθώς και τις κυριότερες / διαρθρωτικές πολιτικές που αναμένεται να αποτελέσουν προτεραιότητα της κυβέρνησης για το ανωτέρω χρονικό διάστημα. Η υποχρέωση κατάρτισης και επικαιροποίησης του ΜΠΔΣ απορρέει από τις διατάξεις του ν.4270/2014 και παράλληλα αποτελεί δέσμευση των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁷ Άρθρο 50 ν.4270/2014

1.11 Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Τα θέματα του προϋπολογισμού του ΠΔΕ καθορίζονται από τις διατάξεις του **ν.4270/2014** και τις λοιπές κείμενες ειδικές διατάξεις. Οι αναγκαίες πιστώσεις για την εκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα του Κρατικού Προϋπολογισμού και δύνανται να μεταβιβάζονται με επιτροπικά εντάλματα.

Ο ειδικός πίνακας των δαπανών για έργα δημοσίων επενδύσεων στον Κρατικό Προϋπολογισμό **περιλαμβάνει και τις πιστώσεις** για την εκτέλεση έργων δημοσίων επενδύσεων η αξία των οποίων **καταβάλλεται από τρίτους**.

Οι αναγκαίες πιστώσεις για την εκτέλεση του ΠΔΕ εγγράφονται σε **Συλλογικές Αποφάσεις (ΣΑ)** Φορέων άσκησης πολιτικής επενδύσεων.

Η διαχρονική εξέλιξη του ΠΔΕ και η ποσοστιαία (%) συμμετοχή του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας την τελευταία δεκαετία, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα⁸ :

Προϋπολογισμός είναι ο νόμος όπου προσδιορίζονται τα δημόσια έσοδα και καθορίζονται τα όρια των εξόδων του Κράτους για κάθε οικονομικό έτος. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός διακρίνεται σε **Τακτικό Προϋπολογισμό**, ο οποίος περιλαμβάνει τα τακτικά έσοδα και έξοδα και σε **Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων**, ο οποίος πρόκειται περί ειδικής κατηγορίας προϋπολογισμού που διέπεται από ειδικές διατάξεις και περιλαμβάνει έσοδα και έξοδα επενδυτικών δαπανών.

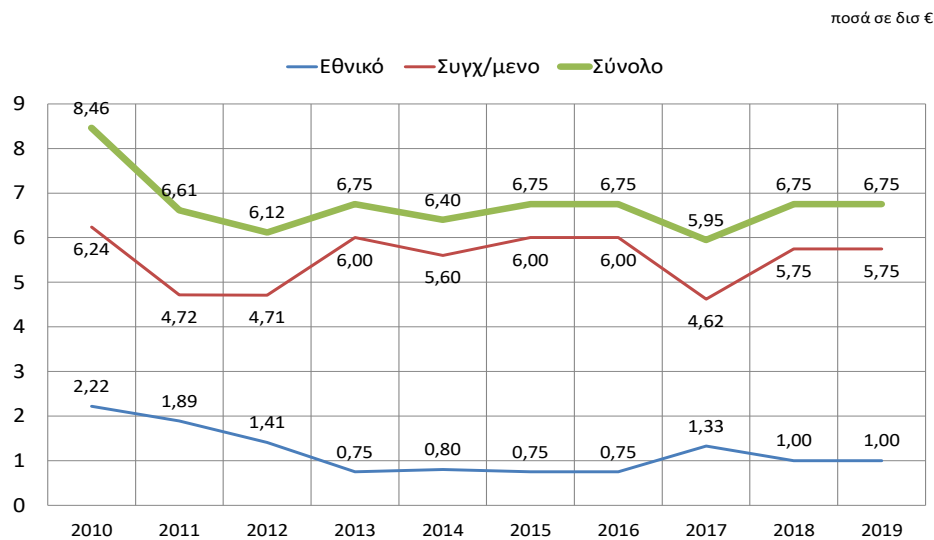
⁸ Υπουργείο Οικονομικών (Δ/ση Μακροοικονομικής Ανάλυσης & Πρόβλεψης), Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης (Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Διαχρονική Εξέλιξη ΠΔΕ

Έτη	Δαπάνες ΠΔΕ			Ετήσια Μεταβολή %	ΑΕΠ	ΠΔΕ/ΑΕΠ %
	Εθνικό	Συγχρ/μενο	Σύνολο			
2009	2.455	7.133	9.588		237.534	4,0%
2010	2.218	6.236	8.454	-11,8%	226.031	3,7%
2011	1.885	4.722	6.608	-21,8%	207.029	3,2%
2012	1.412	4.710	6.122	-7,3%	191.204	3,2%
2013	783	5.867	6.650	8,6%	180.654	3,7%
2014	710	5.882	6.592	-0,9%	178.656	3,7%
2015	681	5.725	6.406	-2,8%	177.258	3,6%
2016	833	5.454	6.287	-1,9%	176.488	3,6%
2017	1.327	4.623	5.950	-5,4%	180.218	3,3%
2018*	1.000	5.750	6.750	13,4%	185.658	3,6%
2019*	1.000	5.750	6.750	0%	192.749	3,5%

* Τα ποσά των ετών 2018 & 2019 αποτελούν εκτιμήσεις

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Διαχρονική Εξέλιξη του ορίου πιστώσεων ΠΔΕ

14

1.11.1 Πηγές Χρηματοδότησης π/υ ΠΔΕ

Βασική πηγή εσόδων για την χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο

Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), καθώς και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία για τη Μετανάστευση.

Έσοδα ΠΔΕ	
<ul style="list-style-type: none"> • Ίδια έσοδα Οι συνεισφορές ΠΔΕ, οι καταπτώσεις μη καλής εκτέλεσης, οι τόκοι υπερημερίας, οι λοιπές επιστροφές (Καταπτώσεις εγγυητικών κλπ), οι επιστροφές αδιαθέτων υπολοίπων, οι επιστροφές από αχρεωστήτως καταβληθέντα). 	
<ul style="list-style-type: none"> • Επιχορηγήσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης 	
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	προωθεί την ισόρροπη ανάπτυξη των διαφόρων περιφερειών της ΕΕ.
- Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)	χρηματοδοτεί έργα στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος σε χώρες στις οποίες το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι χαμηλότερο από το 90% του μέσου όρου της ΕΕ. Το διάστημα 2014-20, οι χώρες αυτές ήταν η Βουλγαρία, η Ελλάδα, η Εσθονία, η Κροατία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβακία, η Σλοβενία και η Τσεχική Δημοκρατία.
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	στηρίζει έργα σχετικά με την απασχόληση σε ολόκληρη την Ευρώπη και επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της Ευρώπης - τους εργαζομένους, τους νέους και όλους όσους αναζητούν εργασία
- Λοιπά,	ΧΜ ΕΟΧ, Ταμείο Βοήθειας για τους απόρους, Ταμείο για την προσαρμογή στην Παγκοσμιοποίηση και Λοιπά ταμεία της Ε.Ε εκτός των διαρθρωτικών και μεταναστευτικών που χρηματοδοτούν, ανταγωνιστικά και ερευνητικά προγράμματα.
- Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών της Ε.Ε.	χρηματοδοτεί το εθνικό πρόγραμμα για την μετανάστευση και την εσωτερική ασφάλεια σε πολυετή βάση
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ)	χρηματοδοτεί τα μέτρα στήριξης της αγοράς.
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής	εστιάζει στην επίλυση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ

Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)	
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)	βοηθά τους αλιείς να υιοθετήσουν πρακτικές βιώσιμης αλιείας και τις παράκτιες κοινότητες να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών.

1.11.2 Πως λαμβάνονται τα έσοδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε)

Διαδικασία λήψης αρχικής προκαταβολής και ετήσιων προ-χρηματοδοτήσεων

- Έκδοση απόφασης έγκρισης επιχειρησιακού προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Καταβολή αρχικής προκαταβολής (σε δόσεις) για το σύνολο της περιόδου βάσει δημοσιονομικών αναγκών.
- Άμεση διάθεση στον αρμόδιο φορέα με αποκλειστικό σκοπό την πληρωμή δικαιούχων.
- Καταβολή ετήσιων προχρηματοδοτήσεων με κλιμακωτό ποσοστό.
- Η εκκαθάριση προκαταβολής γίνεται ως το κλείσιμο του προγράμματος για την αρχική προκαταβολή και κάθε έτος για τις ετήσιες προχρηματοδοτήσεις.

Διαδικασία λήψης ενδιάμεσων πληρωμών ως αποτέλεσμα των δαπανών συγχρηματοδοτούμενων έργων

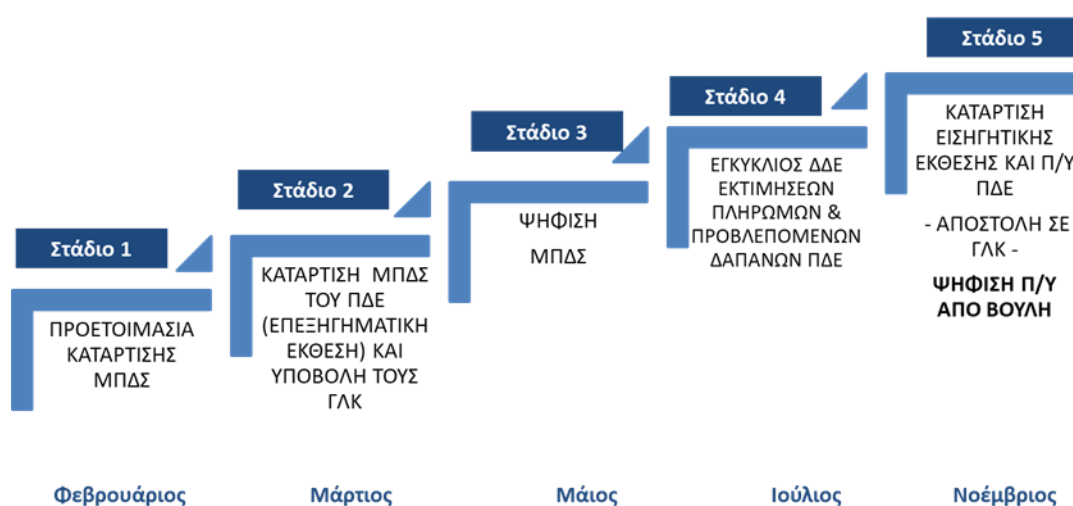
- Υλοποίηση - εκτέλεση έργου από το Φορέα Υλοποίησης (Φ.Υ.) ή Δικαιούχο του έργου.
- Έκδοση παραστατικών δαπάνης από ανάδοχο.
- Συγκέντρωση δικαιολογητικών - εκκαθάριση δαπάνης - έκδοση εντολής πληρωμής- πληρωμή αναδόχου.
- Δημιουργία Δελτίου Δήλωσης Δαπανών (ΔΔΔ) στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ από Φ.Υ. με στοιχεία δαπανών.
- Υποβολή ΔΔΔ στη Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) (αξιολόγηση) - υποβολή στην Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ) (έλεγχος).
- Κατάρτιση ενιαίου φακέλου από ΑΠ με αίτημα πληρωμής ανά ΕΠ - αποστολή σε ΕΕ.

- Αξιολόγηση, έλεγχος και (ολική ή μερική) έγκριση αιτήματος πληρωμής από ΕΕ
- ενημέρωση ΑΠ.

1.11.3 Κατάρτιση Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι βασικές διαδικασίες ως προς την κατάρτιση του ΜΠΔΣ και του π/υ ΔΕ. Ο π/υ ΔΕ συνδέεται άμεσα με τη διαδικασία κατάρτισης του κρατικού π/υ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Διαδικασία Κατάρτισης ΜΠΔΣ και π/υ Δημοσίων Επενδύσεων

ΣΤΑΔΙΟ 1: Προετοιμασία κατάρτισης ΜΠΔΣ.

Η διαδικασία για την κατάρτιση του ΜΠΔΣ, εκκινεί με την έκδοση οδηγιών του ΓΛΚ σχετικά με τις διαδικασίες, τις μεθοδολογίες και τους κανόνες για την κατάρτιση προβλέψεων εσόδων, δαπανών και άλλων οικονομικών δεδομένων από τα Υπουργεία και τους λοιπούς εποπτευόμενους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Η συλλογή και αποστολή στο ΓΛΚ των προβλέψεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης γίνεται μέσω των ΓΔΟΥ των εποπτευόντων Υπουργείων, κατά το πρότυπο της κατάρτισης των ετήσιων προϋπολογισμών και ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Για την κατάρτιση του ενοποιημένου

προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.

Όσον αφορά στην κατάρτιση του ΜΠΔΣ του ΠΔΕ, τα στοιχεία αποστέλονται από τους Φορείς Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων και των εποπτευόμενων φορέων τους) στη ΔΔΕ του ΥΠΑΝΕ.

ΣΤΑΔΙΟ 2 : Κατάρτιση ΜΠΔΣ του ΠΔΕ (επεξηγηματική έκθεση) και υποβολή τους στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ)

Η ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ συλλέγει στοιχεία από τους **αρμόδιους φορείς** σχετικά με τα **έσοδα και τις δαπάνες του ΠΔΕ** (εκτιμήσεις εσόδων και δαπανών τρέχοντος έτους και προβλέψεις επόμενου έτους).

Ειδικότερα για τα **έσοδα** συλλέγει στοιχεία από τους ακόλουθους φορείς ανά είδος εσόδου:

– Επιχορηγήσεις από την Ε.Ε:

- από την **Αρχή Πιστοποίησης του ΥΠΑΝΕ** για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, τον ΧΜ του ΕΟΧ καθώς και το Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης των Μεταναστευτικών Ροών και
- από τον **Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε)** για τα γεωργικά Ταμεία (ΕΓΤΕ,ΕΓΤΑΑ,ΕΤΘΑ).

– Ίδια Έσοδα - συνεισφορές:

- από το Υπουργείο Υποδομών και τις Περιφέρειες που είναι δικαιούχοι του Ειδικού Λογαριασμού Πυρόπληκτων,
- από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για το τέλος εκσυγχρονισμού των Αεροδρομίων,
- από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για ανακυκλωμένους πόρους κ.λπ.

– Επιπρόσθετα το ΥΠΑΝΕ **αναζητά έσοδα ή δάνεια για τη χρηματοδότηση του ΠΔΕ** από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), η Παγκόσμια Τράπεζα κ.λπ.

- Η ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ επεξεργάζεται τα στοιχεία που έχει συλλέξει και συντάσσει τον **Πίνακα Εσόδων** που περιλαμβάνει πραγματοποιήσεις προηγούμενου έτους, εκτιμήσεις τρέχοντος έτους και προβλέψεις επόμενου έτους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Εσόδων Προϋπολογισμού ΔΕ

ΕΣΟΔΑ ΠΔΕ	2018	2019	2020
	Πραγματοποιήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Ίδια Έσοδα			
Επιχορηγήσεις Ε.Ε			
- ΕΤΠΑ			
- Ταμείο Συνοχής			
- ΕΚΤ			
- Λοιπά			
- Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών			
- ΕΓΤΕ (ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Εγγυήσεων)			
- ΕΓΤΑΑ (ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού)			
- ΕΤΘΑ (ΕΤΑ και ΧΜΠΑ)			
Σύνολο			

Η ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ αφού επεξεργάζεται τα στοιχεία, τα αποστέλει στο ΓΛΚ στα πρότυπα της κατάρτισης του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) συνοδευόμενα από αιτιολογική έκθεση, προκειμένου να συμπεριληφθούν στο σχέδιο του ΜΠΔΣ.

ΣΤΑΔΙΟ 3 : Ψήφιση ΜΠΔΣ.

Το ΓΛΚ καταρτίζει το Μ.Π.Δ.Σ. και την επεξηγηματική του έκθεση⁹ και τα υποβάλλει προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Υπουργός Οικονομικών αναρτά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών¹⁰ το σχέδιο του Μ.Π.Δ.Σ. και την επεξηγηματική του

⁹ Άρθρο 46, ν.4270/2014

¹⁰ www.minfin.gr

έκθεση, το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους. Ο Υπουργός Οικονομικών υποβάλλει το ΜΠΔΣ στη Βουλή για ψήφιση έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους.

ΕΙΚΟΝΑ 1: Απεικόνιση από ΜΠΔΣ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΔΕ ΚΑΤΑ ΦΟΡΕΑ ΜΠΔΣ 2018-2022												
Ονομασία φορέων	2019			2020			2021			2022		
	Προϋπολογισμός ΠΔΕ			Προϋπολογισμός ΠΔΕ			Προϋπολογισμός ΠΔΕ			Προϋπολογισμός ΠΔΕ		
	Συγχρ/μενο	Εθνικό	Σύνολο	Συγχρ/μενο	Εθνικό	Σύνολο	Συγχρ/μενο	Εθνικό	Σύνολο	Συγχρ/μενο	Εθνικό	Σύνολο
	ΠΔΕ	ΠΔΕ		ΠΔΕ	ΠΔΕ		ΠΔΕ	ΠΔΕ		ΠΔΕ	ΠΔΕ	
Βουλή των Ελλήνων	1,00		1,00	1,00		1,00	1,00		1,00	1,00		1,00
Εσωτερικών	170,00	40,00	210,00	176,00	42,00	218,00	180,00	42,00	222,00	180,00	42,00	222,00
Οικονομίας & Ανάπτυξης	1.844,00	841,00	2.685,00	1.864,00	856,00	2.720,00	1.865,00	880,00	2.745,00	1.865,00	884,00	2.749,00
Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενημέρωσης	50,00	20,00	70,00	50,00	20,00	70,00	50,00	20,00	70,00	50,00	20,00	70,00
Εθνικής Άμυνας	10,00	4,00	14,00	10,00	4,00	14,00	10,00	4,00	14,00	10,00	4,00	14,00
Παιδείας , Ερευνας & Θρησκευμάτων	400,00	185,00	585,00	360,00	190,00	550,00	355,00	180,00	535,00	355,00	180,00	535,00
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	350,00	25,00	375,00	350,00	25,00	375,00	350,00	25,00	375,00	350,00	25,00	375,00
Εξωτερικών	1,00	2,00	3,00	1,00	2,00	3,00	2,00	2,00	4,00	2,00	2,00	4,00
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	4,00	6,00	10,00	4,00	6,00	10,00	4,00	6,00	10,00	4,00	6,00	10,00
Οικονομικών	4,00	4,00	8,00	4,00	4,00	8,00	4,00	4,00	8,00	4,00	4,00	8,00
Υγείας	40,00	25,00	65,00	40,00	25,00	65,00	40,00	25,00	65,00	40,00	25,00	65,00
Διοικητικής Ανασυγκρότησης	85,00	3,00	88,00	90,00	3,00	93,00	100,00	3,00	103,00	100,00	3,00	103,00
Πολιτισμού & Αθλητισμού	20,00	25,00	45,00	20,00	25,00	45,00	20,00	25,00	45,00	20,00	25,00	45,00
Περιβάλλοντος & Ενέργειας	400,00	70,00	470,00	400,00	48,00	448,00	380,00	30,00	410,00	380,00	26,00	406,00
Υποδομών & Μεταφορών	1.600,00	254,00	1.854,00	1.610,00	254,00	1.864,00	1.620,00	258,00	1.878,00	1.620,00	258,00	1.878,00
Μεταναστευτικής Πολιτικής	30,00	10,00	40,00	30,00	10,00	40,00	30,00	10,00	40,00	30,00	10,00	40,00
Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής	26,00	13,00	39,00	25,00	13,00	38,00	24,00	13,00	37,00	24,00	13,00	37,00
Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	700,00	3,00	703,00	700,00	3,00	703,00	700,00	3,00	703,00	700,00	3,00	703,00
Τουρισμού	15,00	20,00	35,00	15,00	20,00	35,00	15,00	20,00	35,00	15,00	20,00	35,00
Σύνολο	5.750,00	1.550,00	7.300,00	5.750,00	1.550,00	7.300,00	5.750,00	1.550,00	7.300,00	5.750,00	1.550,00	7.300,00

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
και Επένδυσης Ταμείο

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**
ERDF
ERDF

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΑΔΙΟ 4: Κατάρτιση εγκυκλίου εκτιμήσεων πληρωμών και προβλεπόμενων δαπανών ΠΔΕ - Πίνακας πληρωμών και δαπανών

Η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού ξεκινάει το γ' τρίμηνο του έτους με την έκδοση της εγκύκλιου εκτιμήσεων πληρωμών και προβλεπόμενων δαπανών και ολοκληρώνεται τον Νοέμβριο με την ψήφιση του Κρατικού Προϋπολογισμού (Τακτικός και ΠΔΕ).

Η εγκύκλιος περιλαμβάνει **γενικές κατευθύνσεις** για την υποβολή των προτάσεων εκτιμήσεων πληρωμών και προβλεπόμενων δαπανών καθώς και **οδηγίες** για την αποστολή στοιχείων.

Στη συνέχεια, οι Φ.Χ. (Βουλή των Ελλήνων, Υπουργεία και Περιφέρειες) υποβάλλουν στη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ τις **εκτιμήσεις πληρωμών τρέχοντος έτους και προβλεπόμενων δαπανών** συνολικά για όλα τα έργα ΠΔΕ των τομέων και κατηγοριών αρμοδιότητάς τους (συνολικός προγραμματισμός) για το επόμενο έτος και για όλο το διάστημα της περιόδου του ΜΠΔΣ (μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός).

Επιπλέον, οι Φ.Χ. (αφορά μόνο στους Φορείς της Κεντρικής Διοίκησης - Υπουργεία), θα πρέπει να συμπληρώσουν και αποστείλουν στοιχεία για τους Φορείς που εποπτεύουν.

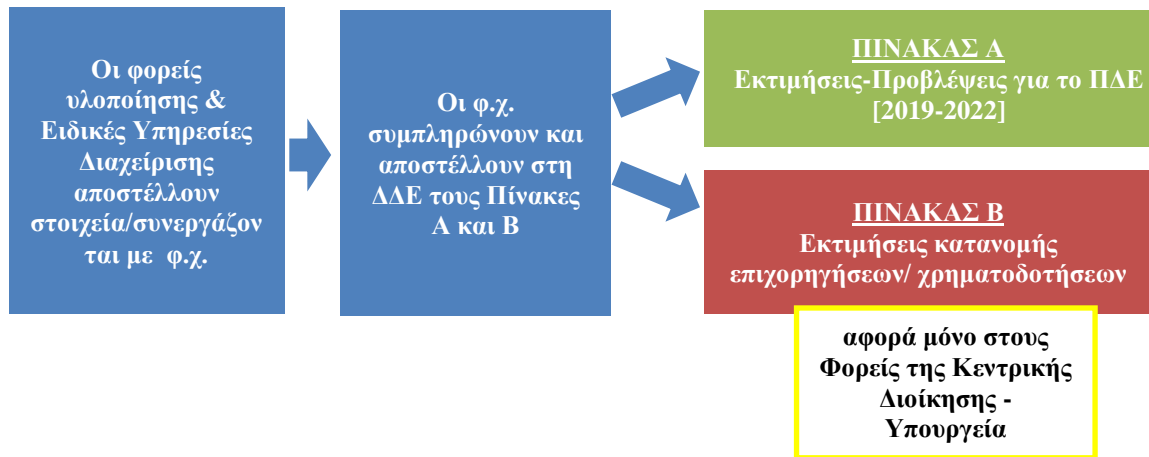
Ειδικότερα, θα πρέπει να αποστείλουν συμπληρωμένο πίνακα (πίνακας Ε) με στοιχεία **α)** εσόδων που προέρχονται από το ΠΔΕ και **β)** δαπανών επενδύσεων ΠΔΕ, που έχουν πραγματοποιηθεί το προηγούμενο έτος ή εκτιμάται/προβλέπεται ότι θα δαπανηθούν τα επόμενα δύο (2) έτη, από τους Φορείς που εποπτεύουν.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Κατάρτιση εγκυκλίου εκτιμήσεων πληρωμών και προβλεπόμενων δαπανών ΠΔΕ

ΕΙΚΟΝΑ 2: Απεικόνιση Πίνακα Α, Β και Ε εγκυκλίου εκτιμήσεων πληρωμών - προβλεπόμενων δαπανών ΠΔΕ στο πλαίσιο του ΜΠΔΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α: ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2019 -2023

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ:.... ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ...../ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ:.....

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:..... ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.....

(τα ποσά σε ευρώ)

[illegible]

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΔΕ																			
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ:.....				ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:.....															
ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ:.....																			
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.....				ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ															
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.....																		ποσό σε ευρώ	
		2018 Προγραμματισθείσες			2019 Εκτιμήσεις			2020 Προβλέψεις			2021 Προβλέψεις			2022 Προβλέψεις			2023 Προβλέψεις		
		Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο	Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο	Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο	Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο	Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο	Εθνικό ΠΔΕ	Συγχ/νο ΠΔΕ	σύνολο
1.	Κεντρική Υπηρεσία																		
2.	Νομικά πρόσωπα /υποτομείς εντός Γενικής Κυβέρνησης																		
	ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ																		
	ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ																		
	ΕΕΤΑΑ ΑΕ																		
	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ																		
	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ																		
	ΟΑΣΑ-ΣΤΑΣΥ																		
	ΕΡΓΟΣΕ - ΟΣΕ																		
	ΕΟΤ																		
	ΚιΠ																		
	ΕΓΝΑΤΙΑ																		
	ΜΟΔ Α.Ε.																		
	ΟΣΥ																		
	ΛΟΙΠΕΣ ΔΕΚΟ																		
	ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΔΕΠΑΝΟΜ, ΟΣΚ, ΘΕΜΙΣ)																		
	ΕΑΧΑ																		
	ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ																		
	ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ																		
	ΟΠΕΚΕΠΕ																		
	ΟΑΕΔ																		
	ΔΕΙ																		
	ΤΕΙ																		
	ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ																		
	ΚΕΕΛΠΝΟ																		
	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ																		
	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ																		
	ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ																		
	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΚΑΠΕ)																		
	(ΕΚΒΑΑ)																		
	ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ																		
	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΛΙΜΕΝΩΝ-ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ																		
	ΚΕΠΕ																		
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΤΕΡ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε.																		
	ΕΤΕΑΝ																		
	ΟΚΑΝΑ-ΚΕΘΕΑ																		
	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ																		
	ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ																		
	ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΙΚΑ - ΕΤΑΜ																		
																		
	ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ																		
	σύνολο (2)																		
3.	Λοιποί Φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης																		
	σύνολο (3)																		
4.	Λοιποί Φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης																		
	ΕΛΤΑ																		
	ΕΤΑΔ ΑΕ																		
	ΕΦΕΠΑΕ																		
	ΔΕΣΦΑ																		
	ΔΕΔΔΗΕ																		
	ΑΔΜΗΕ																		
	ΔΕΥΑ																		
	ΓΣΕΕ																		
	ΕΕΔΕ																		
	ΕΙΕΑΔ																		
	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ																		
	Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.																		
	ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ																		
	ΙΝ-ΣΕΤΕ																		
	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ /Γ.Σ.Ε.Ε.																		
	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΚΕΕΕ)																		
	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - Τ.Ε.Ε.																		
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ																		
	ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ																		
	ΔΕΠΑ																		
																		
	ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ																		
	σύνολο (4)																		
	Σύνολο (1) + (2) + (3) + (4)																		

Ε.Π.
ΜΕΤΑΠΡΟΣΒΟΛΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ
ΕΣΠΑ
2014-2020

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε: ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ/ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΔΕ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ:..... ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ.....
 ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ:.....
 ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.....
 ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.....

		2018						2019												2020										
		Πραγματοποιήσεις						Εκτιμήσεις												Προβλέψεις										
		Εθνικό ΠΔΕ		Συγχρηματοδοτούμεν ο ΠΔΕ		σύνολο ΠΔΕ		Εθνικό ΠΔΕ						Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ						σύνολο ΠΔΕ		Εθνικό ΠΔΕ		Συγχρηματοδοτούμεν ο ΠΔΕ		σύνολο ΠΔΕ				
		έσοδα από ΠΔΕ	δαπάνες από ΠΔΕ	έσοδα από ΠΔΕ	δαπάνες από ΠΔΕ	σύνολο εσόδων από ΠΔΕ	σύνολο δαπανών από ΠΔΕ	έσοδα από ΠΔΕ			δαπάνες από ΠΔΕ			έσοδα από ΠΔΕ			δαπάνες από ΠΔΕ			σύνολο εσόδων από ΠΔΕ	σύνολο δαπανών από ΠΔΕ	έσοδα από ΠΔΕ	δαπάνες από ΠΔΕ	έσοδα από ΠΔΕ	δαπάνες από ΠΔΕ	σύνολο εσόδων από ΠΔΕ	σύνολο δαπανών από ΠΔΕ			
							Πραγματο ποιήσεις έως 31/7/19	Εκτιμήσεις 31/7- 31/12/19	σύνολο έτους	Πραγματο ποιήσεις έως 31/7/19	Εκτιμήσεις 31/7- 31/12/19	σύνολο έτους	Πραγματο ποιήσεις έως 31/7/19	Εκτιμήσεις 31/7- 31/12/19	σύνολο έτους	Πραγματο ποιήσεις έως 31/7/19	Εκτιμήσεις 31/7- 31/12/19	σύνολο έτους	Πραγματο ποιήσεις έως 31/7/19	Εκτιμήσεις 31/7- 31/12/19	σύνολο έτους									
1.	Νομικά πρόσωπα υποτομείς εντός Γενικής Κυβέρνησης																													
	ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ																													
	ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ																													
	ΕΕΤΑΑ ΑΕ																													
	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ																													
	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ																													
	ΟΑΣΑ-ΣΤΑΣΥ																													
	ΕΡΓΟΣΕ - ΟΣΕ																													
	ΕΟΤ																													
	ΚηΠ																													
	ΕΓΝΑΤΙΑ																													
	ΜΟΔ Α.Ε.																													
	ΟΣΥ																													
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. (ΕΡΤ ΑΕ)																													
	ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΔΕΠΑΝΟΜ, ΟΣΚ, ΘΕΜΙΣ)																													
	ΕΑΧΑ																													
	ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ																													
	ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ																													
	ΟΠΕΚΕΠΕ																													
	ΟΑΕΔ																													
	ΑΕΙ																													
	ΤΕΙ																													
	ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ																													
	ΚΕΕΛΠΝΟ																													
	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ																													
	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ																													
	ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ																													
	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΚΑΠΕ)																													
	ΙΓΜΕ -ΕΚΠΑ																													
	ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ																													
	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΛΙΜΕΝΩΝ-ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ																													
	ΚΕΠΕ																													
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡ.																													
	ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε.																													
	ΕΤΕΑΝ																													
	ΟΚΑΝΑ-ΚΕΘΕΑ																													
	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ																													
	ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ																													
	ΕΦΚΑ-ΕΟΠΠΥ																													

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
 ΔΗΜΟΣΙΟΥ
 ΤΟΜΕΑ**
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΔΕΛΤΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΑΔΙΟ 5: Κατάρτιση εισηγητικής έκθεσης και τελικού προϋπολογισμού ΠΔΕ – Αποστολή στο ΓΛΚ- Ψήφιση Κρατικού Προϋπολογισμού (Τακτικού και ΠΔΕ) από τη Βουλή των Ελλήνων

Ο Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων καταρτίζεται **κατά Φορέα Χρηματοδότησης** και λαμβάνει υπόψη του το **ανώτατο όριο δαπανών** που προβλέπεται στο ΜΠΔΣ, τις **εκτιμήσεις** πληρωμών τρέχοντος έτους και τις **προβλέψεις δαπανών** του επόμενου έτους.

Οι πιστώσεις για το **ΠΔΕ Περιφερειακού Επιπέδου** εγγράφονται στον προϋπολογισμό του ΥΠΔΕ και κατανέμονται σε κάθε Περιφέρεια με αποφάσεις του Υπουργού, τόσο για το εθνικό όσο και για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Η ΥΠΔΕ/ΔΔΕ αφού επεξεργασθεί τα στοιχεία, τα αποστέλλει στο ΓΛΚ για την κατάρτιση του ετήσιου π/υ ΔΕ συνοδευόμενα από εισηγητική έκθεση.

Το ΓΛΚ καταρτίζει τον Προϋπολογισμό του Κράτους - διακριτό μέρος του οποίου είναι ο π/υ Δημοσίων Επενδύσεων - και την εισηγητική του έκθεση και τα υποβάλλει προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Μετά ο π/υ κατατίθεται στη Βουλή, όπου μετά την ψηφισή του γίνεται νόμος του κράτους.

Ο Προϋπολογισμός κατατίθεται και ψηφίζεται το Νοέμβριο κάθε έτους.

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΙΚΟΝΑ 3: Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα – απεικόνιση από Εισήγηση Κρατικού Π/Υ

Πίνακας 3.10 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2017-2019 (σε εκατ. ευρώ)												
Υπουργείο – Φορέας	2017*				2018				2019			
	Πραγματοποιήσεις			Συμμετοχή %	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων			Συμμετοχή %	Προϋπολογισμός			Συμμετοχή %
	Συγχρήνες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρήνες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρήνες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο	
Βουλή των Ελλήνων	0		0	0,00	1		1	0,01	1		1	0,01
Διοικητικής Ανασυγκρότησης	82	3	85	1,42	45	3	48	0,71	85	3	88	1,30
Εσωτερικών	103	257	360	6,05	104	31	135	2,00	115	31	146	2,16
Εξωτερικών	1	1	2	0,03	3	2	5	0,07	1	2	3	0,04
Εθνικής Άμυνας	1	6	7	0,12	30	10	40	0,59	10	20	30	0,44
Υγείας	34	0	34	0,57	45	20	65	0,96	40	20	60	0,89
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	3	2	5	0,08	8	3	11	0,16	4	3	7	0,10
Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	376	86	462	7,76	455	165	620	9,19	400	165	565	8,37
Πολιτισμού και Αθλητισμού	5	19	24	0,40	20	33	53	0,79	20	24	44	0,65
Οικονομικών	0		0	0,01	5	3	8	0,12	20	2	22	0,33
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	630	4	634	10,66	730	2	732	10,84	850	2	852	12,62
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	164	34	198	3,33	395	20	415	6,15	380	40	420	6,22
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν.Αλληλ.	217	11	228	3,83	350	35	385	5,70	320	20	340	5,04
Οικονομίας και Ανάπτυξης	904	657	1.560	26,22	1.694	399	2.093	31,01	1.768	405	2.173	32,19
εκ των οποίων Περιφερειακά προγράμματα	445	434	879	14,76	1.020	360	1.380	20,44	1.150	200	1.350	20,00
Υποδομών και Μεταφορών	2.045	211	2.256	37,92	1.750	214	1.964	29,10	1.600	204	1.804	26,73
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	8	12	20	0,33	22	20	42	0,62	26	20	46	0,68
Προστασίας του Πολίτη	32	4	36	0,61	63	6	69	1,02	55	6	61	0,90
Τουρισμού	2	20	22	0,37	5	22	27	0,40	15	8	23	0,34
Μεταναστευτικής Πολιτικής	17	0	17	0,28	22	5	27	0,40	30	5	35	0,52
Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	0	0	0	0,00	3	7	10	0,15	10	20	30	0,44
Σύνολο	4.623	1.327	5.950	100	5.750	1.000	6.750	100	5.750	1.000	6.750	100

* Οι δαπάνες για το 2017 έχουν περιληφθεί με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
και Επένδυσης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**
LONEX

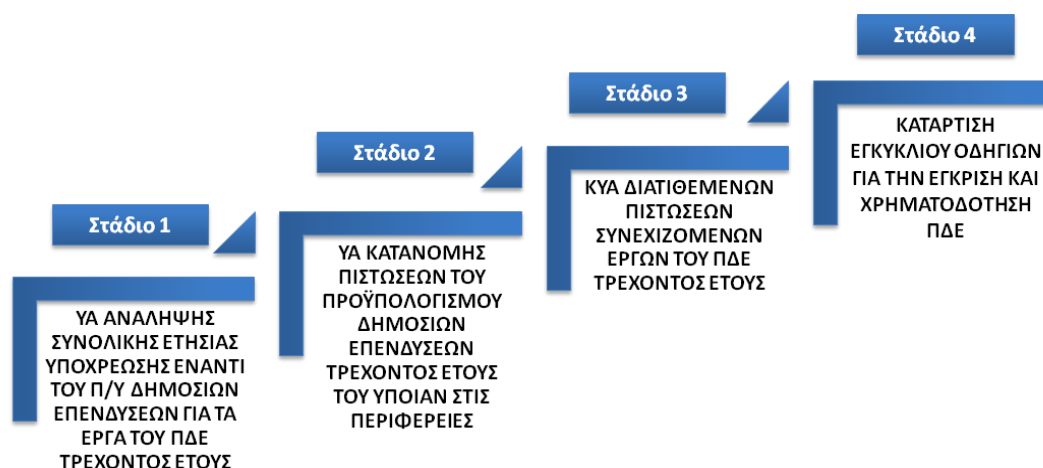
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.12 Διαδικασία Προγραμματισμού για την εκτέλεση του ΠΔΕ

Το ΥΠΙΑΝΕ μετά την κατάρτιση του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, εκδίδει κανονιστικές αποφάσεις (ΚΥΑ, ΥΑ, Εγκύκλιος) για την εκτέλεση και υλοποίηση του ΠΔΕ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Διαδικασία Προγραμματισμού για την εκτέλεση του ΠΔΕ

ΣΤΑΔΙΟ 1: Έκδοση ΥΑ για την ανάληψη της συνολικής ετήσιας υποχρέωσης έναντι του π/υ ΔΕ για τα έργα του ΠΔΕ τρέχοντος έτους

Στην αρχή κάθε έτους (Ιανουάριο) και προκειμένου να ξεκινήσει η εκτέλεση και υλοποίηση του ΠΔΕ, το ΥΠΙΑΝΕ, εκδίδει ΥΑ περί του συνόλου των έργων του ΠΔΕ και της ανάληψης της συνολικής ετήσιας υποχρέωσης έναντι του Προϋπολογισμού ΔΕ¹¹, καθώς και περί προέγκρισης για τη δέσμευση πιστώσεων σε βάρος του π/υ ΔΕ του επόμενου έτους.

Στην απόφαση αυτή αναφέρεται :

- Το ποσό της υπολειπόμενης συνολικής δαπάνης για την ολοκλήρωση των συνεχιζόμενων από προηγούμενα έτη έργων (π/υ συνεχιζόμενων έργων – πληρωμές).

¹¹ Άρθρο 78 και 79, ν.4270/2014

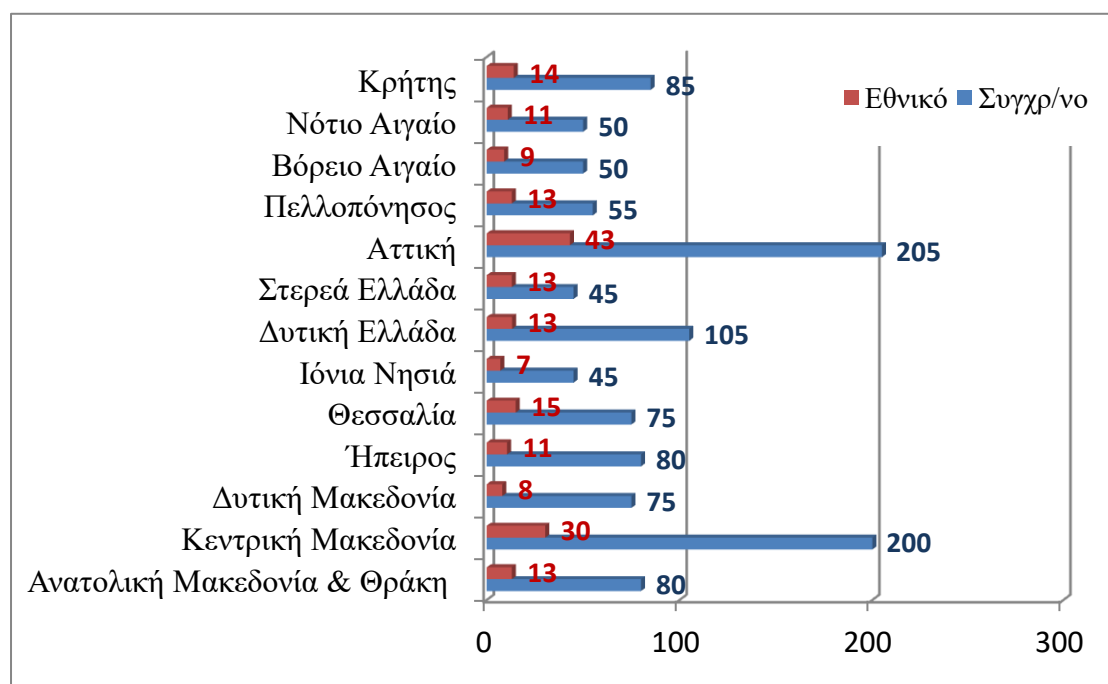
- β. Οι εγκεκριμένες πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων για το τρέχον έτος,
- γ. Το όριο προέγκρισης ανάληψης υποχρεώσεων σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων του επομένου έτους, **το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει συνολικά το 30% των εγκεκριμένων πιστώσεων** για το τρέχον έτος.

ΣΤΑΔΙΟ 2: Έκδοση ΥΑ για την Κατανομή πιστώσεων του π/υ ΔΕ στις Περιφέρειες.

Οι Περιφέρειες ως φορείς γενικής κυβέρνησης (ΝΠΔΔ) δεν έχουν δικό τους διακριτό όριο πιστώσεων στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. **Οι πιστώσεις για το ΠΔΕ Περιφερειακού Επιπέδου εγγράφονται στον προϋπολογισμό του ΥΠΑΝΕ** και κατανέμονται σε κάθε Περιφέρεια με αποφάσεις του Υπουργού, τόσο για το εθνικό όσο και για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Για το έτος 2019, ο Προϋπολογισμός του Περιφερειακού ΠΔΕ κατανέμεται ανά εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος, ως εξής :

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Προϋπολογισμός Περιφερειακού ΠΔΕ για το 2019

ΣΤΑΔΙΟ 3: Έκδοση ΚΥΑ διατιθέμενων πιστώσεων συνεχιζόμενων έργων του ΠΔΕ τρέχοντος έτους.

Τον πρώτο μήνα κάθε οικονομικού έτους και προκειμένου να ξεκινήσει η υλοποίηση και η εκτέλεση του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, εκδίδεται ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και ΥΠΑΝΕ, με την οποία **κατανέμεται ανά φορέα, ειδικό φορέα ΠΔΕ και ανά Συλλογική Απόφαση (ΣΑ), το συνολικό ύψος των πιστώσεων του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων** που πρόκειται να διατεθούν κατά τη διάρκεια του έτους για την εκτέλεση συνεχιζόμενων από τα προηγούμενα έτη έργων.

Οποιαδήποτε τροποποίηση που αφορά σε συνεχιζόμενα από τα προηγούμενα έτη έργα, καθώς και η ένταξη νέων έργων στο ΠΔΕ γίνεται με ΣΑ, που εγκρίνονται από τον Υπουργό - Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον οι συνολικές πιστώσεις των έργων δεν υπερβαίνουν το σύνολο των εγκεκριμένων πιστώσεων του π/υ ΔΕ και το όριο προέγκρισης ανάληψης υποχρέωσης έναντι του π/υ ΔΕ του επομένου έτους.

Οι συνολικές ετήσιες δαπάνες του ΠΔΕ δεν υπερβαίνουν το συνολικό ποσό των εγκεκριμένων πιστώσεων του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

ΣΤΑΔΙΟ 4: Κατάρτιση της Εγκυκλίου Οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ.

Η ετήσια Εγκύκλιος Οδηγιών για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΠΔΕ έτους και τον Προγραμματισμό Δαπανών του ΜΠΔΣ (εφεξής «Εγκύκλιος ΠΔΕ») εκδίδεται από την ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, και περιλαμβάνει:

- τις γενικές κατευθύνσεις για την υποβολή προτάσεων κατάρτισης και έγκρισης του ΠΔΕ εκάστου έτους.
- τη διαδικασία προγραμματισμού και υποβολής προτάσεων.
- τις προϋποθέσεις ένταξης έργων ανά πηγή χρηματοδότησης (εθνικό - συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ).
- τη διαδικασία χρηματοδότησης των έργων.
- τα καθορισμένα όρια πιστώσεων, όπως αυτά ισχύουν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και το ΜΠΔΣ,

- τα ενδεικτικά όρια των νομικών δεσμεύσεων που μπορούν να αναληφθούν κ.α.

1.13 Εκτέλεση ΠΔΕ

Η Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) είναι η διοικητική πράξη (ΥΑ), με την οποία εγκρίνεται η ένταξη ενός συνόλου ομοειδών έργων ή μελετών στο ετήσιο ΠΔΕ. Διακρίνεται σε συλλογική αποφαση έργου (ΣΑ έργου) και συλλογική απόφαση μελέτης (ΣΑ μελέτης). Η κωδικοποίηση των ΣΑ διακρίνεται περαιτέρω ανάλογα με το αν ο Φ.Χ. είναι Υπουργείο ή Περιφέρεια ως ακολούθως:

Φ.Χ.	ΣΑ έργων	ΣΑ μελετών
Υπουργείο	ΣΑΕ	ΣΑΜ
Περιφέρεια	ΣΑΕΠ	ΣΑΜΠ

Οι ΣΑ φέρουν έναν 3ψηφιο αριθμό, ο οποίος έχει αποδοθεί κατά το άνοιγμα τις ΣΑ τυχαία και ο οποίος ταυτοποιεί Φ.Χ. και αντικείμενο πολιτικής ή θεματική κατηγορία έργων/μελετών.

Για παράδειγμα η **ΣΑΕ 027** (επίσης συνοπτικά Ε027) με τίτλο «Βιομηχανία-Βιοτεχνία» αποτελεί ΣΑ έργων στον τομέα Βιομηχανία-Βιοτεχνία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης στην οποία εγγράφονται έργα που αναφέρονται σε σχετική αρμοδιότητα του Υπουργείου και η **ΣΑΜΠ 085** (επίσης συνοπτικά ΜΠ085) με τίτλο Μελέτες, αποτελεί ΣΑ μελετών της Περιφέρειας Αττικής στην οποία εγγράφονται μελέτες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Με τις ΣΑ Έργων ή Μελετών, που εκδίδονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων μετά από εισήγηση του αρμόδιου φορέα άσκησης πολιτικής επενδύσεων (Φ.Χ.), εγκρίνεται¹²:

- η διάθεση των συνολικών ετήσιων πιστώσεων των έργων ή μελετών που περιλαμβάνει η κάθε ΣΑ,
- η ένταξη κάθε έργου στο ΠΔΕ (με διακριτό κωδικό αριθμό ΠΔΕ και τίτλο),
- η ολική δαπάνη για την πραγματοποίηση του έργου,
- η διάθεση των απαιτούμενων ετήσιων πιστώσεων αναλυτικά για κάθε έργο που περιλαμβάνει κάθε ΣΑ,

¹² Ν. 4270/2014, άρθρο 80

- ε. η υπολειπόμενη δαπάνη, συμπεριλαμβανομένης της πίστωσης του τρέχοντος έτους, που επιμερίζεται στα επόμενα έτη, για την αποπεράτωση του έργου,
- στ. ειδικές διατάξεις και κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται για την ένταξη του έργου στη ΣΑ,
- ζ. ο φορέας υλοποίησης κάθε έργου.

Ο **κωδικός αριθμός ΠΔΕ** (ΚΑ ή εναριθμός) είναι ένας 14-ψήφιος μοναδιαίος κωδικός κωδικοποίησης των έργων του ΠΔΕ, π.χ. 2019ΣΕ01900001, οποίος συντίθεται από τα ακόλουθα στοιχεία (κατά σειρά):

- **4 πρώτα ψηφία:** έτος ένταξης,
- **2 γράμματα:** κατηγορία ΣΑ: έργο-μελέτη, Υπουργείο-Περιφέρεια,
- **3 ψηφία:** αριθμός ΣΑ: τυχαίος,
- **1 ψηφίο:** δηλώνει κατηγορία φορέα (κεντρική διοίκηση, ΑΕ, ΔΕΚΟ) και πηγή χρηματοδότησης (εθνικό, συγχρηματοδοτούμενο),
- **4 ψηφία:** αύξωντας αριθμός ένταξης έργου στο ετήσιο ΠΔΕ.

Για παράδειγμα, ο ΚΑ 2019ΣΕ01900001 αποτελεί ΚΑ έργου του ΥΠΑΝΕ που εντάχθηκε στο ΠΔΕ στη ΣΑΕ 019 το 2019 και αποτελούσε το πρώτο έργο που εντάχθηκε σε αυτή τη ΣΑ, το έτος 2019.

ΕΙΚΟΝΑ 4: Παράδειγμα ΣΑ

<p style="text-align: center;">ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ</p> <p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, ΑΘΗΝΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ</p>	<p style="text-align: right;">ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2018</p> <p>ΦΟΡΕΑΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>ΤΟΜΕΑΣ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ</p> <p>ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ</p> <p>ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ: Ε027 ΤΡΟΠ.0</p> <p>Α.Π.: 69354</p> <p>ΗΜΕΡ/ΝΙΑ : 27/06/2018</p> <p>ΑΔΑ Ψ1ΡΖ465ΧΙ8-ΥΑΖ</p> <p>ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ: ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ</p>
---	--

<p>ΑΠΟΦΑΣΗ</p> <p>Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α</p> <p style="text-align: center;">ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ</p> <p>1. ΕΓΚΡΙΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΣΗ ΣΤΟ ΠΔΕ 2018 ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΥΤΗ.</p> <p>2. ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΑΕ 027 ΤΡΟΠ. 0 ΟΠΩΣ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:</p>
--

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ		
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ
697.003.802,31	38.825.109,31	11

<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ</p> <p>ΤΜΗΜΑ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ</p>						<p>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2018</p> <p>ΣΕΛΙΣ 2</p> <p>ΦΟΡΕΑΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ: Ε027 ΤΡΟΠ.0</p> <p>ΤΟΜΕΑΣ-ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**** ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ** ΠΙΝΑΚΑΣ (Σ) ****

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2017	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑ 31/12/2017	ΕΤΗΣΙΕΣ 2018	ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2018			
						1ο	2ο	3ο	4ο
20 - ΧΡΗΜ/ΣΗ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	11	697.003.802,31	290.620.183,07	406.383.619,24	38.825.109,31	9.313.968,90	8.973.635,78	6.608.144,86	13.929.359,77
ΣΥΝΟΛΟ ΣΑ	11	697.003.802,31	290.620.183,07	406.383.619,24	38.825.109,31	9.313.968,90	8.973.635,78	6.608.144,86	13.929.359,77

<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ</p> <p>ΤΜΗΜΑ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ</p>						<p>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2018</p> <p>ΣΕΛΙΣ 3</p> <p>ΦΟΡΕΑΣ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ: Ε027 ΤΡΟΠ.0</p> <p>ΤΟΜΕΑΣ-ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**** ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ** ΠΙΝΑΚΑΣ (Σ) ****

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	MIS ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2017	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑ 31/12/2017	ΕΤΗΣΙΕΣ 2018 ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2018			
							1ο	2ο	3ο	4ο
20-ΧΡΗΜ/ΣΗ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ										
20-ΧΡΗΜ/ΣΗ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ										
2011ΣΕ02700002		ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ Ν.3399/04	113.400,00	0,00	113.400,00	113.400,00	0,00	0,00	0,00	113.400,00
2006ΣΕ02700000		ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Π.Κ. 2001ΣΕ02720000)	510.743,56	0,00	510.743,56	510.743,56	510.743,56	0,00	0,00	0,00
2014ΣΕ02700000		ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΥΠ ΠΑ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	379.150,00	70.000,00	309.150,00	80.000,00	0,00	0,00	80.000,00	0,00

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1.- Η ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ, ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΜΟΝΑΔΑ ΚΩΔΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΘΑ ΠΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.
2.- Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (Σ.Δ.Ε. ΚΑΙ Σ.Δ.Μ.), ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ 4, 5 ΚΑΙ 18 ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ Χ.Δ.9035/30.7.73.
3.- ΤΟ ΥΨΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΘΕ ΕΡΓΟΥ Η ΜΕΛΕΤΗΣ, ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ, ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΦΘΑΣΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΕΙΑ ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Η ΜΕΛΕΤΩΝ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ, ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ Η ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ, Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΘΕ ΕΡΓΟΥ Η ΜΕΛΕΤΗΣ.
4.- ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΕΝΤΑΣΗ ΝΕΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΜΕΛΕΤΗΣ Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΙΤΛΟΥ Η ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΜΕΛΕΤΗΣ Η ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
5.-ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ/ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΚΑΤΑΝΕΜΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Η ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ Η ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΑΥΤΩΝ ΟΡΓΑΝΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΣΑ (ΑΡΜΟΔΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΦΟΡΕΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ Ν.4128/2013
6.- ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ Η ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΘΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ, ΕΧΟΥΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ 31,32,33 ΚΑΙ 34 ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Χ.Δ.9035/30.7.73, ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΣΗ, ΟΤΙ ΔΕΝ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΑΣΜΟΥΣ ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ Ν.2366/53 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΤΟΥ Ν.893/79.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1.ΟΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΥΤΗ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΚΩΔΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 35-870-8200
2.-ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΘΕ ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΡΙΜΗΝΑ. Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΙ ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΩΝ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ.
3.- ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ 2012ΣΕ02700000 ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΟΣΑ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Α.- ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.2212/52 (Α266) , ΤΩΝ ΝΔ. 2957/54, & 4355/64 ΚΑΙ ΤΩΝ Β.Δ. 120/60 (Α30) ΚΑΙ 498/60 (Α109).
Β.- ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.2362/95 "ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ".
Γ.- ΤΟ ΑΡΘΡΟ 90 ΤΟΥ "ΚΩΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ" ΠΟΥ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ ΤΟΥ Π.Δ 63/ 2005 (ΦΕΚ Α' 98).
Δ.- ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. ΧΔ.9035/30.7.73 ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.
Ε.-ΤΟ Π.Δ. 147/2017 (ΦΕΚ Α 192//13-12-2017) ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.
Ζ.ΤΟ Π.Δ.24/2015 (ΦΕΚ Α 20/27-1-2015) ΑΡΘΡΟ 2 " ΣΥΣΤΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ , ΥΠΟΔΟΜΩΝ ,ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ"
Η) ΤΟ Π.Δ. 123/2016 (ΦΕΚ Α' 208/4-11-2016) " ...ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ...".
Θ). ΤΟ Π.Δ. 125/2016 (ΦΕΚ Α' 210/4-11-2016) "ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ".
Ι) ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΜΕ ΑΡ. Υ197/16.11.2016 (ΦΕΚ Τ.Β. 3722/17.11.2016) "ΑΝΑΘΕΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΧΑΡΙΤΣΗ".
Κ) ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Π.Δ.Ε.) 2018.
Λ)ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΑΡ.ΠΡΩΤ. 67329/21.06.2018.
Μ) ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΣΔΕ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΡ.ΠΡΩΤ. ΔΒΠ635/03.05.18

1.14 Μελέτες περίπτωσης

1. Παρακάτω σας δίνονται τα οικονομικά μεγέθη μίας οικονομίας. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ κατά το προηγούμενο έτος οριστικά ανακοινώθηκε στο συν 5,5%. Η ανεργία βρίσκεται σε επίπεδα κάτω του 3% και ταυτόχρονα υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για ενίσχυση του πληθωρισμού σε επίπεδα άνω των στόχων της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής. Κατά τα λοιπά στοιχεία, οι υπόλοιπες μεταβλητές (δημοσιονομικά μεγέθη) έχουν παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Δεδομένου ότι και οι ιδιωτικές επενδύσεις στην συγκεκριμένη οικονομία έχουν παραμείνει σταθερές κατά τα τελευταία δύο χρόνια, ποια πολιτική θα προτείνετε; Σύντομα, τεκμηριώστε την απάντησή σας.

Απάντηση

Οι δημόσιες επενδύσεις συμβάλουν στην **οικονομική ανάπτυξη** μιας χώρας και αποτελούν ένα ελεγχόμενο μέσο της βραχυχρόνιας καθώς και μακροχρόνιας οικονομικής πολιτικής της.

Σε περιόδους **υπερθέρμανσης** της οικονομίας (υψηλός ρυθμός ανάπτυξης με ενδείξεις για αύξηση του πληθωρισμού), η πολιτική εξουσία δύναται να μειώσει την ένταση των δημοσίων επενδύσεων ώστε να εξομαλυνθεί και σταθεροποιηθεί η πορεία των οικονομικών μεγεθών (συγκράτηση και έλεγχος του πληθωρισμού) σε συνδυασμό με την εφαρμογή και άλλων μέσων (νομισματικής πολιτικής από την κεντρική Τράπεζα).

Προϋποθέσεις άμεσου ελέγχου της οικονομίας μέσω των δημοσίων επενδύσεων είναι: η οικονομία να βρίσκεται σε πλήρη απασχόληση ή έστω κοντά στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ισχύει κάτι τέτοιο, δεδομένου ότι η οικονομία βρίσκεται σε αυτό το επίπεδο (ανεργία 3%).

Δεύτερη προϋπόθεση, τα δημοσιονομικά μεγέθη της χώρας να επιτρέπουν να παραμένουν σε σταθερά επίπεδα χωρίς ιδιαίτερες αυξομειώσεις.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις αποτελούν τα ιδανικά προαπαιτούμενα ώστε να εφαρμοστεί με τα καλύτερα αποτελέσματα η παραπάνω προτεινόμενη οικονομική πολιτική.

- 2. Ένας Δήμος υποβάλλει πρόταση απευθείας στο ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, για την ένταξη ενός έργου στο εθνικό ΠΔΕ, με φορέα υλοποίησης τον ίδιο το Δήμο. Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο η διαδικασία αυτή είναι προβλεπόμενη και μπορεί να εξετασθεί από το ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, και εάν όχι ποια είναι η προβλεπόμενη διαδικασία;**

Απάντηση

Ο Δήμος δεν μπορεί να υποβάλλει απευθείας πρόταση για ένταξη έργου στο ΠΔΕ. Δικαίωμα υποβολής πρότασης στο ΠΔΕ, έχουν μόνο οι Φ.Χ. οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να χρηματοδοτήσουν τους Φορείς Υλοποίησης των έργων. Φ.Χ. μπορεί να είναι μόνο, η Βουλή των Ελλήνων (εγγράφονται και τα έργα των Ανεξάρτητων Αρχών), τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες. Ο Δήμος ως Φ.Υ. μπορεί να υποβάλλει πρόταση μέσω της ΣΑΕΠ της οικίας Περιφέρειας ή της ΣΑΕ του αρμόδιου Υπουργείου, τη θεματική πολιτική του οποίου εξυπηρετεί το συγκεκριμένο έργο.

- 3. Τι στοιχεία και πότε, θα πρέπει να αποστέλλει το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών στο ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, ενόψει της κατάρτισης του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων επόμενου έτους;**

Απάντηση

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, θα πρέπει τον Ιούλιο - Αύγουστο κάθε έτους, να υποβάλλει σε ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ **εκτιμήσεις εσόδων** από τον Ειδικό Λογαριασμό Πυρόπληκτων που είναι δικαιούχος και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για το τέλος εκσυγχρονισμού των Αεροδρομίων, **εκτιμήσεις πληρωμών τρέχοντος έτους** καθώς και **προβλέψεις δαπανών** για όλα τα έργα αρμοδιότητάς του, για όλο το διάστημα του ΜΠΔΣ.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αποστέλλει στοιχεία για τους Φορείς που εποπτεύει (ΝΠ, ΑΕ), όπως εκτιμήσεις πληρωμών τρέχοντος έτους, προβλέψεις δαπανών επόμενου έτους και για όλο το διάστημα του ΜΠΔΣ, καθώς και στοιχεία εσόδων που προέρχονται από το ΠΔΕ, και δαπανών επενδύσεων ΔΕ που έχουν πραγματοποιηθεί το προηγούμενο έτος ή εκτιμάται/προβλέπεται ότι θα δαπανηθούν τα επόμενα δύο (2) έτη.

4. Τι ενέργειες θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί προκειμένου η Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του ΥΠΑΝΕ (ΑΠ), να υποβάλει αίτημα εδιάμεσης πληρωμής δαπανών συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην Ε.Ε;

Απάντηση

Προκειμένου η ΑΠ να υποβάλει αίτημα τελικής πληρωμής θα πρέπει α) να έχει υλοποιηθεί το έργο από τον Φ.Υ. ή τον Δικαιούχο, β) να έχουν εκδοθεί παραστατικά δαπάνης από τον ανάδοχο, γ) να έχουν συγκεντρωθεί τα δικαιολογητικά - εκκαθάριση δαπάνης - έκδοση εντολής πληρωμής- πληρωμή αναδόχου, δ) να έχει καταχωρηθεί το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών (ΔΔΔ) στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ από Φ.Υ. και ε) να έχει υποβληθεί το ΔΔΔ στη ΔΑ για αξιολόγηση και στην ΑΠ για έλεγχο.

Ύστερα από τα ανωτέρω η ΑΠ καταρτίζει ενιαίο φάκελο με αίτημα πληρωμής ανά ΕΠ και το αποστέλλει για πληρωμή στην ΕΕ.

2. Κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων

2.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο οι επιμορφωνόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται και περιγράφουν τη διαδικασία κατάρτισης, αξιολόγησης και έγκρισης του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ.
- Κατανοούν και χρησιμοποιούν σωστά τους ειδικούς όρους και έννοιες των συγχρηματοδοτούμενων Συλλογικών Αποφάσεων.
- Κατανοούν και εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο και τις εγκύκλιους για την κατάρτιση και έγκριση του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ.
- Συντάσσουν και υποβάλλουν ορθά τις προτάσεις των τομέων δραστηριότητας τους για την κατάρτιση του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος.

Εισαγωγή

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι βασικές διαδικασίες ως προς την κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση του ετήσιου συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ενός Φ.Χ. Κατόπιν της έγκρισης του προγράμματος, η διαχείριση αυτού διακρίνεται σε ενέργειες που υλοποιούνται είτε από τον Φ.Χ, είτε την αρμόδια Δ.Α, είτε κεντρικά από το ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ.

Επισημαίνεται ότι, η αξιολόγηση της πρότασης από το ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ ολοκληρώνεται, εφόσον έχει υποβληθεί από τους Φ.Χ. η συνολική πρότασή τους για την κατάρτιση του ετήσιου ΠΔΕ, δηλαδή του εθνικού ΠΔΕ και του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ.

Η διαδικασία εκκινεί με την έκδοση της ετήσιας Εγκυκλίου Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ από ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, στην οποία προβλέπονται αναλυτικές οδηγίες προς τους Φ.Χ. για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματός τους. Ακολουθούν οι ενέργειες κατάρτισης του προγράμματος από τους Φ.Χ..

2.2 Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός διακρίνεται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και

Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). Το Π.Δ.Ε. μέσω του κρατικού προϋπολογισμού χρηματοδοτεί έργα που αποφέρουν έσοδα (συγχρηματοδοτούμενο Π.Δ.Ε.) και έργα που δεν αποφέρουν έσοδα (εθνικό Π.Δ.Ε.).

Το **Συγχρηματοδοτούμενο Π.Δ.Ε.** περιλαμβάνει έργα στο χρηματοδοτικό σχήμα των οποίων συμμετέχουν με πόρους:

- Ευρωπαϊκά Ταμεία (διαρθρωτικά και λοιπά)
- Ευρωπαϊκά προγράμματα
- Άλλοι Διεθνείς Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί κ.α.

2.3 Θεσμικό Πλαίσιο

Το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την κατάρτιση του συγχρηματοδοτούμενου Π.Δ.Ε. περιλαμβάνει τους παρακάτω νόμους, διατάγματα και Υπουργικές αποφάσεις:

N.3614/2007	«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013»
N.4314/2014	«Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020»
Απόφαση ΕΕ C(2015) 5313/2015 και ΥΑ 82350/2016	«Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAMEE/AMIF) και Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA/ISF) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020»
KYA 604/2015	«Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (T.E.B.A.)»
KYA 5.20263/ 5.15444 / 2015	«Σύστημα Προγραμματισμού, Αξιολόγησης, Διαχείρισης, Παρακολούθησης και Ελέγχου για την υλοποίηση των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) περιόδου 2014 – 2020»

2.4 Κατηγορίες - Περιεχόμενο Συλλογικών Αποφάσεων Συγχρ/νου ΠΔΕ

Οι ΣΑ έργων/μελετών φέρουν ένα 3ψηφιο αριθμό (τυχαίο) που ταυτοποιεί Φ.Χ. και αντικείμενο πολιτικής ή θεματική κατηγορία έργων. Στην περίπτωση του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ μετά τον 3ψήφιο αριθμό ακολουθεί ένα ψηφίο που δηλώνει την ιδιαίτερη κατηγορία του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ (μεταξύ τους διακρίνονται με την κάθετο «/»).

- «καθέτου 1» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/1») για το ΕΣΠΑ 2014-2020,
- «καθέτου 6» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/6») για τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας,
- «καθέτου 2» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/2») για λοιπά Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα.
- «καθέτου 8» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/8») για το ΕΣΠΑ 2007-2013

Τα ψηφία αυτά μεταβάλλονται σε κάθε προγραμματική περίοδο λαμβάνοντας υπόψη και τις δυνατότητες κωδικοποίησης του ΠΔΕ.

Το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ ενός Φ.Χ. περιλαμβάνει το σύνολο των ΣΑ έργων/μελετών που αφορούν στον συγκεκριμένο Φ.Χ.. Για παράδειγμα το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ του ΥΠΑΝΕ, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Περιφέρειας Αττικής έχει ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Συλλογικές Αποφάσεις συγχ/τος προγράμματος

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΠΔΕ - ΥΠΑΝΕ		
ΣΑΕ 019/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Οικονομίας	
ΣΑΕ 027/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Βιομηχανίας	
ΣΑΕ 058/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Εμπορίου & Προστασίας του Καταναλωτή	
ΣΑΕ 719/2	Έργα Ταμείου Ασύλου & Μετανάστευσης	
ΣΑΕ 019/8	Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013	
ΣΑΕ 119/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 - Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία	
ΣΑΕ 219/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 – Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη	
ΣΑΕ 319/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 – Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση	
ΣΑΕ 419/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 – Μεταρύθμιση Δημόσιου Τομέα	
ΣΑΕ 519/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 – Συνδέοντας την Ευρώπη	
ΣΑΕ 619/1	Συνδέοντας την Ευρώπη (Connecting Europe Facility)	
ΣΑΕ 119/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Κύπρος»	
ΣΑΕ 219/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Βουλγαρία»	
ΣΑΕ 319/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Ιταλία»	
ΣΑΕ 419/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Βόρεια Μακεδονία»	
ΣΑΕ 519/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Αλβανία»	
ΣΑΕ 619/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Βαλκανική - Μεσόγειος»	
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΠΔΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		
ΣΑΕ 061/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Ενέργειας	
ΣΑΜ 061/2	Λοιπές συγχρηματοδοτούμενες Προγράμματα (ΜΕΛΕΤΕΣ) – Ενέργειας	
ΣΑΕ 075/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Περιβάλλοντος	

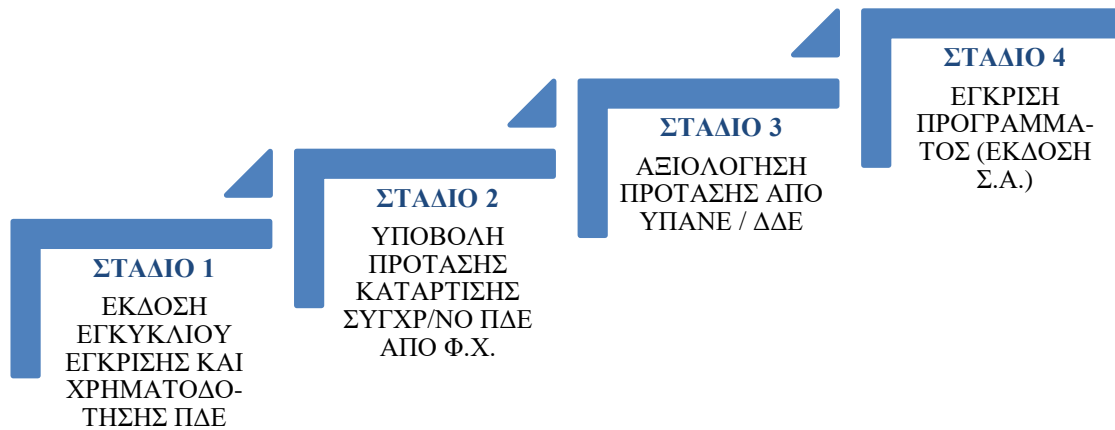
ΣΑΕ	084/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα – Περιβάλλοντος (ΔΑΣΗ)
ΣΑΕ	061/8	Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013 - Ενέργειας
ΣΑΕ	075/8	Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013 - Περιβάλλοντος
ΣΑΜ	075/8	Ολοκλήρωση μελετών ΕΣΠΑ 2007-2013 - Περιβάλλοντος
ΣΑΕ	175/1	ΕΣΠΑ 2014-2020- Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία
ΣΑΕ	275/1	ΕΣΠΑ 2014-2020-Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη
ΣΑΕ	275/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Βουλγαρία»
ΣΑΕ	675/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Βαλκανική - Μεσόγειος»
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΠΔΕ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΣΑΕΠ	085/2	Λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα
ΣΑΕΠ	085/8	Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ 2007-2013 -
ΣΑΕΠ	085/1	ΕΣΠΑ 2014-2020 – ΠΕΠ Αττικής
ΣΑΕΠ	385/2	Λοιπά Προγράμματα Συνεργασίας
ΣΑΕΠ	685/6	Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «Βαλκανική - Μεσόγειος»

2.5 Γενικές κατευθύνσεις για την υποβολή προτάσεων

Η κατάρτιση του ΠΔΕ ενός Φ.Χ. περιλαμβάνει την πρόταση του Φ.Χ. για το **σύνολο των έργων που θα προταθούν για ένταξη** στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ και υποβάλλεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που τίθεται στην Εγκύκλιο ΠΔΕ (αναλυτικός πίνακας έργων «Πίνακας 1α» και συγκεντρωτικός πίνακας έργων «Πίνακας 1β» και αντίστοιχα ηλεκτρονικά στο e-PDE).

Τα στάδια για την κατάρτιση και έγκριση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων των Φ.Χ. αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

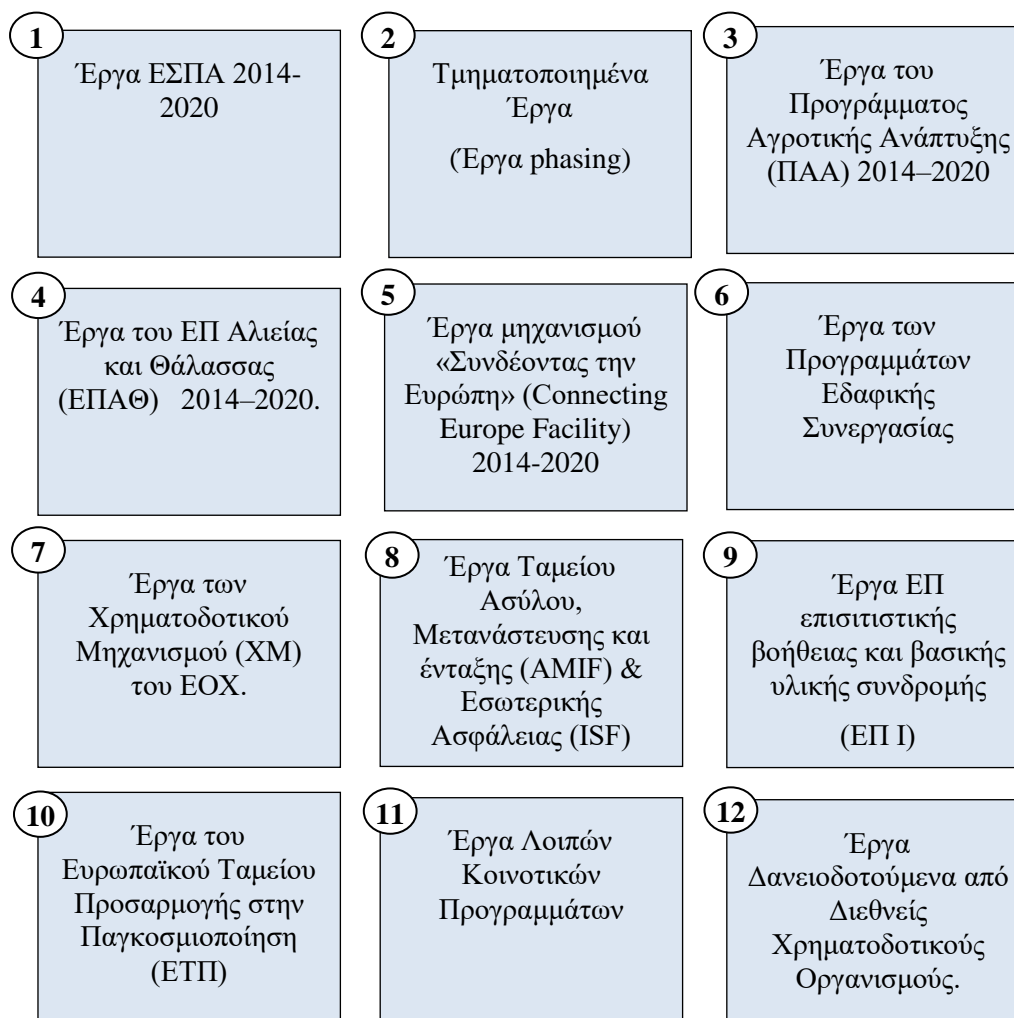
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: Στάδια έγκρισης συγχρηματοδοτούμενων ΠΔΕ

Τα έργα που περιλαμβάνονται στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ ενός Φ.Χ. διακρίνονται σε **Νέα έργα** και **Συνεχιζόμενα έργα**. Προβλέψεις σχετικά με τη διαδικασία ένταξής τους δίνεται στη συνέχεια.

Τα έργα **διακρίνονται περαιτέρω σε κατηγορίες**, ανάλογα με τα χρηματοδοτικά προγράμματα και τα διαρθρωτικά ή μη Ταμεία της Ε.Ε που τα συγχρηματοδοτούν, τις ειδικότερες προβλέψεις που μπορούν να ισχύουν ως προς την εγκριτική διαδικασία ή την διαχείρισή τους και περιλαμβάνονται αναλυτικά στην ετήσια Εγκύκλιο ΠΔΕ ή στις σχετικές κανονιστικές πράξεις, ως ακολούθως:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: Ειδικές Κατηγορίες έργων Συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ

Κάθε έτος οι Φ.Χ., προβαίνουν σε ενέργειες προετοιμασίας αναφορικά με το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ το οποίο εμπεριέχει την επικοινωνία με τις αρμόδιες ΔΑ αναφορικά με την κατανομή του ορίου πιστώσεων μεταξύ των νέων έργων και των συνεχιζόμενων.

Η πρόταση νέων έργων στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ υλοποιείται μέσω των διαδικασιών που προβλέπεται από το εκάστοτε σύστημα διαχείρισης έργων ΕΣΠΑ, Μεταναστευτικών Ταμείων, Λοιπών Προγραμμάτων και αποτελεί αρμοδιότητα των ΕΥΔ.

Η απόφαση ένταξης που εκδίδεται από την αρμόδια ΔΑ, αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, ήτοι δεν απαιτείται πρόταση από τον Φ.Χ.) με εξαίρεση τις περιπτώσεις προγραμμάτων που

δεν προβλέπεται στο θεσμικό τους πλαίσιο ή στο σύστημα διαχείρισης.

2.6 Διαδικασίες ένταξης στο ΠΔΕ συγχρηματοδοτούμενων έργων

2.6.1 Έργα ΕΣΠΑ 2014–2020.

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελεί το **βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας** με τη συνδρομή σημαντικών πόρων που προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της ΕΕ.

Η εθνική και ενωσιακή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, είναι **δημόσιες επενδύσεις** και μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του ΠΔΕ. Η απόφαση ένταξης πράξης που εκδίδεται από την αρμόδια ΔΑ **αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.**

Κάθε πράξη που εντάσσεται σε ένα ΕΠ, εγγράφεται σε συλλογική απόφαση (ΣΑ/1) διακριτή ανά ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, του αρμόδιου Φ.Χ. και βαρύνει το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Π.Δ.Ε. Σε περίπτωση που η πράξη περιλαμβάνει **δαπάνες για την αγορά γης**, η εγγραφή των δαπανών αυτών πραγματοποιείται σε διακριτό ενάρθρο της ίδιας Σ.Α.

Με την έκδοση της απόφασης ένταξης δημιουργείται αυτόματα, και μέσω κατάλληλης διεπαφής μεταξύ του ΟΠΣ ΕΣΠΑ και του e-PDE, ηλεκτρονική πρόταση προς τη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ για **ένταξη της Πράξης στο ΠΔΕ**, και ενημερώνεται η αρμόδια Υπηρεσία του Φ.Χ. (ΓΔΟΥ για τα Υπουργεία ή η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού για τις Περιφέρειες).

Ειδικότερα, για τις περιπτώσεις **Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων** η πρόταση της ΔΑ για εγγραφή στη ΣΑ του Φ.Χ. γίνεται με την καταχώρηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων στο ΟΠΣ, η οποία περιλαμβάνει τη συνολική ομάδα εγκεκριμένων προς συγχρηματοδότηση Πράξεων, ενώ για τις περιπτώσεις χρηματοδότησης μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής, η εγγραφή στη ΣΑ του Φ.Χ. γίνεται με την Απόφαση Ένταξης που εκδίδεται βάσει της απόφασης ίδρυσης ειδικών Ταμείων.

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη νέων ή συνεχιζόμενων έργων σε ΣΑ του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ καθώς και τις εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια Εγκύκλιο ΠΔΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020

ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση
Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα
Τεχνική Βοήθεια
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
Κεντρικής Μακεδονίας
Δυτικής Μακεδονίας
Ηπείρου
Θεσσαλίας
Στερεάς Ελλάδας
Αττικής
Πελοποννήσου
Δυτικής Ελλάδας
Ιονίων Νήσων
Βορείου Αιγαίου
Νοτίου Αιγαίου
Κρήτης

Έργα με προπαρασκευαστικές ενέργειες

Η εγγραφή στο ΠΔΕ έργων (πράξεων) για την υλοποίηση των οποίων απαιτούνται **προπαρασκευαστικές ενέργειες**, όπως μελέτες, έρευνες, γίνεται σε δύο στάδια:

α) Με την έκδοση της απόφασης ένταξης στο ΕΣΠΑ γίνεται εγγραφή στο ΠΔΕ του προϋπολογισμού των προπαρασκευαστικών και μόνο ενεργειών της πράξης και προβλέπεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το οριζόμενο στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Σε περίπτωση υπέρβασης του χρονοδιαγράμματος αυτού, η πράξη απεντάσσεται αυτοδίκαια από το ΕΠ με την έκδοση **απόφασης απένταξης πράξης** από τη ΔΑ. Με βάση την απένταξη της πράξης από το ΠΔΕ:

- οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες μειώνουν το όριο πληρωμών του επόμενου έτους του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ του Φ.Χ.,

- οι υπολειπόμενες νομικές δεσμεύσεις βαρύνουν τον προϋπολογισμό του εθνικού σκέλους του Φ.Χ, ο οποίος θα πρέπει να αποστείλει πρόταση για ένταξη του έργου στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ.

β) Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης των προπαρασκευαστικών ενεργειών εντός του χρονοδιαγράμματος, εγγράφεται στο ΠΔΕ ο συνολικός π/υ της πράξης (ως αύξηση προϋπολογισμού του έργου).

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Κάθε έργο (πράξη) που εντάσσεται σε ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 περιλαμβάνει τη συνολική δημόσια δαπάνη η οποία απαιτείται για την υλοποίηση του έργου. Η δημόσια δαπάνη μπορεί να είναι στο σύνολό της **«συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη»** (επιλέξιμη δαπάνη για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ) ή **«μη συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη»** (μη επιλέξιμη δαπάνη για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ), απαραίτητη όμως για την ολοκλήρωση του έργου.

Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες εγγράφονται στην απόφαση ένταξης πράξης και εντάσσονται στο ΠΔΕ ως **ενιαίος προϋπολογισμός**.

Οι **κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών** προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.¹³ Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Τα καθαρά έσοδα που παράγονται μετά την ολοκλήρωση του έργου, τα οποία, σύμφωνα με τον κανονισμό, μειώνουν τις επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες.
- Τα μη επιλέξιμα ποσά που καταβάλλονται για απόκτηση γης, εφόσον αυτά έχουν προσδιοριστεί με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.
- Τα μη επιλέξιμα ποσά που καταβάλλονται εκτός περιόδου επιλεξιμότητας.
- Τα μη επιλέξιμα ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί βάσει της κείμενης εθνικής νομοθεσίας κλπ.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να τροποποιούνται και να συμπληρώνονται οι κατηγορίες των μη επιλέξιμων δαπανών που μπορούν να

¹³ Ν.4314/2014, άρθρο 33,παρ.2

βαρύνουν εθνικούς πόρους^{14,15,16,17,18,19,20}.

2.6.2 Τμηματοποιημένα έργα (Phasing)

Τμηματοποιημένα έργα (ή έργα **phasing**) καλούνται τα έργα τα οποία υλοποιούνται σε δύο Προγραμματικές Περιόδους (ΠΠ) (π.χ. ΕΣΠΑ 2007-2013 και ΕΣΠΑ 2014-2020) με διαχωρισμό του προϋπολογισμού στις δύο ΠΠ. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει:

α) έργα με προϋπολογισμό άνω των €50 εκ. (Μεγάλα Έργα)²¹. Ως «μεγάλο έργο» ορίζεται πράξη που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή το ΤΣ και αποτελείται από σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα € 50 εκ. Το όριο αυτό είναι € 75 εκ. για πράξεις που συμβάλλουν στην προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων.

β) έργα με συνολικό κόστος άνω των € 5 εκ. ευρώ και έως € 50 εκ.

Για τα έργα αυτά, μετά τη συμφωνία με την ΕΕ, όπου απαιτείται, ή μετά την υποβολή της αίτησης τροποποίησης απόφασης μεγάλου έργου στην Επιτροπή, οι ΕΥΔ προβαίνουν στα ακόλουθα:

- **Τροποποιούν την Απόφαση Ένταξης** που αφορά στην Α' φάση (ένταξη και χρηματοδότηση από ΕΣΠΑ 2007-2013) με απομείωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου καθώς και του προϋπολογισμού του έργου στο Π.Δ.Ε. στο ύψος του προϋπολογισμού των εργασιών που αντιστοιχούν στην Α' φάση με

¹⁴ ΥΑ 32635/ΕΥΘΥ 345/23.3.2016

¹⁵ ΥΑ 76835/ΕΥΘΥ739/19.7.2016

¹⁶ ΥΑ 90515/ΕΥΘΥ867/5.9.2016

¹⁷ ΥΑ 84528/ΕΥΘΥ 606/28.07.2017

¹⁸ ΥΑ 84528/ΕΥΘΥ 606/28.7.2017

¹⁹ ΥΑ 108745/ΕΥΘΥ 783/9.10.2017

²⁰ ΥΑ 116103/ΕΥΘΥ 878/2018/1.11.2018

²¹ Κανονισμός ΕΕ 1303/13 αρ. 100

αναλυτική αναφορά στα επιμέρους ποσά ανά ενάρθμο ΠΔΕ που έχει χρηματοδοτήσει το έργο.

- **Εκδίδουν Απόφαση Ένταξη Β' φάσης** στην νέα ΠΠ, στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Η χρηματοδότηση του έργου συνεχίζεται μέσω νέου ενάρθμου στις ΣΑ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Οι εργασίες της Β' φάσης και το κόστος τους, θα αποτελέσουν αντίστοιχα το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της νέας πράξης που θα χρηματοδοτηθεί μέσω νέων ενάρθμων ΠΔΕ, λαμβάνοντας υπόψη το ποσό που έχει ήδη καταβληθεί από τους ενάρθμους ΠΔΕ της Α' φάσης.

2.6.3 Έργα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014–2020.

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) αποσκοπεί στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού τομέα. Τα νέα έργα του ΠΑΑ 2014-2020 εγγράφονται στο ΠΔΕ ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εμπίπτουν ως ακολούθως:

- **Ιδιωτικές επενδύσεις :** Οι πράξεις περιλαμβάνονται σε μία απόφαση ένταξης ανά μέτρο και εγγράφονται σε αντίστοιχους ενάρθμους κωδικούς
- **Πράξεις στο πλαίσιο παρεμβάσεων τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (cld) :** Η εγγραφή στο ΠΔΕ πραγματοποιείται σε έναν ενάρθμο κωδικό με την απόφαση έγκρισης των τοπικών προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των εν λόγω παρεμβάσεων
- **Μεγάλα δημοσιά έργα του Μ4 :** Εγγράφεται ένας ξεχωριστός κωδικός ενάρθμος έργου ανά πράξη.
- **Λοιπά μικρά δημόσια έργα:** Οι πράξεις εγγράφονται σε έναν ενάρθμο κωδικό έργου με την Απόφαση Ένταξης πράξεων. Η απόφαση δύναται να περιλαμβάνει περισσότερες της μίας πράξεις.
- **Μέτρα που συνδέονται με εκτάσεις και ζώα:** Οι πράξεις περιλαμβάνονται σε μία απόφαση ένταξης ανά μέτρο/ υπομέτρο/δράση και εγγράφονται σε αντίστοιχους ενάρθμους κωδικούς.

Η απόφαση ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ και τα έργα εντάσσονται στη **ΣΑ 082/1** του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

2.6.4 Έργα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΘ) 2014–2020

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΘ) αποσκοπεί στην ενίσχυση της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου και ανταγωνιστικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και την προώθηση της γαλαζίας ανάπτυξης και των θαλάσσιων δεξιοτήτων στην Ελλάδα.

Τα έργα του ΕΠΑΘ εντάσσονται στο Π.Δ.Ε. σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο ν.4314/2014 και το **εγκεκριμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014 – 2020**.

Η Απόφαση Ένταξης πράξης στο ΕΠΑΘ 2014-2020 αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ και τα έργα εγγράφονται στη **ΣΑ 086/1** του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2.6.5 Έργα μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Τα έργα του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (Connecting Europe Facility - «CEF») αποσκοπούν στην προώθηση της ψηφιοποίησης, στη βελτίωση της ασφάλειας των οδικών δικτύων και στην ενίσχυση των πολυτροπικών συνδέσεων, ενώ τις αρμοδιότητες του προγραμματισμού, της αξιολόγησης, καθώς και της παρακολούθησης και του συντονισμού της εφαρμογής του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» στους τομείς των Μεταφορών, της Ενέργειας και των Τηλεπικοινωνιών, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)²² του ΥΠΑΝΕ.

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη των έργων σε ΣΑ του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ, καθώς και οι εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται, αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια εγκύκλιο ΠΔΕ. Τα έργα του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» εντάσσονται σε διακριτή ΣΑ ανά φορέα χρηματοδότησης με πρώτο ψηφίο της ΣΑ τον αριθμό 6 «**ΣΑΕ(Π)6- -/1** ».

²² Άρθρο 42 ν.4314/2014 «Διαχείριση Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ/CEF) και Ταμείου Αλληλεγγύης»

2.6.6 Έργα των Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας

Τα έργα των Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας είναι προγράμματα συνεργασίας μεταξύ γειτονικών χωρών, τα οποία υλοποιούνται με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Μηχανισμού Προενταξιακής βοήθειας (IPA II) και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ENI). Τα προγράμματα διακρίνονται σε **διμερή** και **πολυμερή**.

Διμερή προγράμματα

Τα **Διμερή προγράμματα** αφορούν σε διμερή συνεργασία με χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. Από τις χώρες αυτές οι τρεις αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Βουλγαρία και Ιταλία) και λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, ενώ οι δύο άλλες είναι υποψήφια κράτη-μέλη (Αλβανία και Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας) και χρηματοδοτούνται από το **Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας** (ΜΠΒ).

Στο ΠΔΕ εντάσσεται η εθνική και η ενωσιακή συμμετοχή, ενώ τα έργα εντάσσονται σε **ΣΑ/6**, με το πρώτο αριθμητικό ψηφίο της **ΣΑ (ΣΑ * - - /6)** να δηλώνει το Πρόγραμμα στο οποίο αναφέρεται το έργο, ως ακολούθως:

Προγράμματα Συνεργασίας στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» 2014-2020 διαχειριζόμενα από την ΕΥΔ ΕΕΣ	
Ελλάδα-Κύπρος	ΣΑ 1 - - /6
Ελλάδα-Βουλγαρία	ΣΑ 2 - - /6
Ελλάδα-Ιταλία	ΣΑ 3 - - /6
Ελλάδα-Βόρεια Μακεδονία	ΣΑ 4 - - /6
Ελλάδα-Αλβανία	ΣΑ 5 - - /6
Βαλκανική-Μεσόγειος	ΣΑ 6 - - /6

Πολυμερή προγράμματα

Στα Πολυμερή προγράμματα συμμετέχουν Περιφέρειες της χώρας μας και είναι τα εξής:

- Αδριατικής-Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)

- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Meditteranean (διακρατικό)

Για τα προγράμματα αυτά, το ΠΔΕ **δύναται να καλύψει το ποσοστό της εθνικής συμμετοχής**, στις περιπτώσεις όπου το ποσοστό της κοινοτικής συμμετοχής αποδίδεται απευθείας στον Δικαιούχο της πράξης. Ενώ στις περιπτώσεις όπου ο Δικαιούχος του έργου είναι **Φορέας Κεντρικής Διοίκησης (Υπουργείο)**, δύναται να ενταχθεί στο ΠΔΕ το σύνολο του προϋπολογισμού του έργου (εθνική και ενωσιακή συμμετοχή).

Τα έργα εντάσσονται σε **ΣΑ/2 και ΣΑ/4** του Φ.Χ.

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας σε ΣΑ του συγχρηματοδόμενου ΠΔΕ, καθώς και οι εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται, αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια εγκύκλιο ΠΔΕ.

2.6.7 Έργα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ.

Ο ΕΟΧ αποτελεί την οικονομική συμβολή των τριών Δοτριών Χωρών, Νορβηγίας, Ισλανδίας και Λιχτενστάιν, για τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών του ΕΟΧ.

Η απόφαση ένταξης /τροποποίησης της πράξης στο ΧΜ ΕΟΧ αποτελεί **αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής²³ σε ΣΑ του φορέα χρηματοδότησης**. Η εγγραφή πραγματοποιείται στη ΣΑ του αρμόδιου Υπουργείου που εποπτεύει τον διαχειριστή προγράμματος, με εξαίρεση τις πράξεις με φορέα υλοποίησης κρατικές υπηρεσίες, οι οποίες εγγράφονται σε ΣΑ του οικείου φορέα υλοποίησης.

²³ Άρθρο 44, ν.4314/2014 «Ειδικά θέματα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

2.6.8 Έργα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF) & Εσωτερικής Ασφάλειας (ISF) 2014–2020.

Έργα για την αντιμετώπιση της μετανάστευσης και την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας σε πολυετή βάση που εντάσσονται στα Εθνικά Προγράμματα των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας για την ΠΠ 2014- 2020, και συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.

Η κρατική και κοινοτική συμμετοχή για όλες τις δράσεις που εντάσσονται στα εθνικά προγράμματα των ειδικών κανονισμών των Ταμείων, είναι **δημόσιες επενδύσεις και δύνανται να χρηματοδοτηθούν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του ΠΔΕ**²⁴.

Η απόφαση ένταξης, ως τμήμα της συμφωνίας επιδότησης της δράσης, που εκδίδεται από την αρμόδια Υπεύθυνη Αρχή/Εντεταλμένη Αρχή, **αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.**

2.6.9 Έργα ΕΠ επισιτικής βοήθειας και βασικής υλικής συνδρομής (ΕΠ Ι)

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους υποστηρίζει εθνικά συστήματα μέσω των οποίων διανέμονται στους απόρους τρόφιμα ή/και βασική υλική συνδρομή μέσω των κοινωνικών συμπράξεων που επιλέγονται.

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (TEBA), που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 223/2014, και συμπλήρωσε ο Κανονισμός (ΕΕ) 532/2014, υποστηρίζει εθνικά συστήματα μέσω των οποίων διανέμονται στους άπορους τρόφιμα ή/και βασική υλική συνδρομή στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος επισιτιστικής βοήθειας, και βασικής υλικής συνδρομής (ΕΠ Ι).

Η κρατική και ενωσιακή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στο ΕΠ Ι, είναι **δημόσιες επενδύσεις**²⁵ και χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ, ενώ η απόφαση

²⁴ Υ.Α.82350 /2016 (Β' 2451) : «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας».

²⁵ Άρθρο 45, παρ.Α1 ν.4314/2014 : ««Διαχείριση Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση», ΚΥΑ 604/2015 (Β 770) «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου».

ένταξης / τροποποίησης της πράξης στο ΕΠ Ι αποτελεί **αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.**

2.6.10 Έργα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)²⁶, που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1309/2013 για την περίοδο 2014-2020, δίνει τη δυνατότητα στα κράτη - μέλη να δεικνύουν αλληλεγγύη προς τους εργαζόμενους, που απολύονται εξαιτίας των σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στις παγκόσμιες εμπορικές ροές, που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, ως αποτέλεσμα της συνέχισης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης ή λόγω πρόκλησης νέων οικονομικών κρίσεων.

Η κρατική και ενωσιακή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στο ΕΤΠ, είναι **δημόσιες επενδύσεις**²⁷ και χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ, ενώ η απόφαση ένταξης / τροποποίησης της πράξης στο ΕΤΠ αποτελεί **αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.**

2.6.11 Έργα Λοιπών Κοινοτικών Προγραμμάτων

Τα **Λοιπά Κοινοτικά Προγράμματα** είναι ανταγωνιστικά και ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διαφορετικά Ταμεία της Ε.Ε, εκτός των διαρθρωτικών, επενδυτικών και μεταναστευτικών Ταμείων.

Το ΠΔΕ δύναται να καλύψει :

- Το ποσοστό της εθνικής συμμετοχής, στις περιπτώσεις, όπου το ποσοστό της κοινοτικής συμμετοχής αποδίδεται απ' ευθείας στον φορέα (αφορά κυρίως νομικά πρόσωπα εποπτευόμενα από Φ.Χ.)

²⁶ Άρθρο 45, παρ Β1 ν.4314/2014 : ««Διαχείριση Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση»

²⁷ Άρθρο 45, παρ.Α1 ν.4314/2014 : ««Διαχείριση Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση», ΚΥΑ 604/2015 (Β 770) «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου»

- Το σύνολο της εθνικής και κοινοτικής συμμετοχής, στις περιπτώσεις όπου οι φορείς δεν δύναται να εισπράξουν απ' ευθείας την κοινοτική συμμετοχή (αφορά φορείς κεντρικής διοίκησης -Υπουργεία)
- Τη συμμετοχή της χώρας σε προγράμματα της Ε.Ε. που εξυπηρετούν κοινοτικές πολιτικές. Στις περιπτώσεις αυτές δεν υπάρχει κοινοτική συμμετοχή.

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη των λοιπών κοινοτικών προγραμμάτων σε ΣΑ του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ, καθώς και οι εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια εγκύκλιο ΠΔΕ.

2.6.12 Έργα Δανειοδοτούμενα από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς.

Το ΠΔΕ δύναται να καλύψει τη χρηματοδότηση έργων που **δανειοδοτούνται/ χρηματοδοτούνται από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς** (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Αναπτυξιακή Τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης - CEB - κ.α.) κατόπιν σχετικών συμφωνιών, που έχουν πραγματοποιηθεί μέσω των Φ.Χ ή των εποπτευόμενων από αυτούς φορέων.

Η **τήρηση των προϋποθέσεων των σχετικών συμβάσεων**, η παρακολούθηση των διαδικασιών έγκρισης και τήρησης τους από τα αρμόδια όργανα, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου των έργων σύμφωνα με τις δανειακές συμβάσεις και η σταδιακή χρηματοδότηση αυτών αποτελεί **αποκλειστική ευθύνη των φορέων υλοποίησης και χρηματοδότησης**, οι οποίοι δεσμεύονται για τα παραπάνω με την υποβολή προτάσεων ένταξης των έργων στο ΠΔΕ και αιτημάτων για τη σταδιακή χρηματοδότηση των έργων.

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη των ανωτέρω έργων στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ, καθώς και οι εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια εγκύκλιο ΠΔΕ.

2.7 Χρηματοδότηση ΦΠΑ από το ΠΔΕ

Από το 2011 και μετά έχουν επέλθει διαδοχικές τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), με άμεση επίπτωση στη διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Οι επιπτώσεις αυτές σχετίζονται κυρίως με την **επιλεξιμότητα ή μη του ΦΠΑ και στη χρηματοδότησή του από πόρους του ΠΔΕ**.

N.2859/2000	«Κύρωση Κώδικα Προστιθέμενης Αξίας»
N.4072/2012	«Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις ²⁸ »
KYA.26931/ΕΥΘΥ 580/2012	«Ρυθμίσεις για τη χρηματοδότηση του μη επιλέξιμου ΦΠΑ σε συγχρηματοδοτούμενα έργα ΕΣΠΑ περιόδου 2007 – 2013»
N.4281/2014	«Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις ²⁹ »
KYA.50244/ΕΥΘΥ 1125/2014	«Ρυθμίσεις για τη χρηματοδότηση του μη επιλέξιμου ΦΠΑ σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (Αντικατάσταση κοινής υπουργικής απόφασης 26931 /ΕΥΘΥ 580 (ΦΕΚ 1968/Β/2012)»
N.4339/2015	«Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης [...] - Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4070/2012 (Α' 82) και άλλες διατάξεις ³⁰ »
N.4351/2015	«Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις ³¹ »

Επιλεξιμότητα ΦΠΑ

Ο ΦΠΑ που βαρύνει τις δαπάνες μιας πράξης είναι επιλέξιμος, εκτός εάν από την πράξη παράγονται έσοδα υπαγόμενα σε ΦΠΑ. Εάν από την πράξη παράγονται έσοδα υπαγόμενα και μη υπαγόμενα σε ΦΠΑ, τότε ποσό της επιλέξιμης δαπάνης

²⁸ Άρθρο 242 – Χρηματοδότηση μη επιλέξιμου ΦΠΑ συγχρηματοδοτούμενων έργων

²⁹ Άρθρο 1, παρ. 9 - Ρυθμίσεις ΦΠΑ, αντιστροφή υποχρέωσης

³⁰ Άρθρο 20 - Εξαίρεση μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων έργων από τις διατάξεις του άρθρου 1, του Ν.4281/2014

³¹ Άρθρο 30 – Χρηματοδότηση μη επιλέξιμου ΦΠΑ Ανώνυμων Εταιρειών και ΔΕΥΑ

προσδιορίζεται με βάση την αναλογία αυτών των εσόδων³².

Παράδειγμα: Σε μία συγχρηματοδοτούμενη πράξη, οι δαπάνες της οποίας βαρύνονται με 10.000€ ΦΠΑ, από την οποία παράγονται έσοδα υπαγόμενα κατά 60% σε ΦΠΑ και 40% μη υπαγόμενα, η επιλέξιμη δαπάνη ΦΠΑ είναι 4.000 €.

Διευκρινίζεται ότι η παραγωγή ή μη εσόδων υπαγομένων σε ΦΠΑ αφορά στο έργο/υπόεργο, ανεξάρτητα από το καθεστώς που διέπει τον δικαιούχο, ή οποιονδήποτε άλλο φορέα διαχειρίζεται το έργο μετά την ολοκλήρωσή του, δηλαδή τον κύριο του έργου, εάν είναι διαφορετικός από το δικαιούχο, ή τον φορέα λειτουργίας του.

Οποιοσδήποτε φορέας μπορεί να αναπτύσσει δραστηριότητες υπαγόμενες σε κανονικό ή ειδικό καθεστώς, απαλλασσόμενες και εξαιρούμενες του ΦΠΑ ταυτοχρόνως. Κατά συνέπεια η επιλεξιμότητα ή μη του ΦΠΑ εξετάζεται από τη ΔΑ με βάση τα πραγματικά δεδομένα που σχετίζονται με το έργο.

Επιπλέον, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο οικείος φορέας δεν προβαίνει στην ανάκτηση/συμψηφισμό του ΦΠΑ που βαρύνει το έργο του, αν και έχει την εκ του νόμου δυνατότητα, ο ΦΠΑ εξακολουθεί να είναι μη επιλέξιμος.

Αντιστροφή υποχρέωσης ΦΠΑ

Επειδή πολλοί δικαιούχοι δεν διαθέτουν την αναγκαία ρευστότητα για την εξόφληση των τιμολογίων που βαρύνονται με μη επιλέξιμο, και άρα μη συγχρηματοδοτούμενο ΦΠΑ, θεσπίστηκε με διάταξη νόμου η «**αντιστροφή υποχρέωσης**»³³.

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, για την κατασκευή τεχνικών έργων, υπόχρεος για την απόδοση του ΦΠΑ στο δημόσιο καθίσταται, υπό προϋποθέσεις, **ο λήπτης τιμολογίου**, αντί του αναδόχου/εργολήπτη που είναι ο εκδότης του τιμολογίου (αντιστροφή υποχρέωσης).

Στην περίπτωση αυτή, η έκδοση του τιμολογίου από τον υποκείμενο στο φόρο εργολάβο γίνεται χωρίς ΦΠΑ και φέρει ειδική επισήμανση για το νομοθετικό πλαίσιο και ο λήπτης του τιμολογίου, που καθίσταται υπόχρεος για την απόδοση του ΦΠΑ,

³² Καν. 1303/2013, αρ. 70, §3γ & ΥΠΑΣΥΔ 110427/ΕΥΘΥ/1020, αρ. 17 (ΦΕΚ 3521/Β/2016)

³³ ν. 4281/14, αρ.1, §10

υποβάλλει περιοδική δήλωση ΦΠΑ, όπου για το τιμολόγιο αυτό χρεώνει και πιστώνει το ίδιο ποσό (ΦΠΑ εκροών = ΦΠΑ εισροών – συμψηφιστική δήλωση).

Η αντιστροφή υποχρέωσης ΦΠΑ **εφαρμόζεται** στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών σε ακίνητα³⁴ από εργολήπτες/αναδόχους φυσικά ή νομικά πρόσωπα, **υπό την προϋπόθεση** ότι τα ακίνητα επί των οποίων εκτελούνται οι εργασίες αυτές (τεχνικά έργα) ανήκουν σε αναθέτουσες αρχές (κύριοι έργων), οι οποίες αρχές πρόκειται να χρησιμοποιήσουν αυτά τα τεχνικά έργα ως επενδυτικά αγαθά σε δραστηριότητα που υπάγεται σε ΦΠΑ.

Ειδικότερα για την εφαρμογή της μη επιβολής ΦΠΑ επί τιμολογίων πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- να πρόκειται για εκτέλεση τεχνικού έργου³⁵
- ο κύριος του έργου να είναι αναθέτουσα αρχή³⁶
- λήπτης του τιμολογίου να είναι ο κύριος του έργου
- η συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα της αναθέτουσας αρχής, από την οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί το έργο, να υπάγεται σε ΦΠΑ.

Κατά συνέπεια οι εργολήπτες/ανάδοχοι τεχνικών έργων εκδίδουν τιμολόγια χωρίς να επιβάλλουν ΦΠΑ, εφ' όσον συντρέχουν αθροιστικά τα προηγούμενα.

Η ρύθμιση δεν αφορά τις προμήθειες και την παροχή υπηρεσιών

Από την αντιστροφή υποχρέωσης εξαιρούνται^{37,38} τα Μεγάλα Έργα και τα υποέργα τους. Κατά συνέπεια, τα τιμολόγια αναδόχων που εκτελούν μεγάλα έργα για λογαριασμό αναθετουσών αρχών βαρύνονται με ΦΠΑ.

Παράδειγμα: Σε πράξη στον τομέα βιώσιμων μεταφορών με συνολικό επιλέξιμο

³⁴ Για παράδειγμα: χώροι επεξεργασίας, διαλογής, εκμετάλλευσης και διάθεσης κάθε είδους αποβλήτων (ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ), εγκαταστάσεις μεταφόρτωσης ή και προσωρινής αποθήκευσης απορριμμάτων, φράγματα και αγωγοί μεταφοράς, αρδευτικά δίκτυα, γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, δεξαμενές και διυλιστήρια, εξωτερικά και εσωτερικά δίκτυα ύδρευσης, δίκτυα συλλογής και μεταφοράς υγρών αποβλήτων, μονάδες επεξεργασίας λυμάτων, αντλητικά συγκροτήματα και δίκτυα διανομής ενέργειας, συγκοινωνιακές και μεταφορικές υποδομές κλπ.

³⁵ ν. 2859/00 αρ. 6, § 2β

³⁶ ν. 4412/14, αρ. 2, 223-224 και 228-234

³⁷ ν. 4339/2015, αρ. 20

³⁸ Καν. 1303/13 αρ. 100

κόστος 76εκ. € και δύο υποέργα: α) τεχνικό 35 εκ. € και β) προμήθειες 41 εκ. €, στα τιμολόγια του αναδόχου του Υποέργου (α) επιβάλλεται ΦΠΑ. Ομοίως και για το (β), επειδή οι προμήθειες και υπηρεσίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της αντιστροφής υποχρέωσης.

Χρηματοδότηση μη επιλέξιμου ΦΠΑ για προμήθειες και υπηρεσίες

Από το ΠΔΕ χρηματοδοτείται³⁹ η δαπάνη του μη επιλέξιμου ΦΠΑ για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις **προμηθειών και υπηρεσιών**, πλην κρατικών ενισχύσεων, τις οποίες υλοποιούν ως δικαιούχοι:

- Το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, οι ΟΤΑ, οι σύνδεσμοι και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ ή οι πράξεις που υλοποιούνται από άλλους φορείς για λογαριασμό τους. Η χρηματοδότηση αυτή αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης της πράξης. Σημειώνεται ότι εάν η πράξη περιλαμβάνει και τεχνικό έργο ως υποέργο, η χρηματοδότηση παρέχεται μόνο για το ή τα υποέργα προμηθειών και υπηρεσιών.
- Οι μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο Ανώνυμες Εταιρίες του δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι η αρμόδια υπηρεσία του φορέα χρηματοδότησης αποστέλλει σχετικό έγγραφο προς την Διαχειριστική Αρχή και στη Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μετά από αίτημα του φορέα, στο οποίο τεκμηριώνεται ότι οι υφιστάμενες ταμειακές ροές δεν επιτρέπουν την ομαλή χρηματοδότηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

Η χρηματοδότηση των φορέων της πρώτης περίπτωσης πραγματοποιείται μετά από αίτημα του δικαιούχου, ενώ η χρηματοδότηση για τους φορείς της δεύτερης περίπτωσης είναι δυνητική και παρέχεται μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του φορέα και, λαμβάνοντας υπ' όψη τους υφιστάμενους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση αξιολογείται η χρηματοοικονομική ικανότητα των ως άνω Φορέων.

Ο δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει το ποσό της δαπάνης του μη επιλέξιμου ΦΠΑ, για το οποίο χρηματοδοτείται από πόρους του ΠΔΕ⁴⁰. Πριν από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της πράξης η Διαχειριστική Αρχή ελέγχει την ορθή και

³⁹ ΚΥΑ 50244/ΕΥΘΥ 1125/ 10-10-2014

⁴⁰ ΚΥΑ 50244/ΕΥΘΥ 1125/2014 – Άρθρο 3

έγκαιρη επιστροφή του μη επιλέξιμου ΦΠΑ εκ μέρους του δικαιούχου που χρηματοδοτήθηκε από το ΠΔΕ και προβαίνει στην εκκαθάριση του χρηματοδοτηθέντος μη επιλέξιμου ΦΠΑ.

2.8 Κατάρτιση συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ

2.8.1 Εγγραφή πιστώσεων έργων συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ

Στην αρχή κάθε έτους και μέχρι να πραγματοποιηθεί η έκδοση των ΣΑ, στο πλαίσιο της ομαλής και χωρίς διακοπή χρηματοδότησης των συνεχιζόμενων έργων ΠΔΕ, δίνεται η δυνατότητα (κατόπιν υποβολής αιτήματος χρηματοδότησης) για τα έργα τα οποία δεν αποπερατώθηκαν ή δεν αποπληρώθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, να χρηματοδοτηθούν από το ΠΔΕ με πλαφόν πίστωσης (προκαταβολή)⁴¹ που ισούται με τη μη απορροφηθείσα πίστωση του προηγούμενου έτους και επιπλέον το 30% της πίστωσης του προηγούμενου έτους, υπο την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό επαρκεί στο υπόλοιπο του εγκεκριμένου π/υ του έργου το προηγούμενο έτος. Οι εγκρίσεις με τη διαδικασία της προκαταβολής ισχύουν μέχρι την έκδοση της αρχικής ΣΑ.

Οι πιστώσεις των συγχρηματοδοτούμενων έργων που εντάσσονται στο ΠΔΕ, εγγράφονται ως εξής:

- **Εγγραφή πιστώσεων για έργα που αποτελούν αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ**

Τα νέα έργα, πριν την έκδοση της αρχικής Σ.Α, εγγράφονται με όριο πιστώσεων⁴² τουλάχιστον το 10% του προϋπολογισμού τους. Μετά την έκδοση του αρχικού Προγράμματος και εφόσον έχει καλυφθεί το ετήσιο όριο πιστώσεων του φορέα τα έργα εντάσσονται με μηδενικές πιστώσεις.

Τα συνεχιζόμενα έργα που εντάσσονται με τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης, μέχρι την έκδοση της αρχικής Σ.Α εγγράφονται με πιστώσεις το ποσό με το οποίο θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν με τη διαδικασία των προκαταβολών⁴³.

⁴¹ ΚΥΑ με ΑΠ:140248/24.12.2018, ΑΔΑ:Ψ4XB465X18-ΡΩ6, ΦΕΚ 5901/Β’/-31.12.2018

⁴² Άρθρο 27,ν.4314/2014 «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020»

⁴³ ΚΥΑ με ΑΠ:140248/24.12.2018, ΑΔΑ:Ψ4XB465X18-ΡΩ6, ΦΕΚ 5901/Β’/-31.12.2018

Μετά την έκδοση του αρχικού Προγράμματος ισχύουν οι εγκεκριμένες πιστώσεις των έργων στις ΣΑ.

- **Εγγραφή πιστώσεων για έργα που δεν αποτελούν αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ**

Για την εγγραφή πιστώσεων έργων (νέων ή συνεχιζόμενων) που δεν αποτελούν αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ και προκειμένου να εγγραφούν πιστώσεις, απαιτείται υποβολή πρότασης από τον Φ.Χ.

2.8.2 Απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα για την ένταξη συγχρηματοδοτούμενων έργων στο ΠΔΕ

Για την ένταξη των έργων σε ΣΑ του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους ΠΔΕ, απαιτούνται συνοδευτικά έγγραφα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο και τα Συστήματα Διαχείρισης των Προγραμμάτων και αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια εγκύκλιο ΠΔΕ, όπως:

- Απόφαση ένταξης/τροποποίησης πράξης στο ΕΣΠΑ 2014-2020, ΠΑΑ,ΕΠΑΘ, ΧΜ ΕΟΧ.
- Σύμφωνο χρηματοδότησης (Grant Agreement) και σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Υ.Σ.Ε) για τα έργα του Μηχανισμού Συνδέοντας την Ευρώπη (CEF).
- Σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ Προγραμμάτων του στόχου Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, για τα προγράμματα συνεργασίας, τα πολυμερή και τα διασυνοριακά.
- Απόφαση ένταξης για τα προγράμματα του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης, του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (TEBA) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την προσαρμογή στην παγκοσμιοποίηση.
- Σύμφωνο χρηματοδότησης (Grant Agreement) για τα επείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των μεταναστευτικών ροών.
- Απόφαση έγκρισης ή συμμετοχής από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ε.Ε για τα νέα λοιπά κοινοτικά προγράμματα καθώς και συνοπτική έκθεση σκοπιμότητας για τις συνεχιζόμενες δράσεις.

2.9 Αξιολόγηση πρότασης κατάρτισης Συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ

Η αξιολόγηση της πρότασης από τη ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ ολοκληρώνεται εφόσον έχει

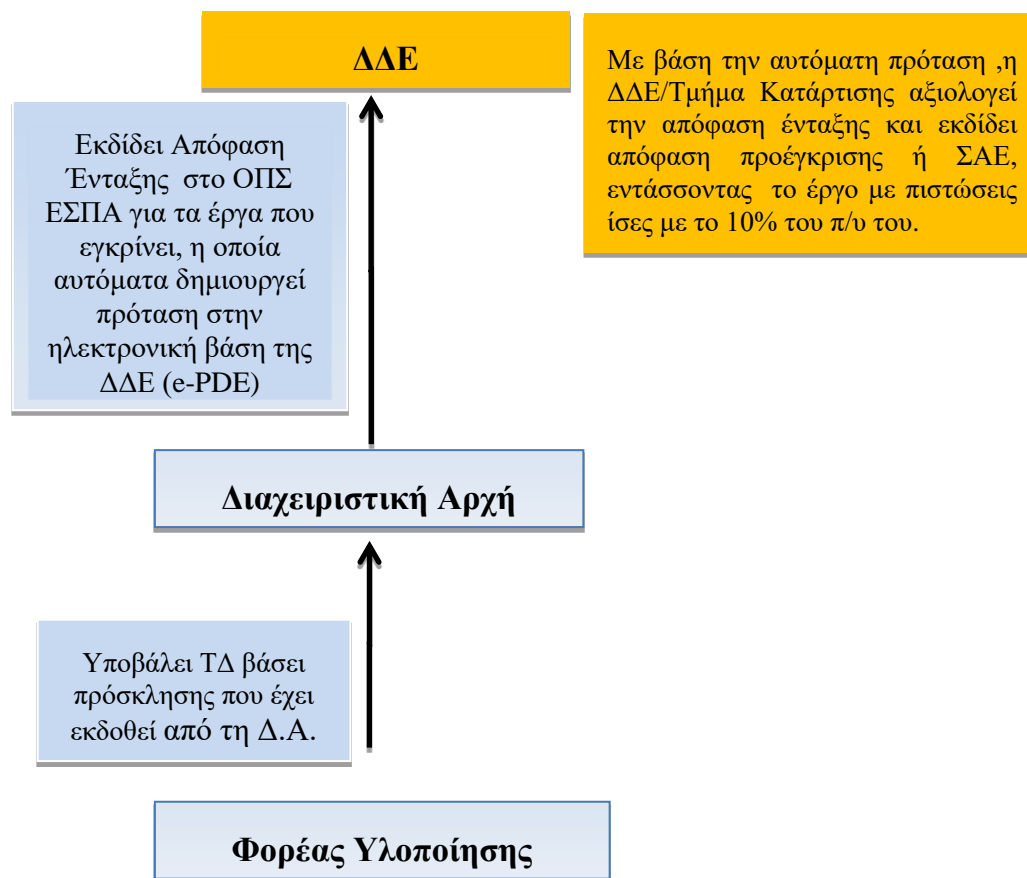
υποβληθεί από το Φ.Χ. η συνολική πρότασή του για την κατάρτιση του ετήσιου συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ (το σύνολο των ΣΑ που απαρτίζουν το πρόγραμμα του Φ.Χ.).

Το Τμήμα Κατάρτισης Ετησίων Προγραμμάτων του ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ (αρμόδιο στέλεχος ανά ΦΧ) ελέγχει τη συμμόρφωση της πρότασης κατάρτισης ΠΔΕ του Φ.Χ. ως προς:

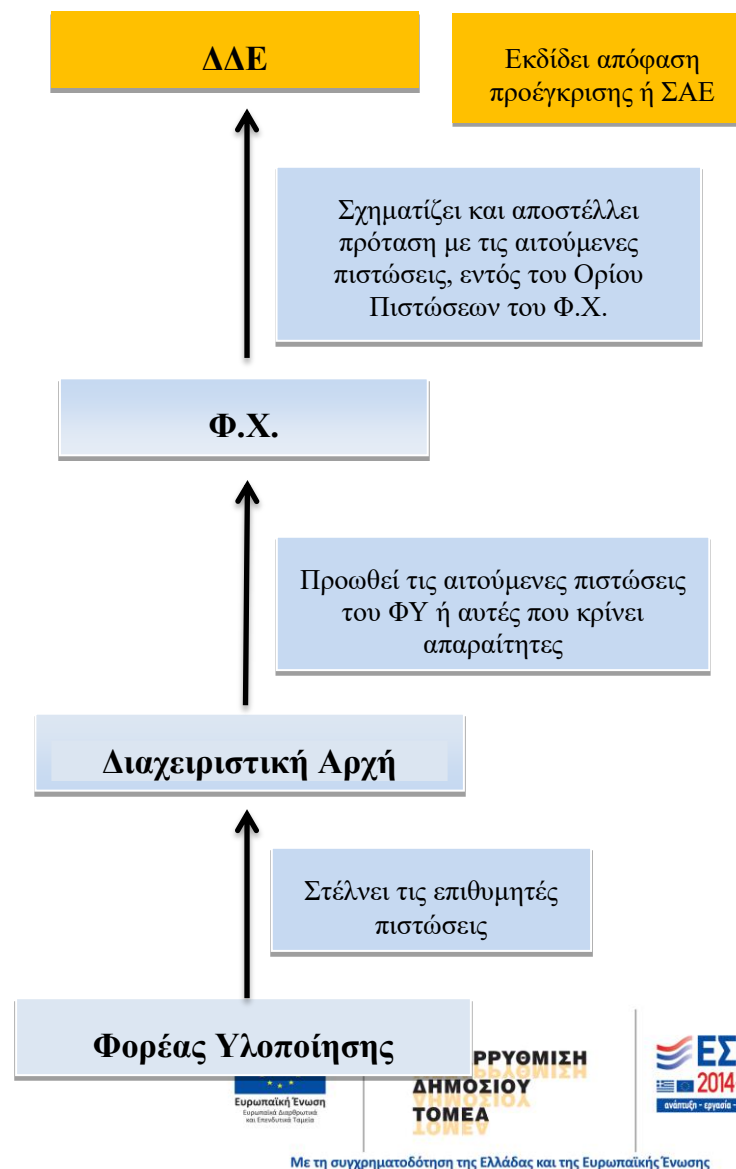
- Το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ (επιλεξιμότητα δαπανών, χρηματοδότηση μη επιλέξιμου ΦΠΑ).
- Τις προβλέψεις της ετήσιας εγκυκλίου.
- Την πληρότητα των προτάσεων ως προς τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα (όπως απόφαση/τροποποίηση απόφασης ένταξης, σύμφωνη γνώμη αρμόδιων υπηρεσιών, Grant Agreement όπου απαιτείται, συνοπτική έκθεση) και την αναζήτηση της συμπλήρωσης αυτών όπου απαιτείται.
- Την τήρηση του ορίου πιστώσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Απεικόνιση Ένταξης Πράξης και εγγραφής πιστώσεων συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ

Με αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ

Χωρίς αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ

2.10 Μελέτες Περίπτωσης

1. Έργο που εντάχθηκε αρχικά στο ΕΣΠΑ 2007-2013 με προϋπολογισμό €5.000.000, στη συνέχεια χαρακτηρίστηκε τμηματοποιημένο έργο (phasing) και εκτελείται κατά φάσεις στις δύο προγραμματικές περιόδους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της Α' φάσης (ΕΣΠΑ 2007 - 2013) αντιστοιχεί στο ποσό των €2.000.000, ενώ το έργο έχει πραγματοποιήσει στο ΠΔΕ- ΣΔΕ/8 (ΕΣΠΑ 2007-2013) πληρωμές €3.000.000, σε ποιές:

α) ενέργειες θα πρέπει να προβεί η Διαχειριστική Αρχή, και β) σε ποια ΣΑ και με τι προϋπολογισμό θα εγγραφεί η Β' φάση του έργου (ΕΣΠΑ 2014-2020) στο ΠΔΕ;

Απάντηση

α) Η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να προβεί στην τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της πράξης, απομειώνοντας το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο στο ύψος του προϋπολογισμού των εργασιών που αντιστοιχούν στην Α' φάση και χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013, δηλαδή στο ποσό των €2.000.000, και στη συνέχεια να εκδοθεί η απόφαση ένταξης της Β' φάσης του έργου σε ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 με προϋπολογισμό €3.000.000.

β) Με την ένταξη της Β' φάσης σε ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020, η χρηματοδότηση του έργου θα συνεχισθεί μέσω νέου εναριθμού στη ΣΑ/1 (ΕΣΠΑ 2014-2020) του Φορέα Χρηματοδότησης. Ο Προϋπολογισμός του έργου που θα εγγραφεί στο ΠΔΕ θα αντιστοιχεί στον προϋπολογισμό της β' φάσης του έργου μειούμενος κατά το ποσό που έχει ήδη καταβληθεί από την ΣΑ/8, δηλαδή στο ποσό των €2.000.000 (€3.000.000 ο προϋπολογισμός της Β' φάσης του έργου στο ΕΣΠΑ 2014-2020 μειούμενος κατά €1.000.000 που έχει ήδη χρηματοδοτηθεί από τη ΣΑ/8 και βαρύνουν το ΕΣΠΑ 2014 -2020).

2. Στο Ε.Π Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα – ΕΣΠΑ 2014-2020, εντάχθηκε η πράξη «ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ» με συνολική δημόσια δαπάνη €50.000.000, εκ της οποίας η

συγχρηματοδοτούμενη δημόσια (επιλέξιμη δαπάνη) ανέρχεται σε €35.000.000, ενώ η μη συγχρηματοδοτούμενη (η μη επιλέξιμη δαπάνη) σε €15.000.000. Η μη επιλέξιμη δαπάνη εγγράφεται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, και εάν ναι σε ποια Σ.Α θα εγγραφεί;

Απάντηση

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες δεν εγγράφονται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, εκτός εάν εμπίπτουν στις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 33 του Ν.4314/2014. Στην πράξη για την «ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ», η μη επιλέξιμη δαπάνη εγγράφεται στο ΠΔΕ στην ίδια ΣΑ/1 με την «συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη» ως ενιαίος προϋπολογισμός της πράξης, επειδή σε εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 33 του Ν.4314/2014, έχει εκδοθεί η ΥΑ 90515/ΕΥΘΥ867/5.9.2016, που το επιτρέπει.

3. Στο Ε.Π «ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020» εντάχθηκε η πράξη «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΗΛΕΕΛΕΓΧΟΥ - ΤΗΛΕΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΥΔΡΑΣ», με δικαιούχο τον Δήμο Ύδρας. Η συνολική δημόσια δαπάνη της πράξης ανέρχεται σε €1.073.480, ενώ η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (επιλέξιμη) σε €865.710. Ο ΦΠΑ της πράξης ποσού €207.770 που είναι μη επιλέξιμος για συγχρηματοδότηση δεδομένου ότι η πράξη παράγει έσοδα υπαγόμενα στο ΦΠΑ, μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΠΔΕ;

Απάντηση

Ο μη επιλέξιμος ΦΠΑ για συγχρηματοδότηση της συγκεκριμένης πράξης, μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΠΔΕ γιατί σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 242 του Ν.4072/12, έχει εκδοθεί η ΚΥΑ 50244/ΕΥΘΥ 1125/ 10-10-2014, σύμφωνα με την οποία «.... Από το ΠΔΕ χρηματοδοτείται η δαπάνη του μη επιλέξιμου ΦΠΑ για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις *προμηθειών και υπηρεσιών*, πλην κρατικών ενισχύσεων, τις οποίες υλοποιούν ως δικαιούχοι το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, οι ΟΤΑ, οι σύνδεσμοι και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ ή οι οποίες υλοποιούνται από άλλους φορείς

για λογαριασμό τους....». Η ανωτέρω πράξη αφορά προμήθεια και υπηρεσία και υλοποιείται από ΟΤΑ (Δήμο).

5. Το Όριο Πιστώσεων του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ του Υπουργείου Παιδείας ανέρχεται σε €50.000.000 και έχει κατανεμηθεί όλο σε πιστώσεις των έργων, ενώ το Όριο Πιστώσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης ανέρχεται σε €10.000.000 και του οποίου έχουν κατανεμηθεί μόνο €5.000.000 σε πιστώσεις έργων. Η Δ.Α του ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» εκδίδει δύο (2) αποφάσεις ένταξης πράξης με δικαιούχους το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Δικαιοσύνης με π/υ €6.000.000 και €4.000.000 αντίστοιχα. Τι απαιτείται για την ένταξη των πράξεων στο ΠΔΕ και με τι πιστώσεις θα ενταχθούν;

Απάντηση

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4314/2014 *«Η απόφαση ένταξης πράξης που εκδίδεται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.... Με την εγγραφή στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων εγγράφεται πίστωση για το έτος της ένταξης τουλάχιστον ίση με το 10% του προϋπολογισμού του έργου.....»*. Συνεπώς, με την έκδοση της απόφασης ένταξης δημιουργείται αυτόματη ηλεκτρονική πρόταση στο e-PDE και τα έργα εντάσσονται στο ΠΔΕ. Όσον αφορά τις πιστώσεις, το έργο του Υπουργείου Παιδείας του οποίου έχει καλυφθεί όλο το ετήσιο όριο πιστώσεων εντάσσεται με μηδενική πίστωση, ενώ το έργο του Υπουργείου Δικαιοσύνης του οποίου έχει καλυφθεί μέρος μόνο του ετήσιου ορίου πιστώσεων εντάσσεται με πίστωση ίσο με το 10% του προϋπολογισμού του, δηλαδή €400.000.

3. Κατάρτιση, αξιολόγηση και έγκριση Εθνικού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων

3.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο οι επιμορφωνόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται και περιγράφουν τη διαδικασία κατάρτισης, αξιολόγησης και έγκρισης του εθνικού ΠΔΕ.
- Κατανοούν και χρησιμοποιούν σωστά τους ειδικούς όρους και έννοιες των Συλλογικών Αποφάσεων του εθνικού ΠΔΕ.
- Κατανοούν και εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο και τις εγκύκλιους για την κατάρτιση και έγκριση του εθνικού ΠΔΕ.
- Συντάσσουν και υποβάλλουν ορθά τις προτάσεις των τομέων δραστηριότητας τους για την κατάρτιση του εθνικού ΠΔΕ.

3.2 Θεσμικό Πλαίσιο κατάρτισης Εθνικού ΠΔΕ

Το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Δημοσίων Επενδύσεων αποτυπώθηκε στο Κεφάλαιο Α' – Θεσμικό Πλαίσιο. Όπως αποτυπώνεται στην παράγραφο 3, του άρθρου 1 του ΝΔ 2957/1954 ο ορισμός των δημόσιων επενδύσεων που δίνεται στο άρθρο 1 δύναται να συμπληρώνεται. Στο πλαίσιο αυτό, με την πάροδο των ετών, ένα σύνολο νόμων έχουν συμπληρώσει τον ορισμό της έννοιας δημόσιες επενδύσεις και συνεπώς δίνεται η δυνατότητα εγγραφής των έργων στο εθνικό ΠΔΕ. Ενδεικτικώς αναφέρονται:

- Οι αναπτυξιακοί νόμοι - Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων (οι Ν.1262/1982, Ν.2601/1998, Ν.1892/1990, Ν.3299/2004, Ν.3908/2011, Ν.4146/2013), με προβλέψεις για εγγραφή προϋπολογισμού στο εθνικό ΠΔΕ,
- Ο Ν.4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013», όπου στην Παράγραφο ΙΔ - Υποπαράγραφο ΙΔ.1 αναφέρεται το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχεδιάζει και καταρτίζει Προγράμματα Κοινωφελούς Χαρακτήρα για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, με απασχόληση των ανέργων απευθείας σε Δήμους, Περιφέρειες και σε εποπτευόμενα από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. ή σε άλλες

δημόσιες υπηρεσίες. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων προβλέπεται ότι ο ΟΑΕΔ μπορεί να επιχορηγείται από πόρους του εθνικού και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.),

- Ο Ν.4283/2014 «Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις», όπου στο άρθρο 19 προβλέπεται η χρηματοδότηση από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων των αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών, κ.λπ.

N.2212/1952	«Περί αναγραφής εις τον Κρατικό Προϋπολογισμό από του οικονομικού έτους 1952-53 και εφεξής πιστώσεων δια δαπάνας προβλεπομένας υπό Συμβάσεων Έργου Δ.Ο.Σ και Ο.Κ.Α εις βάρος των κεφαλαίων της ανασυγκροτήσεως»
N.2957/1954	«Περί Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρώσεως των σχετικών προς τούτας διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού»
ΧΔ-9035/1973	«Συνεισφοραί τρίτων κλπ» <i>παρ. 12</i>
N.2515/1997	«Άσκηση επαγγέλματος Λογιστή, Φοροτεχνικού, λειτουργία Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε) και άλλες διατάξεις – Άρθρο 18, Επιχορηγήσεις από το ΠΔΕ»
N.3389/2005	«Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»
N.4270/2014	«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
N.4497/2017	«Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις». Άρθρο 110 Αναπτυξιακά προγράμματα ειδικού σκοπού.

Επισημαίνεται ότι, βασικό πλαίσιο για την κατάρτιση και αξιολόγηση του εθνικού ΠΔΕ αποτελεί η ετήσια **Εγκύκλιος ΠΔΕ** που εκδίδεται από ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ, με την οποία εκκινεί η διαδικασία για την κατάρτιση του προγράμματος των Φ.Χ. και περιλαμβάνει αναλυτικές οδηγίες προς τους Φ.Χ. για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματός τους. Οι οδηγίες της ανωτέρω εγκυκλίου ως προς τις κατηγορίες των έργων που εντάσσονται στο εθνικό Π.Δ.Ε. δύναται να τροποποιούνται από έτος σε έτος, ανάλογα με τις ανάγκες.

Στο πλαίσιο αυτό, η ανάλυση που ακολουθεί αποτυπώνει τις γενικές κατευθύνσεις. Οι επιμορφούμενοι θα πρέπει να συμβουλευονται την εγκύκλιο ΠΔΕ που είναι κάθε

φορά σε ισχύ και περιλαμβάνει αναλυτικές και επικαιροποιημένες οδηγίες για την κατάρτιση του εθνικού Π.Δ.Ε.

3.3 Κατηγορίες-Περιεχόμενο Συλλογικών αποφάσεων Εθνικού ΠΔΕ

Οι ΣΑ στο εθνικό ΠΔΕ διακρίνονται σε ΣΑ:

- «καθέτου 0» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/0) στην περίπτωση των Υπουργείων και
- «καθέτου 5» (3ψήφιος αριθμός ΣΑ/5) στην περίπτωση των ΔΕΚΟ και ΑΕ Δημοσίου.

Το εθνικό Π.Δ.Ε. περιλαμβάνει το σύνολο των ΣΑ του εθνικού ΠΔΕ όλων Φ.Χ. Το εθνικό ΠΔΕ ενός Φ.Χ. περιλαμβάνει το σύνολο των ΣΑ έργων και μελετών που αφορούν στον συγκεκριμένο Φ.Χ.. Συνήθως τα Υπουργεία έχουν περισσότερες από μια ΣΑ έργων/μελετών ανάλογα με το αντικείμενο πολιτικής τους. Το εθνικό Π.Δ.Ε. του ΥΠΙΑΝΕ, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και της Περιφέρειας Αττικής αποτυπώνεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

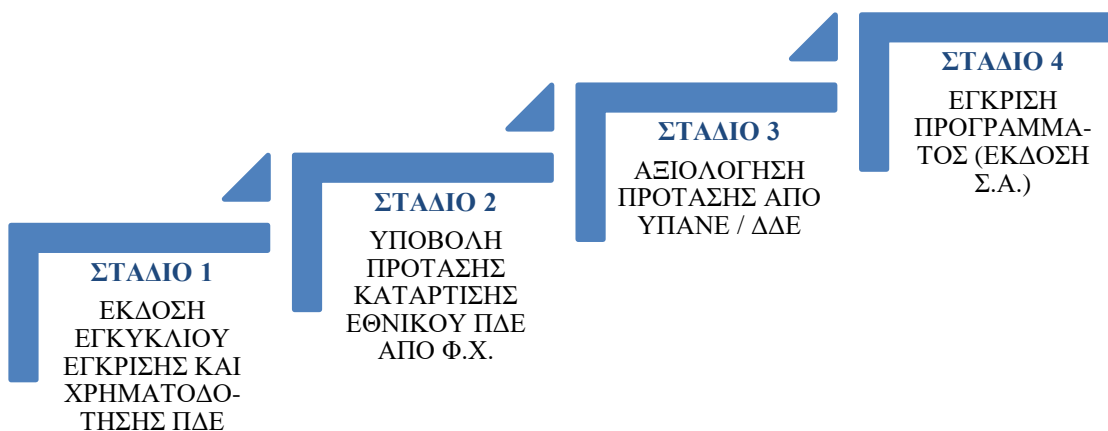
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Συλλογικές αποφάσεις εθνικού προγράμματος

ΕΘΝΙΚΟ ΠΔΕ - ΥΠΙΑΝΕ		
ΣΑΕ	019	Επιχορηγήσεις Νομικών Προσώπων
ΣΑΜ	019	Μελέτες
ΣΑΕ	024	Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων
ΣΑΕ	124	Χρηματοδοτικά εργαλεία - ΤΑΝΕΟ
ΣΑΕ	224	Χρηματοδοτικά εργαλεία - ΕΤΕΑΝ
ΣΑΕ	027	Βιομηχανία-Βιοτεχνία
ΣΑΕ	028/5	Εξωστρέφεια-Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων & Εξωτ.Εμπορίου
ΣΑΕ	619	Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ
ΕΘΝΙΚΟ ΠΔΕ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		
ΣΑΕ	012	Περιβαλλοντικές Αναπλάσεις
ΣΑΕ	075	Οικιστικά-Περιβάλλον
ΣΑΜ	075	Οικιστικά-Περιβάλλον
ΣΑΕ	075/5	Κτηματολόγιο
ΣΑΕ	084	Δάση
ΣΑΕ	575	Επαναλαμβανόμενες Δράσεις Περιβάλλοντος
ΣΑΕ	584	Επαναλαμβανόμενες Δράσεις Περιβάλλοντος (ΔΑΣΗ)
ΣΑΕ	061	Ενέργεια
ΣΑΜ	061	Ενέργεια
ΕΘΝΙΚΟ ΠΔΕ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΣΑΕΠ	085	Έργα
ΣΑΜΠ	085	Μελέτες
ΣΑΕΠ	585	Επαναλαμβανόμενες Δράσεις
ΣΑΕΠ	885	Φυσικών Καταστροφών

3.4 Γενικές Κατευθύνσεις για την υποβολή προτάσεων

Τα στάδια για την κατάρτιση και έγκριση των εθνικών προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων των Φ.Χ. αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

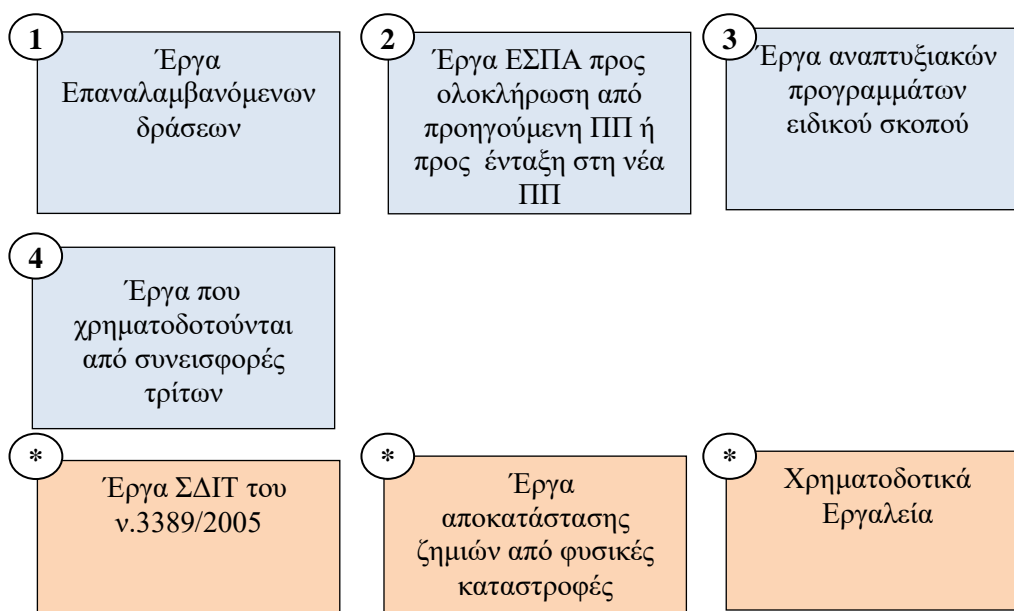
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: Στάδια έγκρισης Εθνικού ΠΔΕ

Τα έργα που περιλαμβάνονται στο εθνικό ΠΔΕ ενός Φ.Χ. διακρίνονται σε **Νέα έργα** και **Συνεχιζόμενα έργα**. Προβλέψεις σχετικά με τη διαδικασία ένταξής τους δίνεται στη συνέχεια.

Τα έργα του εθνικού ΠΔΕ **διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες**, ανάλογα με τις ειδικότερες προβλέψεις που μπορούν να ισχύουν ως προς την εγκριτική διαδικασία ή τη διαχείρισή τους:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: Ειδικές Κατηγορίες έργων Εθνικού ΠΔΕ

*** Σημειώνεται ότι τα έργα ΣΔΙΤ, τα έργα αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές και τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτυπώνονται στο Κεφάλαιο Δ στα «Ειδικά Θέματα ΠΔΕ».**

Κάθε έτος οι Φ.Χ. προβαίνουν σε ενέργειες προετοιμασίας για την ένταξη νέων έργων ή για την επικαιροποίηση στοιχείων (εφόσον απαιτείται) των συνεχιζόμενων έργων. Οι ενέργειες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, σύνταξη ή επικαιροποίηση Τεχνικών Δελτίων Έργου (ΤΔΕ), συλλογή συμπληρωματικών στοιχείων, λήψη απαραίτητων εγκρίσεων κ.ά.

Στις γενικές κατευθύνσεις για την **προετοιμασία της πρότασης από τον Φ.Χ.** περιλαμβάνονται:

- Η ενημέρωση του π/υ των έργων που έχουν συμβασιοποιηθεί στο ύψος των υπογεγραμμένων συμβάσεων,
- Η απένταξη ανενεργών έργων στο πλαίσιο της συνεχούς αποσυμφόρησης του προγράμματος από ανενεργά έργα, με την προϋπόθεση ότι δεν απορρέουν από αυτά ανειλημμένες υποχρεώσεις,
- Η ενημέρωση του π/υ των έργων που έχουν ολοκληρωθεί στο σύνολο των πληρωμών που έχουν πραγματοποιήσει.

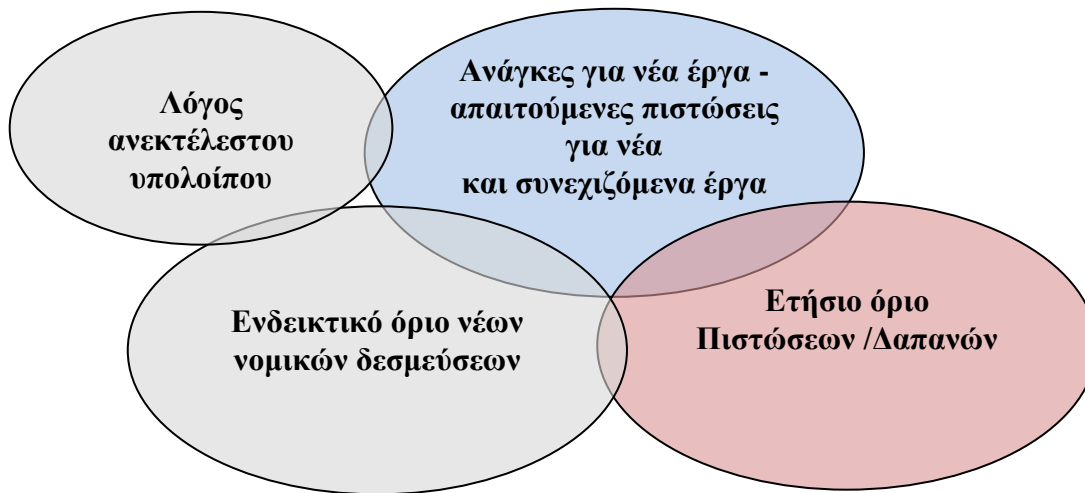
Οι Φ.Χ. διερευνούν τις ανάγκες των φορέων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμά τους (υπηρεσίες του Φ.Χ., εποπτευόμενοι φορείς) για υλοποίηση δημοσίων επενδύσεων και υποβάλλουν τις προτάσεις τους για την ένταξη νέων, συνεχιζόμενων έργων ή έργων των ειδικών κατηγοριών, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες οδηγίες που δίνονται κάθε χρόνο με την **Εγκύκλιο Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ**.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με τη φύση του έργου (π.χ. έργο επαναλαμβανόμενης δράσης, ΣΔΙΤ, έργο αποκατάστασης ζημιών σε συνέχεια φυσικής καταστροφής κ.λπ.) μπορεί να ακολουθούνται διαφορετικά βήματα, να εμπλέκονται διαφορετικά πρόσωπα ή/και να λαμβάνονται χωριστές αποφάσεις.

Η πρόταση κατάρτισης του εθνικού ΠΔΕ του Φ.Χ. περιλαμβάνει την πρόταση του Φ.Χ. για το σύνολο των έργων που θα προταθούν για ένταξη στο εθνικό ΠΔΕ και υποβάλλεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Πίνακα Προγραμματισμού που τίθεται

στην Εγκύκλιο ΠΔΕ (αναλυτικός πίνακας έργων «Πίνακας 1α» και συγκεντρωτικός πίνακας έργων «Πίνακας 1β» της Εγκυκλίου ΠΔΕ) (βλ. Εικόνα 5), λαμβάνοντας υπόψη το ενδεικτικό όριο νέων νομικών δεσμεύσεων του Φ.Χ. και το ετήσιο όριο πιστώσεων/δαπανών του Φ.Χ..

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: στην κατάρτιση του εθνικού ΠΔΕ

ΕΙΚΟΝΑ 5: Πίνακας Προγραμματισμού Εγκυκλίου ΠΔΕ 2019 (αναλυτικός & συγκεντρωτικός)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1α: ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2019 -2022

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ:..... ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ..... / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....

ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΟΡΕΑ¹:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:.... ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ*...

(no mood or euph)

[illegible]

ΠΙΝΑΚΑΣ 1β: ΕΤΗΣΙΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2019 -2022

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ:..... ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ..... / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....

ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ:..... ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ*.....

(19 προσά σε ευρώ)

[illegible]

3.5 Προϋποθέσεις ένταξης νέων έργων στο ΠΔΕ

Οι Φ.Χ. κατόπιν αποτύπωσης των αναγκών τους για νέα έργα διερευνούν τις δυνατότητες χρηματοδότησης των έργων αυτών αρχικά από συγχρηματοδοτούμενους πόρους και στη συνέχεια από εθνικούς πόρους, μέσω του Εθνικού ΠΔΕ. Συνεπώς, πριν από την πρόταση ένταξης ενός νέου έργου στο εθνικό ΠΔΕ θα πρέπει να έχει διερευνηθεί και εξαντληθεί κάθε δυνατότητα ένταξής του σε **συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα**. Η σχετική απαίτηση αποτυπώνεται στο ΤΔΕ και ο τελικός υπογράφων το ΤΔΕ καλείται να προβεί σε σχετική δήλωση.

Δεδομένου ότι ο ετήσιος κρατικός π/υ ΔΕ είναι περιορισμένος, οι εντάξεις νέων έργων από ένα Φ.Χ. περιορίζονται από τα χρηματοδοτικά όρια του Φ.Χ. και συνεπώς με την πρόταση κατάρτισης του ΠΔΕ οι Φ.Χ. προβαίνουν σε ιεράρχηση των έργων. Στο πλαίσιο αυτό, η ένταξη ενός νέου έργου στο εθνικό ΠΔΕ υπόκειται στο περιορισμό του **δείκτη ανεκτέλεστου υπολοίπου** και σε ενδεχόμενους περιορισμούς από την ανάληψη νέων νομικών δεσμεύσεων.

Δείκτης ανεκτέλεστου υπολοίπου

Στην εγκύκλιο του ΠΔΕ προβλέπεται ένας δείκτης που υπολογίζεται βάσει των ειδικότερων στοιχείων του Φ.Χ. Το αποτέλεσμα του δείκτη καθορίζει, το αν και σε ποιο πολλαπλάσιο, σε σχέση με τον π/υ του προτεινόμενου έργου, ο Φ.Χ. θα έχει την υποχρέωση αποδέσμευσης ανεκτέλεστου π/υ. Η αποδέσμευση υλοποιείται, είτε με απένταξη ανενεργού έργου/έργων ή, σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας απένταξης έργου ή έργων, με μείωση π/υ συνεχιζόμενου/ων έργου/έργων και υπό την ρητή προϋπόθεση ότι με το μειωμένο π/υ το έργο δύναται να ολοκληρωθεί και να είναι λειτουργικό.

Οι προβλέψεις της Εγκυκλίου ΠΔΕ για το έτος 2019 σχετικά με το δείκτη του ανεκτέλεστου υπολοίπου αποτυπώνονται συνοπτικά στο Πίνακα 6.

Στους παραπάνω περιορισμούς δεν υπόκεινται τα έργα αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, τα έργα των αναπτυξιακών προγραμμάτων ειδικού σκοπού, τα έργα προένταξης σε προγράμματα της τρέχουσας ΠΠ καθώς και έργα που

αφορούν σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή εφαρμογή νομοθετικών ρυθμίσεων, τα οποία υπόκεινται ωστόσο στους περιορισμούς του ορίου πιστώσεων του εθνικού σκέλους του Φορέα.

Για την ένταξη νέων έργων απαιτείται η συμπλήρωση ΤΔΕ νέου έργου (Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ – Εθνικοί Πόροι) και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα, όπως κανονιστικές πράξεις (ΥΑ/ΚΥΑ), συμφωνίες κ.λπ. που σχετίζονται με την έγκριση ή υλοποίηση του έργου.

3.6 Συνεχιζόμενα έργα

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Λόγος Ανεκτέλεστου Υπολοίπου

Στην περίπτωση που απαιτείται η ένταξη νέων έργων στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, η υποβολή της πρότασης πρέπει να ακολουθήσει την παρακάτω διαδικασία:

Υπολογισμός Δείκτη ανεκτέλεστου

Για τα εθνικά προγράμματα (Υπουργεία):

Συνολικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο Φορέα*
Συνολικό όριο πιστώσεων Φορέα ΜΠΔΣ 2019-2022

Για τα περιφερειακά προγράμματα (Περιφέρειες):

Συνολικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο Φορέα*
Συνολικό όριο πιστώσεων Φορέα ΜΠΔΣ 2019-2022

 x 2

Έργα, τα οποία έχουν προταθεί και ενταχθεί στο Εθνικό ΠΔΕ προηγούμενου έτους και δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί ως προς το οικονομικό αντικείμενο θεωρούνται **συνεχιζόμενα έργα** και προτείνονται, υποχρεωτικά, για ένταξη στο τρέχον Εθνικό ΠΔΕ, ακόμα και αν εκτιμάται ότι δεν θα απαιτηθεί χρηματοδότηση εντός του έτους.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που εκτιμάται ότι δεν θα απαιτηθεί πίστωση για ένα συνεχιζόμενο έργο στο τρέχον έτος (μηδενική πίστωση) οι Φ.Χ. οφείλουν να αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους το έργο δεν αναμένεται να πραγματοποιήσει δαπάνες το τρέχον έτος (π.χ. λόγω μη ωρίμανσης, μη ολοκλήρωσης της

συμβασιοποίησης κ.λπ.).

Για την ένταξη συνεχιζόμενων έργων, εφόσον τροποποιούνται βασικά στοιχεία του έργου, όπως Π/Υ ή τίτλος έργου, υποβάλλεται τροποποιημένο ΤΔΕ έργου (Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ – Εθνικοί Πόροι) στο οποίο αιτιολογεί την αναγκαιότητα τροποποίησης.

3.7 Κατηγορίες Έργων

3.7.1 Έργα επαναλαμβανόμενων δράσεων

Η κατηγορία αυτή εντάχθηκε στο ΠΔΕ για πρώτη φορά το έτος 2014 με ορίζοντα προγραμματισμού την τριετία 2014-2016 και στη συνέχεια την τριετία 2017-2019. Σημειώνεται ότι δεν αποτυπώνονται σε κάποιο νομοθετικό κείμενο τα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό ενός έργου ως «διαχρονικά επαναλαμβανόμενη δράση».

Σύμφωνα με την ετήσια Εγκύκλιο Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ **οι διαχρονικά επαναλαμβανόμενες δράσεις που δύνανται να χαρακτηριστούν ανελαστικές (όπως γενικά έργα συντηρήσεων οδικού - δασικού δικτύου, σχολικών κτιρίων, καταπολέμηση κουνουπιών, μυοκτονίες, ηλεκτροφωτισμός έργων, κ.λπ.) εντάσσονται σε διακριτές ΣΑ ανά Φορέα Χρηματοδότησης και Περιφέρεια.**

Τα έργα των επαναλαμβανόμενων δράσεων εντάσσονται σε διακριτή ΣΑ ανά Φ.Χ. με πρώτο ψηφίο του 3ψηφίου αριθμού της ΣΑ τον αριθμό 5 «ΣΑΕ(Π)5- - », για παράδειγμα η ΣΑΕΠ 585 είναι η ΣΑ έργων επαναλαμβανόμενων δράσεων της Περιφέρειας Αττικής.

Σε περίπτωση που ένα έργο επαναλαμβανόμενης δράσης περιλαμβάνει υποέργα, τότε ο Φ.Χ. με την υποβολή της πρότασης κατάρτισης υποβάλλει και πίνακα των υποέργων, με αναφορά στο είδος της εργασίας, το έτος που αυτό αφορά, τον Π/Υ του έργου, την ημερομηνία υπογραφής, τη διάρκεια και αξία της σύμβασης, τον Φορέα Υλοποίησης, τις πληρωμές προηγούμενων ετών κ.λπ.

Για την ένταξη νέου έργου λαμβάνονται υπόψη οι «Προϋποθέσεις ένταξης νέων έργων στο ΠΔΕ» και συμπληρώνεται ΤΔΕ νέου έργου (Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Εθνικοί Πόροι).

Για την ένταξη συνεχιζόμενου έργου υποβάλλεται Πίνακας Υποέργων και τροποποίηση του ΤΔΕ έργου, εφόσον απαιτείται.

3.7.2 Ολοκλήρωση έργων ΕΣΠΑ που προέρχονται από προηγούμενη προγραμματική περίοδο ή αφορούν σε προετοιμασία για την νέα προγραμματική περίοδο.

Υπάρχουν περιπτώσεις έργων που κατά την ολοκλήρωση μιας προγραμματικής περιόδου (ΠΠ) ή στην αρχή της επόμενης απαιτείται η χρηματοδότησή τους από το εθνικό ΠΔΕ. Ειδικότερα:

Έργα προηγούμενης προγραμματικής περιόδου

Αφορά σε έργα ΕΣΠΑ που κατά την ολοκλήρωση μιας προγραμματικής περιόδου:

- δηλώθηκαν ως **ολοκληρωμένα** στην Έκθεση Κλεισίματος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αλλά έχουν οικονομικές εκκρεμότητες,
- δηλώθηκαν ως **μη λειτουργούντα (ημιτελή)** στην Έκθεση Κλεισίματος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και απαιτείται χρηματοδότηση για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου τους,
- **δεν συμμετέχουν στο κλείσιμο** των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ή/και απεντάσσονται για διαχειριστικούς λόγους και έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις για την υλοποίησή τους,

Για τα ανωτέρω έργα απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους (χωρίς συγχρηματοδότηση).

Ειδικότεροι όροι σχετικά με την ένταξη των έργων σε ΣΑ του εθνικού ή τη διατήρησή τους σε ΣΑ του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ της προηγούμενης ΠΠ, τις περιπτώσεις που επιτρέπεται τυχόν αύξηση του π/υ τους, και οι εγκριτικές διαδικασίες που απαιτούνται, αποτυπώνονται στην εκάστοτε ετήσια Εγκύκλιο

Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ.

Προετοιμασία – ωρίμανση έργων με πρόθεση ένταξης σε ΕΣΠΑ επόμενης ΠΠ

Με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης και υλοποίησης έργων για τα οποία υπάρχει πρόθεση να υποβληθούν για χρηματοδότηση στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της επόμενης ΠΠ, από το 2018 προβλέπεται η δυνατότητα να εντάσσονται στο εθνικό ΠΔΕ. Ανάλογα με την περίπτωση του έργου, μπορεί στη ΣΑ ένταξης του έργου να προβλέπεται ειδικός όρος π.χ. περί μη ανάληψης νομικών δεσμεύσεων μέχρι την ένταξη του έργου στο αντίστοιχο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα κλπ.

Για την ένταξη των έργων απαιτείται η συμπλήρωση ΤΔΕ (νέο Υπόδειγμα που θα προβλέπεται στην Εγκύκλιο Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ ή χρήση του Υποδείγματος Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ – Εθνικοί Πόροι), πρόταση του Φ.Χ., σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας (ΕΥ) ή του φορέα Διαχείρισης των εκάστοτε προγραμμάτων.

3.7.3 Έργα Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ειδικού σκοπού

Με το άρθρο 110 του Ν.4497/2017 (Α' 171), όπως ισχύει, προβλέπεται ότι στο πλαίσιο του ΠΔΕ, σχεδιάζονται και υλοποιούνται αναπτυξιακά προγράμματα ειδικού σκοπού, τα οποία καθορίζουν αναπτυξιακές στρατηγικές, με χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, οι οποίες εξειδικεύονται σε επιμέρους δράσεις, με στόχο τη δίκαιη, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας. Τα έργα και οι πράξεις, που εντάσσονται στα αναπτυξιακά προγράμματα ειδικού σκοπού, είναι **δημόσιες επενδύσεις και χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ.**

Τα αναπτυξιακά προγράμματα ειδικού σκοπού συστήνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αφορούν σε συγκεκριμένη περιοχή της χώρας ή τομέα της οικονομίας. Στην ίδια απόφαση ορίζεται ο σκοπός, οι όροι εφαρμογής, καθώς και το σύστημα διοίκησης και διαχείρισης.

Το 2017 με απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Α' 1819) εγκρίθηκαν δυο αναπτυξιακά προγράμματα ειδικού σκοπού, το **αναπτυξιακό πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου** και το **αναπτυξιακό πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου**. Στην απόφαση καθορίζονται λεπτομέρειες αναφορικά με το σύστημα διοίκησης και διαχείρισης, τις επιλέξιμες δράσεις, τη διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης των έργων.

3.7.4 Έργα που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές τρίτων (ιδιωτική συμμετοχή)

Στο εθνικό ΠΔΕ δύναται να ενταχθούν έργα που σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο του ΧΔ-9035/1973 χρηματοδοτούνται από ή και από συνεισφορές τρίτων. Στο εθνικό ΠΔΕ οι περιπτώσεις χρηματοδότησης από συνεισφορά τρίτων είναι:

- **Η συνεισφορά της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)⁴⁴** για κατασκευή αεροδρομίων με πόρους που προέρχονται από το τέλος εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων (Τ.Ε.Α.Α.) με Φ.Χ. και Φ.Υ. το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.
- **Ειδικός λογαριασμός Πυρόπληκτων στο Υπουργείο Οικονομικών (Ν.3895/2010)** σε συνέχεια της κατάργησης του Ειδικού Ταμείου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών του Ν.3624/2007 για ενίσχυση πληγέντων από πυρκαγιές, υπό την αρμοδιότητα Δ/νσης του ΓΛΚ.

Τα ποσά που διατίθενται στο ΠΔΕ από συνεισφορά για την κάθε περίπτωση, οι ειδικότερες διαδικασίες επιλογής και ένταξης των έργων στο ΠΔΕ, οι φορείς υλοποίησης αυτών, και γενικότερα το σύστημα διαχείρισης, ακολουθούν συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο. Δύναται να υπάρχουν και μεμονωμένες περιπτώσεις έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορά ύστερα από συμφωνία Φ.Χ. με τον συνεισφέροντα ιδιώτη ή ΝΠ.

3.8 Εγγραφή πιστώσεων έργων εθνικού ΠΔΕ

Στην αρχή κάθε έτους και μέχρι να πραγματοποιηθεί η έκδοση των ΣΔ, στο πλαίσιο της ομαλής και χωρίς διακοπή χρηματοδότησης των συνεχιζόμενων έργων ΠΔΕ, δίνεται η δυνατότητα (κατόπιν υποβολής αιτήματος χρηματοδότησης) για τα έργα τα οποία δεν αποπερατώθηκαν ή δεν αποπληρώθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, να

⁴⁴ Άρθρο 52, Ν.4465/2017

χρηματοδοτηθούν από το ΠΔΕ με ανώτατο όριο πίστωσης (**προκαταβολή**)⁴⁵ που ισούται με τη μη απορροφηθείσα πίστωση του προηγούμενου έτους και επιπλέον το 20% της πίστωσης του προηγούμενου έτους, υπο την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό επαρκεί στο υπόλοιπο του εγκεκριμένου π/υ του έργου το προηγούμενο έτος. Οι εγκρίσεις με τη διαδικασία της προκαταβολής ισχύουν μέχρι την έκδοση της αρχικής ΣΑ.

Με την πρόταση κατάρτισης του εθνικού ΠΔΕ, οι Φ.Χ. υποβάλλουν τον προγραμματισμό τους για τις πιστώσεις/δαπάνες που θα απαιτηθούν για τα έργα που προτείνονται για ένταξη στο εθνικό ΠΔΕ. Ο προγραμματισμός των πιστώσεων/δαπανών γίνεται σε τριμηνιαία βάση. Επισημαίνεται ότι, οι Φ.Χ. συμπεριλαμβάνουν στις αιτούμενες πιστώσεις **το σύνολο των ποσών** που έχουν δαπανηθεί από την αρχή του έτους έως την ημερομηνία υποβολής της πρότασής τους, σε περίπτωση που έχουν κάνει χρήση χρηματοδότησης με τη διαδικασία της προκαταβολής.

Το σύνολο των πιστώσεων/δαπανών που θα προταθούν θα πρέπει να είναι εντός του ετήσιου ορίου πιστώσεων/όριο δαπανών του Φ.Χ., όπως έχει εγκριθεί. Στη συνέχεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο υλοποίησης των έργων κατά τη διάρκεια του έτους, υπάρχει η δυνατότητα ο Φ.Χ. να αιτηθεί προς ΥΠΔΕ/ΔΔΕ αύξηση του ορίου δαπανών του προγράμματός του.

Στην περίπτωση έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές τρίτων οι πιστώσεις των έργων στο εθνικό ΠΔΕ αποτελούνται από την συνεισφορά τρίτων και, εφόσον προβλέπεται, και από εθνικούς πόρους.

⁴⁵ ΚΥΑ με ΑΠ:140248/24.12.2018, ΑΔΑ:Ψ4XB465X18-ΡΩ6, ΦΕΚ 5901/Β’/-31.12.2018

3.9 Τεχνικά Δελτία έργου (ΤΔΕ)

Το ΤΔΕ περιλαμβάνει στοιχεία αναφορικά με το φυσικό αντικείμενο του έργου, τη σκοπιμότητα και ωριμότητά του, τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και το χρονοδιάγραμμα και κόστος υλοποίησης του.

Το αρχικό ΤΔΕ συμπληρώνεται στην περίπτωση πρότασης νέου έργου και υποβάλλεται με την πρόταση του Φ.Χ. στο ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ. Κατόπιν ένταξης του έργου στο εθνικό ΠΔΕ, στην περίπτωση τροποποίησης βασικών στοιχείων του έργου, όπως Π/Υ ή τίτλος έργου, ο Φ.Χ. υποβάλλει τροποποιημένο ΤΔΕ, στο οποίο αιτιολογεί την αναγκαιότητα τροποποίησης.

Το ΤΔΕ υπογράφεται από:

- τον Φορέα Πρότασης (προϊστάμενο/η της αρμόδιας υπηρεσίας ή γενικότερα τον/την υπεύθυνο/η του φορέα που προτείνει το έργο),
- τον Φ.Υ (προϊστάμενο/η της αρμόδιας υπηρεσίας ή γενικότερα τον/την υπεύθυνο/η του φορέα που υλοποιεί το έργο),
- τον Φ.Χ. (τον/την προϊστάμενο/η της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας (Γ.Δ/ντής/τρια, Δ/ντής/τρια, κ.α.),
- **και στο σύνολό του** τουλάχιστον από το Γενικό Γραμματέα Υπουργείου ή το Περιφερειάρχη στη περίπτωση Περιφερειών.

Σημειώνεται ότι το ΤΔΕ καταχωρείται στο e-ΠΔΕ, ενώ για ένα μεταβατικό χρονικό διάστημα προβλέπεται παράλληλα η έντυπη υποβολή του. Με την καταχώρηση του ΤΔΕ στο e-ΠΔΕ, τυχόν κωδικός ενάρθματος που λαμβάνει το έργο τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Στην Εγκύκλιο Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ διατίθενται τα ακόλουθα **βασικά υποδείγματα ΤΔΕ**:

- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Εθνικοί Πόροι.
- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Χρηματοδοτικά Εργαλεία που

χρηματοδοτούνται από το Εθνικό ΠΔΕ.

- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Φυσικές Καταστροφές.

3.10 Αξιολόγηση πρότασης κατάρτισης του Εθνικού ΠΔΕ

Η αξιολόγηση της πρότασης από το ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ ολοκληρώνεται, εφόσον έχει υποβληθεί από το Φ.Χ. η συνολική πρότασή του για την κατάρτιση του ετήσιου εθνικού ΠΔΕ (ήτοι το σύνολο των ΣΑ που απαρτίζουν το πρόγραμμα του Φ.Χ.).

Το ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ/Τμήμα Β - Κατάρτιση Ετησίων Προγραμμάτων ελέγχει τη **συμμόρφωση της πρότασης κατάρτισης ΠΔΕ** του Φ.Χ.. ως προς:

- Το βασικό νομικό πλαίσιο που διέπει το ΠΔΕ.
- Τις προβλέψεις της ετήσιας Εγκυκλίου ΠΔΕ.
- Την πληρότητα των προτάσεων ως προς τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα (όπως ΤΔΕ, δείκτης ανεκτέλεστου υπολοίπου, δυνατότητα συγχρηματοδότησης, εισήγηση περί κρατικών ενισχύσεων, όπου απαιτείται) και την αναζήτηση της συμπλήρωσης αυτών όπου απαιτείται.
- Την τήρηση του ανώτατου ορίου πιστώσεων.
- Την τήρηση του ενδεικτικού ορίου νέων νομικών δεσμεύσεων.

Οι προτάσεις (ανά ΣΑ) υποβάλλονται προς έγκριση προς τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης (ή στον Υφυπουργό σύμφωνα με εξουσιοδοτική πράξη) και συνοδεύονται από τεκμηριωμένη εισήγηση:

- σε περίπτωση που υπάρχουν αποκλίσεις από τις προβλέψεις της εγκυκλίου ή
- υπάρχει αίτημα του φορέα για υπέρβαση του ορίου πιστώσεων κ.ά.

3.11 Έγκριση Προγράμματος ΔΕ του Φ.Χ.

Η έγκριση/κατάρτιση του Προγράμματος ΔΕ του Φ.Χ. γίνεται κατόπιν υπογραφής από τον Υπουργό Οικονομίας (ή Υφυπουργό κατόπιν εξουσιοδοτικής πράξης) του συνόλου των ΣΑ, που συνθέτουν το Πρόγραμμα ΔΕ του Φ.Χ. και την ανάρτησή τους

στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ (έγκριση αρχικών ΣΑ).

Οι εγκεκριμένες πιστώσεις ΠΔΕ του Φ.Χ. ισχύουν για το συγκεκριμένο τρίμηνο, στο οποίο αναγράφονται και εγκρίνονται με την έκδοση της ΣΑ. Οι εγκεκριμένες πιστώσεις αφορούν το τρίμηνο που είναι σε εξέλιξη και αποτελούν τριμηνιαίο όριο στις δαπάνες που μπορούν να πραγματοποιηθούν από το Φορέα. Το τριμηνιαίο όριο πιστώσεων που δεν αξιοποιείται (υπόλοιπο) μεταφέρεται στο επόμενο τρίμηνο αυτόματα χωρίς άλλη ενέργεια του φορέα.

3.12 Διαχείριση προγράμματος ΔΕ Φ.Χ. κατόπιν της αρχικής έγκρισης

Κατόπιν έκδοσης των εγκριτικών αποφάσεων των αρχικών προγραμμάτων και σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση του προγράμματος:

πριν και μετά από την έκδοση του αρχικού προγράμματος δύναται, για λόγους ομαλής χρηματοδότησης των προγραμμάτων, να εκδίδονται επιμέρους αποφάσεις έγκρισης έργων ΣΑ (προεγκρίσεις). Ειδικότερα:

- **εκδίδονται τροποποιητικές των ΣΑ αποφάσεις από ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ** (διαδικασία της προέγκρισης), εφόσον οι Φ.Χ. προτείνουν αλλαγές που αφορούν σε εντάξεις νέων έργων, τροποποιήσεις Π/Υ ή/και τίτλων έργων, αναμόρφωση ορίων πιστώσεων Φ.Χ. κ.α.⁴⁶ **Επιμέρους αποφάσεις έγκρισης έργων σε ΣΑ (προεγκρίσεις) εκδίδονται και στην περίπτωση που απαιτείται ένταξη νέου έργου, τροποποίηση π/υ ή/και τίτλου έργου, πριν από την έκδοση του αρχικού προγράμματος.**

- **εκδίδονται τροποποιητικές των ΣΑ αποφάσεις από τους Φ.Χ.** στις περιπτώσεις «ανακατανομής εγκεκριμένων πιστώσεων»⁴⁷. Ειδικότερα, ο εκάστοτε Υπουργός ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο και ο Περιφερειάρχης έχει τη δυνατότητα να

⁴⁶ Ν. 4270/2014, άρθρο 79, παρ. 2

⁴⁷ Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4270/2014 και τις ρυθμίσεις της ΥΑ με ΑΠ: 23979/Ε2649/03.06.2013 (ΑΔΑ: ΒΕΖΖΦ-ΜΞΣ, ΦΕΚ 1367/Β'/2013), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ με ΑΠ: 125635/07.12.2015 (ΦΕΚ 2656/Β'/2015).

ανακατανέμει τις πιστώσεις των έργων των ΣΑ ευθύνης του, τηρώντας τα όρια των πιστώσεων (πληρωμών), τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί με την έκδοση του αρχικού προγράμματος.

Αύξηση ετήσιου Ορίου Πιστώσεων Φ.Χ.

Ο Υπουργός ΥΠΑΝΕ, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, αποφασίζει για το ύψος της υπερδέσμευσης που ενδεχομένως θα διατεθεί σε Φ.Χ. βάσει ειδικής τεκμηρίωσης. Τα **κριτήρια** που λαμβάνονται υπόψη αφορούν:

- στη συνολική απορρόφηση του ΠΔΕ,
- στην απορρόφηση του προγράμματος του κάθε Φ.Χ, η οποία θα πρέπει να ξεπερνάει κατά τεκμήριο συνολικά το 60%,
- στους επιμέρους επιδιωκόμενους στόχους των ΕΠ της τρέχουσας και τις ανάγκες για την ολοκλήρωση των δράσεων των ΕΠ της προηγούμενης ΠΠ κ.λπ.

Η απόφαση υπερδέσμευσης πιστώσεων **δεν αποτελεί απόφαση αύξησης του συνολικού ορίου πληρωμών του εθνικού ΠΔΕ, το οποίο δεν δύναται να υπερβεί το ψηφισμένο όριο του Κρατικού Προϋπολογισμού.**

3.13 Μελέτες Περίπτωσης

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος στο πλαίσιο προετοιμασίας της πρότασης κατάρτισης του ετήσιου προγράμματος ΔΕ για το έτος 2019 θα προτείνει:

- ένα νέο Έργο Α στον τομέα Ενέργειας το οποίο θα έχει π/υ €2εκατ. και εκτιμάται ότι οι πιστώσεις που θα απαιτηθούν για το έτος 2019 θα είναι €1 εκατ.,
- μείωση του π/υ της Μελέτης Β στον τομέα Περιβάλλον καθώς κατόπιν ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας η σύμβαση που υπεγράφει ανέρχεται σε € 4εκατ. Ο εγκεκριμένος π/υ στο ΠΔΕ του έτους 2018 ήταν €5εκατ.

Το συνολικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο του Υπουργείου με στοιχεία 31.12.2018 για το εθνικό ΠΔΕ είναι €60εκατ. και το συνολικό όριο πιστώσεων για το ΜΠΔΣ 2019-2022 είναι €30 εκατ. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο δεν έχει περιθώριο απένταξης ανεργών έργων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το πρόγραμμα ΔΕ του Υπουργείου στην ενότητα 3.3 και τον τρόπο υπολογισμού του λόγου ανεκτέλεστου υπολοίπου για το έτος 2019 στην ενότητα 3.5:

1. Σε ποιές ενέργειες προετοιμασίας θα πρέπει να προβεί ο φορέας σε σχέση με το νέο Έργο Α και το συνεχιζόμενο Μελέτη Β προκειμένου να προταθούν για ένταξη στο εθνικό ΠΔΕ έτους 2019;
2. Σε ποιά ΣΑ θα προταθεί το νέο Έργο Α, σε ποιά ΣΑ βρίσκεται η Μελέτη Β;
3. Η πρόταση που θα υποβληθεί από τον φορέα κατ' ελάχιστον από ποιά έγγραφα θα πρέπει να συνοδεύεται σε σχέση με το Έργο Α και τη Μελέτη Β;

Απαντήσεις

1. Δεδομένου ότι στη πρόταση του φορέα περιλαμβάνεται πρόταση νέου έργου, το Υπουργείο θα πρέπει να διερευνήσει αρχικά τη δυνατότητα χρηματοδότησης του εν λόγω έργου από συγχρηματοδοτούμενους πόρους. Ας υποθέσουμε ότι το έργο δεν είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Επίσης, για το νέο έργο θα πρέπει να υπολογιστεί ο δείκτης ανεκτέλεστου

υπολοίπου. Ο δείκτης ανεκτέλεστου υπολοίπου του Υπουργείου ισούται με 2 (€60εκατ/€30εκατ.) και επομένως θα πρέπει να προταθεί η απένταξη έργου/έργων (από οποιαδήποτε ΣΑ του εθνικού του προγράμματος του Υπουργείου), που δεν έχουν νομικές δεσμεύσεις και δεν υφίσταται πλέον η ανάγκη για την υλοποίησή τους ή δεν αποτελούν προτεραιότητα ή σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας απένταξης έργου/έργων να προταθεί η μείωση π/υ συνεχιζόμενου/ων έργου/έργων (που δύναται να ολοκληρωθούν με τον νέο π/υ και να είναι λειτουργικά) **τουλάχιστον αξίας €1.000.000 (το ½ του π/υ του νέου έργου).**

Το Υπουργείο δεν έχει περιθώριο απένταξης ανενεργών έργων, δεδομένου όμως ότι θα προτείνει μείωση του π/υ του συνεχιζόμενου έργου, Μελέτη Γ, κατά €1 εκατ. οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με την Εγκύκλιο Έγκρισης και Χρηματοδότησης ΠΔΕ, ικανοποιούνται και το νέο έργο δύναται να προταθεί για ένταξη στο εθνικό ΠΔΕ 2019.

2. Το νέο Έργο Α θα προταθεί στη **ΣΑΕ 061**, δεδομένου ότι αφορά στον τομέα ενέργειας και η Μελέτη Γ στη **ΣΑΜ 075**.

3. Η πρόταση του φορέα θα πρέπει να συνοδεύεται για το νέο Έργο Α από νέο ΤΔΕ και για τη Μελέτη Γ από τροποποιημένο ΤΔΕ. Στη περίπτωση της Μελέτης Γ θα προταθεί μείωση του π/υ στο ύψος της σύμβασης και θα αποτυπωθεί ως λόγος τροποποίησης του ΤΔΕ. Και στις δύο περιπτώσεις θα χρησιμοποιηθεί το Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Εθνικοί Πόροι, το οποίο υπογράφεται στο σύνολό του από τον Υπουργό (ή τον αρμόδιο Υφυπουργό, σε περίπτωση ύπαρξης εξουσιοδοτικής πράξης).

2. Τον Αύγουστο του 2019 η Περιφέρεια Αττικής θέλει να προτείνει την ένταξη ενός νέου Έργου στο εθνικό ΠΔΕ το οποίο θα έχει π/υ €1,5εκατ. και εκτιμάται ότι οι πιστώσεις που θα απαιτηθούν θα είναι €0,5 εκατ./έτος έως το 2021. Το πρόγραμμα της Περιφέρειας για το έτος 2019 εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2019 και το όριο πιστώσεων έχει κατανεμηθεί μεταξύ των έργων. Παρατηρείται όμως ότι κάποια έργα που αναμενόταν να υλοποιήσουν δαπάνες δεν έχουν προχωρήσει

όπως αναμενόταν και από τις εγκεκριμένες πιστώσεις για το έτος 2019 ποσό €0,5 εκατ. φαίνεται ότι θα παραμείνει αδιάθετο.

Το συνολικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο της Περιφέρειας για το εθνικό ΠΔΕ, όπως έχει διαμορφωθεί μετά την έγκριση του ετήσιου ΠΔΕ της Περιφέρειας για το έτος 2019 είναι €20εκατ. και το συνολικό όριο πιστώσεων για το ΜΠΑΣ 2019-2022 είναι €30 εκατ. Επίσης, υπάρχει περιθώριο για την ανάληψη νέων νομικών δεσμεύσεων έως € 2 εκατ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το πρόγραμμα ΔΕ του Περιφέρειας στην ενότητα 3.3 και τον τρόπο υπολογισμού του λόγου ανεκτέλεστου υπολοίπου για το έτος 2019 στην ενότητα 3.5, δύναται η Περιφέρεια να προτείνει την ένταξη νέου έργου, αφού έχει εγκριθεί το ετήσιο πρόγραμμα και έχουν κατανεμηθεί οι πιστώσεις;

Απάντηση

Η Περιφέρεια θα πρέπει αρχικά να διερευνήσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης του εν λόγω έργου από συγχρηματοδοτούμενους πόρους (π.χ. επικοινωνία με ΔΑ του ΕΠ της Περιφέρειας ή σχετικού με το έργο τομεακού ΕΠ). Ας υποθέσουμε ότι το έργο δεν είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Η Περιφέρεια θα πρέπει να υπολογίσει το δείκτη ανεκτέλεστου υπολοίπου της, όπως έχει διαμορφωθεί μετά την έγκριση του εθνικού ΠΔΕ. **Ο δείκτης ανεκτέλεστου υπολοίπου της Περιφέρειας ανέρχεται σε 1,3 [(€20εκατ./€30εκατ.) x 2] και επομένως δεν υφίσταται υποχρέωση για απένταξη έργου/έργων.**

Το έργο θα προταθεί στη **ΣΑ 085** με προτεινόμενο π/υ €1,5εκατ. και πιστώσεις έτους 2019 ύψους €0,5 εκατ. Παράλληλα, η Περιφέρεια θα προτείνει τροποποίηση των πιστώσεων των ήδη ενταγμένων έργων (ανακατανομή πιστώσεων μεταξύ έργων του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ της Περιφέρειας), τα οποία όπως αναφέρθηκε δεν αναμένεται να πραγματοποιήσουν δαπάνες εντός του 2019, προκειμένου να αποδεσμευτούν πιστώσεις και να εγγραφούν οι πιστώσεις του νέου έργου.

4. Ειδικά Θέματα Κατάρτισης ΠΔΕ

4.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο οι επιμορφωνόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται και περιγράφουν τη διαδικασία κατάρτισης, αξιολόγησης και έγκρισης στο εθνικό ΠΔΕ:
 - έργων για την αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές,
 - έργων ΣΔΙΤ και
 - χρηματοδοτικών εργαλείων.

4.2 Ορισμός φυσικής καταστροφής και πλαίσιο χρηματοδότησης έργων αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές

Στο εθνικό ΠΔΕ δύναται να ενταχθούν έργα, που αφορούν στην άμεση αποκατάσταση ζημιών σε υποδομές λόγω φυσικής καταστροφής (π.χ. σεισμοί, θεομηνίες, έντονα καιρικά φαινόμενα, δασικές πυρκαγιές) με σημαντικές επιπτώσεις για τις συνθήκες διαβίωσης, το φυσικό περιβάλλον ή την οικονομία της Περιφέρειας.

Σκοπός της χρηματοδότησης των έργων αυτής της κατηγορίας είναι η άμεση αποκατάσταση των ζημιών που έχουν προκληθεί από τη φυσική καταστροφή και η ανακούφιση των πληγέντων. **Η δημιουργία αυτής της ειδικής κατηγορίας στο εθνικό ΠΔΕ υποστηρίζει την ένταξη έργων προκειμένου να υλοποιηθούν τα απαραίτητα έργα αποκατάστασης άμεσων ζημιών, δηλαδή εκείνες οι εργασίες που επαναφέρουν την κατεστραμμένη υποδομή στην πρότερη λειτουργική της κατάσταση και όχι εργασίες νέων (βελτιωμένων) υποδομών, για τις οποίες θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία ένταξης νέου έργου στο εθνικό ΠΔΕ (βλ. Ενότητα 3.5 Προϋποθέσεις ένταξης νέων έργων στο ΠΔΕ).**

Επιπλέον, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις είναι δυνατό, να ενεργοποιηθεί και να συμβάλλει στην χρηματοδότηση των έργων αυτής της κατηγορίας το **Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης** («ΤΑΕΕ», EU Solidarity Fund)⁴⁸.

Το ΤΑΕΕ δημιουργήθηκε για την αντιμετώπιση μεγάλων φυσικών καταστροφών και αποτελεί εκδήλωση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης στις πληγείσες περιοχές της Ευρώπης. Το ΤΑΕΕ συστάθηκε μετά τις σοβαρές πλημμύρες που έπληξαν την Κεντρική Ευρώπη το καλοκαίρι του 2002. Έκτοτε, έχει χρησιμοποιηθεί έως σήμερα σε 80 περιπτώσεις για την αντιμετώπιση καταστροφών, όπως πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, σεισμοί, καταιγίδες και ξηρασίες και έχει παρασχεθεί βοήθεια πάνω από € 5 δισ. σε 24 διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες⁴⁹.

Για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ η εκτιμώμενη άμεση ζημία από τη φυσική καταστροφή θα πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που τίθενται από τον σχετικό κανονισμό. Ειδικότερα:

- «**μείζων φυσική καταστροφή**» νοείται κάθε φυσική καταστροφή που έχει ως αποτέλεσμα άμεση ζημία εκτιμώμενη άνω των 3δισ. EUR σε τιμές 2011 ή η οποία υπερβαίνει το 0,6 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος του κράτους (υπάρχουν εξαιρέσεις),
- «**περιφερειακή φυσική καταστροφή**» νοείται κάθε φυσική καταστροφή που έχει ως αποτέλεσμα άμεση ζημία σε μία περιοχή επιπέδου NUTS 2⁵⁰ στο κράτος, η οποία υπερβαίνει το 1,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) της εν λόγω περιοχής.

Η **Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)** της ΕΑΣ είναι ο

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 11ης Νοεμβρίου 2002 για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁴⁹ http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/el/funding/solidarity-fund/

⁵⁰ Κοινή ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων που χρησιμοποιεί η ΕΕ για στατιστικούς λόγους. Στην περίπτωση της Ελλάδας ο κωδικός NUTS 2 αναφέρεται στις 13 Περιφέρειες.

αρμόδιος φορέας για τον συντονισμό της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ. Σε περίπτωση που πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για αποστολή αίτησης προς το ΤΑΕΕ, η ΕΥΣΕ προβαίνει στην προβλεπόμενη διαδικασία για την κινητοποίησή του. Εφόσον εκδοθεί σχετική απόφαση για κινητοποίηση του ΤΑΕΕ, οι φορείς οφείλουν να ακολουθούν τις υποδείξεις της ΕΥΣΕ προκειμένου να τηρηθούν οι διαδικασίες και οι κανόνες εκτέλεσης των επιδοτήσεων που χορηγεί το ΤΑΕΕ και θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για ορθή και εμπρόθεσμη υλοποίηση των επιλέξιμων έργων αποκατάστασης. Μεταξύ των υποχρεώσεων των φορέων είναι και η συνδρομή τους στην προετοιμασία της έκθεσης υλοποίησης που απαιτείται να αποσταλεί στο ΤΑΕΕ, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας (εντός 6μήνου από την εκπνοή του 18μηνου ολοκλήρωσης των διαδικασιών υλοποίησης των παρεμβάσεων). Η τήρηση των ανωτέρω υποχρεώσεων είναι απαραίτητη προκειμένου να μην επιβληθούν δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις από την ΕΕ.

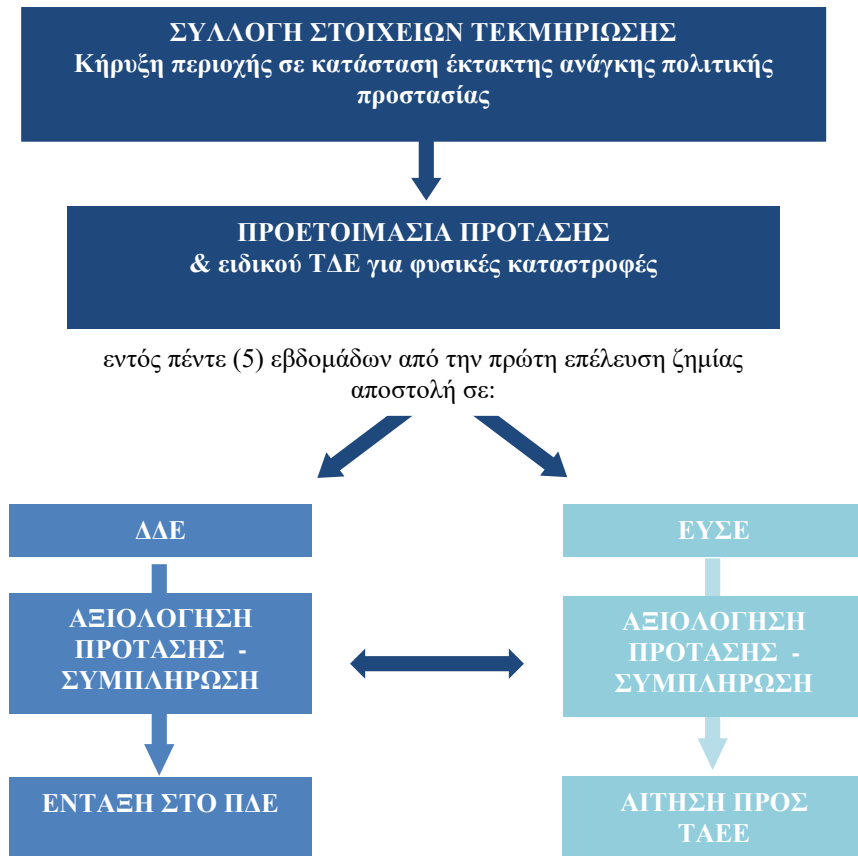
Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις κινητοποίησης του ΤΑΕΕ, η Περιφέρεια μπορεί να εξετάσει τη δυνατότητα αξιοποίησης του κανονιστικού πλαισίου των ΕΔΕΤ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4.3 Συμπλήρωση ΤΔΕ φυσικών Καταστροφών

Ο Φ.Χ. υποβάλει πρόταση με τη συνολική αποτίμηση της ζημιάς για την πληγείσα περιοχή εντός πέντε (5) εβδομάδων από την πρώτη επέλευση ζημιάς λόγω φυσικής καταστροφής. Η πρόταση του Φ.Χ. αποστέλλεται ταυτόχρονα στη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ και στην ΕΥΣΕ.

Η ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ και η ΕΥΣΕ αξιολογούν την πληρότητα της πρότασης του Φορέα ή των Φορέων (εφόσον από το φυσικό φαινόμενο έχουν πληγεί περισσότερες της μιας Περιφέρειες) αιτούμενοι συμπληρωματικά στοιχεία/επικαιροποίηση της πρότασης, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Εφόσον η τελική πρόταση γίνει δεκτή, το έργο εντάσσεται στο ΠΔΕ από τη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: Πρόταση έργου αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές στο ΠΔΕ

Για την ένταξη έργου άμεσης αποκατάστασης ζημιών σε υποδομές λόγω φυσικής καταστροφής απαιτείται:

- Απόφαση κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από την Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας,
- Υποβολή πρότασης από την Περιφέρεια με τη συνολική αποτίμηση της ζημιάς για την πληγείσα περιοχή, η οποία αποστέλλεται στην ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ και στην ΕΥΣΕ της ΕΑΣ εντός πέντε (5) εβδομάδων από την πρώτη επέλευση ζημιάς λόγω φυσικής καταστροφής που περιλαμβάνει:
 - ΤΔΕ (Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ – Φυσικές Καταστροφές)

στο οποίο περιλαμβάνεται πίνακας κατηγοριοποίησης ζημιών και αναλυτικά στοιχεία των υποέργων που προτείνεται να χρηματοδοτηθούν, καθώς και υπεύθυνη δήλωση/βεβαίωση ότι τα υποέργα αυτά ή μέρος τους δεν έχουν προταθεί προς χρηματοδότηση σε άλλη ΣΑΕ.

- Εκθέσεις/ Αυτοψίες ζημιών.
- Σύντομη περιγραφή της μετεωρολογικής κατάστασης που υπήρξε τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όπου αυτή προβλέπεται, σε σχέση με τις ζημίες.
- Περιγραφή της ανάλυσης του κόστους αποκατάστασης άμεσης ζημίας (δεν περιλαμβάνεται η ασφαλισμένη ζημία και τα διαφυγόντα κέρδη).
- Φωτογραφική τεκμηρίωση.

4.4 Θεσμικό Πλαίσιο Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (εφεξής «ΣΔΙΤ») ⁵¹ είναι συμβάσεις, κατά κανόνα μακροχρόνιες, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ ενός δημόσιου και ενός ιδιωτικού φορέα, με σκοπό την εκτέλεση έργων ή/και την παροχή υπηρεσιών.

Οι Δημόσιοι Φορείς σε τομείς της αρμοδιότητάς τους συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία ("Συμβάσεις Σύμπραξης") με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("Ιδιωτικοί Φορείς") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών ("Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα") (Ν.3389/2005, άρθρο 1).

Για τους σκοπούς του νόμου (άρθρο 1), "**Δημόσιοι Φορείς**" νοούνται οι ακόλουθοι:

- (α) το Δημόσιο,
- (β) οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων,
- (γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- (δ) οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρείες, που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

Μια σύμβαση, προκειμένου να υπαχθεί στο νομικό πλαίσιο του ν.3389/2005, θα πρέπει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) να έχει ως αντικείμενο την εκτέλεση έργου ή και την παροχή υπηρεσίας αρμοδιότητας του δημόσιου φορέα,
- (β) να προβλέπει ότι ο ιδιωτικός φορέας, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται

⁵¹ Πηγές: <http://www.sdit.mnec.gr>, Συνοπτικός Οδηγός ΣΔΙΤ και Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ, 2006, Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

εφάπαξ ή τμηματικά από τον δημόσιο φορέα ή τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας αυτής, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και το τεχνικό κίνδυνο,

(γ) να προβλέπει ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζει ο ιδιωτικός φορέας και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της σύμπραξης να μην υπερβαίνει το ποσό των € 500.000.000,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Σημειώνεται ότι, με ομόφωνη απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή ΣΔΙΤ χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ).

Σε μία ΣΔΙΤ **ο ιδιωτικός φορέας** αναλαμβάνει το σύνολο ή μέρος του κόστους υλοποίησης του έργου και ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων που σχετίζονται με την κατασκευή και λειτουργία του. **Ο δημόσιος τομέας**, από την πλευρά του, επικεντρώνεται στον καθορισμό των σχεδιαστικών, τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων του έργου και αποπληρώνει τον ιδιωτικό φορέα, είτε με τμηματικές καταβολές, συνδεδεμένες με τη διαθεσιμότητα του έργου και την τήρηση των προδιαγραφών λειτουργίας του, είτε με απευθείας καταβολές από τους τελικούς χρήστες.

Στην Ελλάδα, οι ΣΔΙΤ είναι **θεσμοθετημένες** και το νομικό πλαίσιο των συμβάσεων αυτών προσδιορίζεται από το Ν. 3389/2005 (ΦΕΚ Α' 232), ο οποίος κωδικοποιεί έννοιες και προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής τους, προβλέπει τη δημιουργία δύο αρμόδιων διοικητικών οργάνων (Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ και Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ) για τη χάραξη πολιτικής και την καλύτερη διαχείριση των έργων, προσδιορίζει τις διαδικασίες ανάθεσης, τα συμβατικά και νομικά θέματα και, τέλος, προβλέπει

ειδικές ρυθμίσεις σχετικές με αδειοδοτήσεις, φορολογικά θέματα κλπ.

Η **Διϋπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα** («ΔΕΣΔΙΤ») είναι το συλλογικό κυβερνητικό όργανο που αποφασίζει για την υπαγωγή έργων στο θεσμικό πλαίσιο του Ν.3389/2005, την ένταξη στο ΠΔΕ και τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση του έργου.

Στη ΔΕΣΔΙΤ συμμετέχουν τακτικά και έκτακτα μέλη.

Τακτικά μέλη	Έκτακτα μέλη
<ul style="list-style-type: none">- ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Πρόεδρος)- ο Υπουργός Οικονομικών,- ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών και- ο Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας	ο Υπουργός ή οι Υπουργοί που εποπτεύουν καθέναν από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι εξετάζουν την υλοποίηση έργων ΣΔΙΤ στον τομέα ευθύνης τους

Η **Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ**⁵² υπάγεται στο ΥΠΙΑΝΕ και στις αρμοδιότητές της υπάγονται ο εντοπισμός των έργων ή/και υπηρεσιών που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ, η αξιολόγηση προτάσεων Δημοσίων Φορέων για έργα ΣΔΙΤ, η εισήγηση στη ΔΕΣΔΙΤ για την υπαγωγή έργων, η υποστήριξη των Δημοσίων Φορέων στις διαγωνιστικές διαδικασίες και η παρακολούθηση των συμβάσεων ΣΔΙΤ.

4.5 Κατηγορίες ΣΔΙΤ

Οι ΣΔΙΤ αποτελούν ένα **χρηματοδοτικό εργαλείο υλοποίησης έργων και παροχής υπηρεσιών**. Ο ιδιωτικός φορέας σύμπραξης αναλαμβάνει την εξασφάλιση της χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου. Η χρηματοδότηση καλύπτεται από δάνεια Τραπεζών και από την ίδια συμμετοχή του αναδόχου του έργου.

Οι συμπράξεις διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: **σε ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ και σε μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ (έργα με πληρωμές διαθεσιμότητας).**

⁵² Η Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα («ΕΓΣΔΙΤ») συγχωνεύτηκε με το ΠΔ 84/2019

Ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ

Ως ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ νοούνται εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες πέρα από τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη συντήρησή τους, **οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν και την εκμετάλλευσή τους**. Από την εκμετάλλευση αυτή, μέσω της είσπραξης τελών από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας, **οι ιδιωτικοί φορείς αποπληρώνουν την αρχική χρηματοδότηση και προσδοκούν στην εξασφάλιση εύλογου κέρδους**. Το ύψος των τελών, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος είσπραξής τους προσδιορίζονται στη Σύμβαση Σύμπραξης που συνάπτεται μεταξύ του Ιδιωτικού Φορέα και της Αναθέτουσας Αρχής. Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας, το έργο μεταβιβάζεται στο Δημόσιο.

Εάν το έργο δεν είναι πλήρως ανταποδοτικό, η βιωσιμότητα της επένδυσης μπορεί να υποστηριχθεί και με τη χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου, η οποία αποφασίζεται από την ΔΕΣΔΙΤ, είτε με εφάπαξ ποσό κατά την περίοδο κατασκευής, είτε με τμηματικές καταβολές κατά την περίοδο λειτουργίας και το έργο εγγράφεται στο εθνικό ΠΔΕ.

Σε αρκετά έργα ΣΔΙΤ γίνεται **χρήση πόρων του ΕΣΠΑ** για μερική χρηματοδότηση της αρχικής κεφαλαιακής δαπάνης, βάσει επιλεξιμότητας των δαπανών. Στην περίπτωση αυτή οι επιλέξιμες δαπάνες, κατά την περίοδο κατασκευής, εντάσσονται στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ.

Συνήθη ανταποδοτικά έργα αποτελούν τα συγκοινωνιακά έργα (λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, σταθμοί αυτοκινήτων κ.λπ.), περιβαλλοντικά έργα (ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων), ενεργειακά έργα, έργα τουριστικής υποδομής και θεματικά πάρκα.

Μη Ανταποδοτικά Έργα ΣΔΙΤ (έργα με πληρωμές διαθεσιμότητας)

Ως μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ νοούνται εκείνα τα έργα ή οι υπηρεσίες, στις οποίες **δεν υπάρχει το στοιχείο της εκμετάλλευσης για τους ιδιωτικούς φορείς**.

Πρόκειται ουσιαστικά για κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές ή υπηρεσίες, τις οποίες λειτουργεί το κράτος και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες. Σε αυτά τα έργα, **οι ιδιώτες που αναλαμβάνουν την υλοποίησή τους αποπληρώνονται απ' ευθείας από το κράτος**, ενώ αναλαμβάνουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση και την κατασκευή, όχι όμως και τον κίνδυνο της ζήτησης. Αντ' αυτού, **αναλαμβάνουν τον κίνδυνο της διαθεσιμότητας - δηλαδή, τη διαχείριση και συντήρηση της υποδομής ή της υπηρεσίας – ώστε να την καθιστούν διαθέσιμη, να διατηρούν, δηλαδή, τη λειτουργικότητά της σε σαφώς καθορισμένα από το δημόσιο επίπεδα ποιότητας για όσο χρόνο ορίζει η σύμβαση σύμπραξης.**

Οι τμηματικές καταβολές του δημοσίου ονομάζονται **πληρωμές διαθεσιμότητας** (availability payments), καθώς για να καταβληθούν στο αμέριστο στον Ιδιωτικό Φορέα, αυτός πρέπει να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία και συντήρηση των υποδομών ή των υπηρεσιών που προσφέρει. Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή το επίπεδο ποιότητας των υπηρεσιών ή λειτουργικότητας των υποδομών είναι χαμηλότερο από το οριζόμενο στη σύμβαση σύμπραξης, οι πληρωμές αυτές μειώνονται ανάλογα ή και αναστέλλονται έως ότου ο Ιδιωτικός Φορέας συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του (και επιτύχει το ελάχιστο επίπεδο ποιότητας που απαιτεί η σύμβαση σύμπραξης). Μετά το πέρας της συμβατικής περιόδου λειτουργίας το έργο περιέρχεται στο Δημόσιο.

Με απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ προσδιορίζεται η συμμετοχή του Δημοσίου στη χρηματοδότηση μιας ΣΔΙΤ και η ένταξη του έργου στο εθνικό ΠΔΕ.

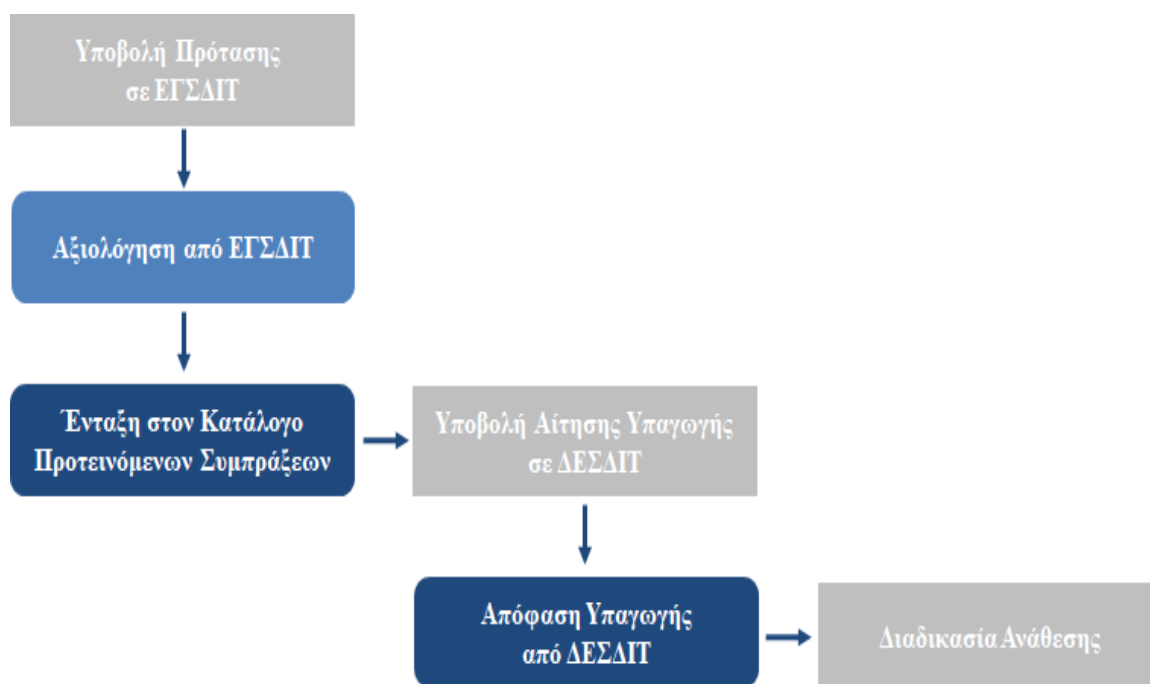
Σε αρκετά έργα ΣΔΙΤ γίνεται χρήση **πόρων του ΕΣΠΑ** για μερική χρηματοδότηση της αρχικής κεφαλαιακής δαπάνης, βάσει επιλεξιμότητας των δαπανών. Στην περίπτωση αυτή οι επιλέξιμες δαπάνες, κατά την περίοδο κατασκευής, εντάσσονται στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ.

Τα μη ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ είναι συνήθως έργα κοινωνικού χαρακτήρα, όπως σχολεία, νοσοκομεία, κτίρια δημόσιων υπηρεσιών καθώς και συγκοινωνιακά έργα με χαμηλή ζήτηση (επαρχιακοί οδοί, δημόσιες συγκοινωνίες κ.λπ.).

4.5 Διαδικασία έγκρισης & χρηματοδότησης έργων ΣΔΙΤ

Οι Δημόσιοι Φορείς, που σκοπεύουν να προχωρήσουν σε μία ΣΔΙΤ, **υποβάλλουν** σχετική **πρόταση** προς την Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ ⁵³ με τα απαραίτητα στοιχεία που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα υλοποίησής της (χρηματοοικονομική ανάλυση). Η Γενική Γραμματεία μελετά την πρόταση και **αξιολογεί** κατά πόσο αυτή μπορεί να υλοποιηθεί ως Σύμπραξη και να υπαχθεί στις διατάξεις Ν. 3389/2005. Σε περίπτωση που η πρόταση αξιολογείται θετικά, η Γενική Γραμματεία την περιλαμβάνει στον «**Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων**» και καλεί τον Δημόσιο Φορέα εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών να καταθέσει στη ΔΕΣΔΙΤ «**Αίτηση Υπαγωγής**» της Σύμπραξης στο Ν. 3389/2005.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: Διαδικασία Υπαγωγής έργου στο ν. 3389/2005 περί ΣΔΙΤ

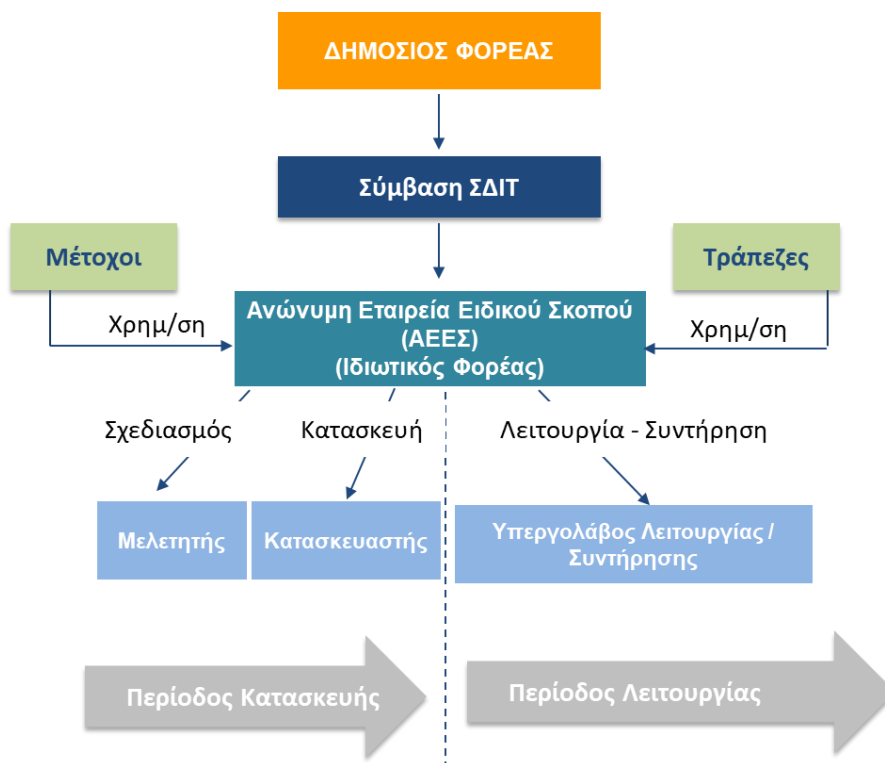

Η ΔΕΣΔΙΤ εκδίδει απόφαση («Απόφαση Υπαγωγής») με την οποία εγκρίνει ή

⁵³ Στον ισότοπο <http://www.sdit.mnec.gr> διατίθεται οδηγός για την υποβολή πρότασης.

απορρίπτει την «Αίτηση Υπαγωγής». Μετά την έκδοση της «Απόφασης Υπαγωγής» η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ αναλαμβάνει το συντονισμό των διαδικασιών ανάθεσης⁵⁴ για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: Βασικές συμβατικές σχέσεις σε μια σύμβαση ΣΔΙΤ

Με το πέρας του διαγωνισμού, ο Ιδιωτικός Φορέας που επιλέγεται δημιουργεί μία **ανώνυμη Εταιρεία Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ)**, η οποία αναλαμβάνει, ανάλογα με την περίπτωση: την ολοκλήρωση των μελετών, την κατασκευή του έργου και, είτε τη λειτουργία και εκμετάλλευση του, είτε τη συντήρησή του σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού.

Η ΕΕΣ υπογράφει **σύμβαση με το Δημόσιο**, με την οποία ρυθμίζονται όλα τα θέματα

⁵⁴ Ν. 3389/2005 και Ν. 4412/2016, όπου εφαρμόζεται.

που αφορούν στο έργο, και επίσης, εξασφαλίζει τη χρηματοδότησή του.

Η χρηματοδότηση προέρχεται κατά ένα μικρό ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια των ιδιωτών και κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από δανειακά κεφάλαια.

Η ΕΕΣ αναλαμβάνει την ευθύνη της υλοποίησης της υποδομής του έργου και της παροχής των συμφωνημένων υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια της σύμπραξης, είτε με ίδια μέσα, είτε μέσω επιλεγμένων υπεργολάβων που πληρούν τα κριτήρια της αναθέτουσας αρχής.

Για την ένταξη νέου έργου ΣΔΙΤ στο εθνικό ΠΔΕ μαζί με την πρόταση του Φ.Χ. για χρηματοδότηση του έργου απαιτείται:

- Απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ στην οποία προβλέπεται η ένταξη στο εθνικό ΠΔΕ,
- ΤΔΕ (Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Εθνικοί Πόροι).
- Σύμφωνη γνώμη της ΕΓΣΔΙΤ ως προς τον εκτιμώμενο π/υ ένταξης στο ΠΔΕ.

Για την ένταξη συνεχιζόμενου έργου ΣΔΙΤ στο εθνικό ΠΔΕ απαιτείται (ετησίως, κατόπιν της συμβασιοποίησης και έως την ολοκλήρωση της σύμπραξης) σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ, μεταξύ άλλων, ως προς τον εκτιμώμενο π/υ και το ύψος των ετήσιων πιστώσεων.

Σε περίπτωση που μέρους του έργου δύναται να χρηματοδοτηθεί μέσω ΕΣΠΑ, ακολουθείται η διαδικασία ένταξης έργου στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ.

4.6 Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Σε επίπεδο ΕΕ τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σαφής τάση ως προς την κατεύθυνση αύξησης της χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων έναντι των παραδοσιακών επιχορηγήσεων από τα κράτη-μέλη, τόσο στο επίπεδο των ΕΔΕΤ, όσο και στο πλαίσιο υλοποίησης του πακέτου Juncker για την Ευρώπη⁵⁵, με δυνατότητα συνδυασμού των διαφόρων εργαλείων και με απώτερο στόχο την **ενίσχυση της επιχειρηματικότητας**, ως πυλώνα αντιμετώπισης της ανεργίας και της υποαπασχόλησης.

Τα **χρηματοδοτικά εργαλεία** («financial instruments» ή «Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής» ή «Χρηματοδοτικά Μέσα», εφεξής «**ΧΜ**»)⁵⁶ έχουν τη μορφή **επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου**, αποτελούν ένα σύγχρονο μέσο άσκησης δημόσιας πολιτικής και συμβάλλουν στην ενίσχυση της ρευστότητας των επενδυτών, μέσω αύξησης του βαθμού πρόσβασής τους σε πηγές χρηματοδότησης. Συνήθεις τομείς παρέμβασης αποτελούν η επιχειρηματικότητα (αύξηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για επιχειρήσεις, κυρίως ΜΜΕ) και οι **μακροπρόθεσμες, βιώσιμες, στρατηγικές επενδύσεις** (π.χ έργα περιβάλλοντος, ενέργειας) κλπ.

Με την υιοθέτηση ΧΜ το κράτος αναλαμβάνει ένα σημαντικό μέρος του επενδυτικού κινδύνου για τη στήριξη επενδυτικών έργων που ο ιδιωτικός τομέας αποφεύγει να στηρίξει με αυστηρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και συνεπώς τα ΧΜ εφαρμόζονται για να υποστηρίξουν επενδύσεις που αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμες και δεν συγκεντρώνουν επαρκή χρηματοδότηση από πηγές της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό,

⁵⁵ European Commission, European Fund for Strategic Investments (EFSI), <http://www.eib.org/efsi/>

⁵⁶ Για τον ορισμό βλ. Κανονισμό ΕΕ αριθ. 1046/2018 (άρθρο 2 Ορισμοί, σημείο 29) και Κανονισμό ΕΕ αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

η στήριξη που παρέχεται από τα ΧΜ βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση, η οποία καταδεικνύει αποτυχίες της αγοράς ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων και εκτιμά το επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, ώστε να μην περιθωριοποιείται ο ιδιωτικός τομέας. Σημειώνεται ότι, κατά την εφαρμογή των ΧΜ **διασφαλίζεται η τήρηση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.**

Τα ΧΜ, κινητοποιώντας δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους (μέσω της συν-επένδυσης κεφαλαίων από ενδιαφερόμενους χρηματοπιστωτικούς (Τράπεζες) ή εξειδικευμένους κατά περίπτωση Οργανισμούς), συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς κεφαλαίων και στοχεύουν στην κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών των επιχειρήσεων, **είτε με δανειακά κεφάλαια** (όπως δάνεια, εγγυήσεις, μικροπιστώσεις), **είτε με κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών** (όπως venture capital, μετατρέψιμα ομόλογα, crowdfunding).

Η χρήση των ΧΜ εμφανίζει πολλαπλά **οφέλη**, όπως:

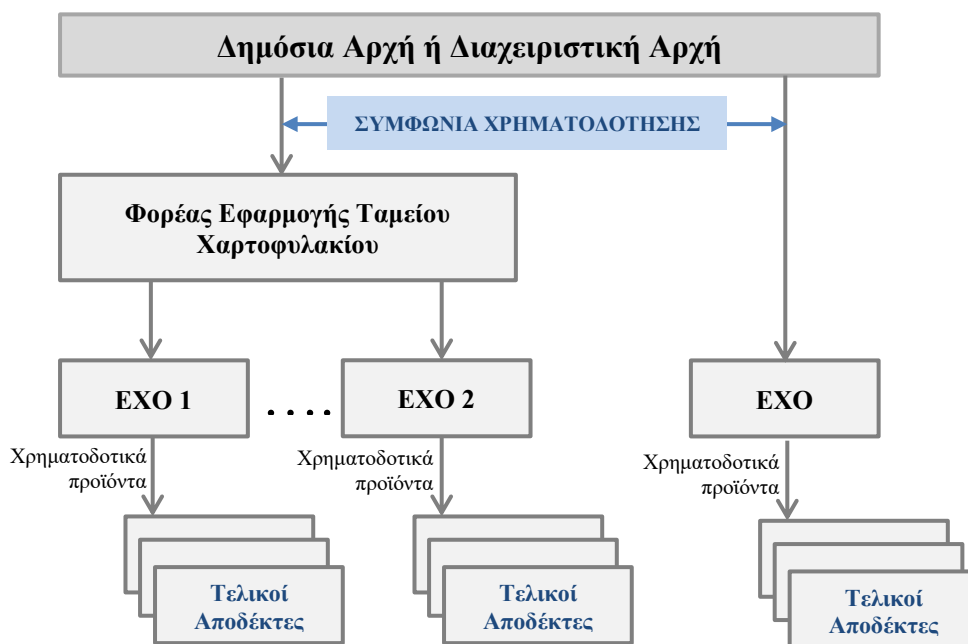
- μόγλευση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα (κυρίως από ενδιαφερόμενους χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς, θεσμικούς επενδυτές, funds ή ιδρύματα μέσω της συνεπένδυσης κεφαλαίων),
- ανακύκλωση των κεφαλαίων μέσω της επανεπένδυσης των επιστρεπτέων κεφαλαίων σε νέα επενδυτικά έργα,
- μείωση της εξάρτησης της οικονομίας από τις μη επιστρεπτέες επιχορηγήσεις.

4.6.1 Τρόπος εφαρμογής των ΧΜ

Τα ΧΜ υλοποιούνται **μέσω Ταμείων** (funds), όπως Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, Ταμεία εγγυήσεων, Ταμεία δανειοδοτήσεων κ.α. και υλοποιούνται από ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς οργανισμούς (EXO) ή **μέσω Ταμείων Χαρτοφυλακίου** (Holding fund, funds of funds), τα οποία συγκροτούνται για να επενδύουν σε περισσότερα από ένα Ταμεία. Σε περίπτωση που τα ΧΜ εφαρμόζονται μέσω δομής που περιλαμβάνει Ταμείο χαρτοφυλακίου, διακρίνονται δύο επίπεδα φορέων: του φορέα εφαρμογής του ταμείου χαρτοφυλακίου και των φορέων

εφαρμογής των ΧΜ, των ΕΧΟ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16: Οργάνωση ΧΜ σε ταμεία και ταμεία χαρτοφυλακίου

* ανάλογα με το αν οι πόροι είναι αμιγώς εθνικοί ή πόροι ΕΣΠΑ

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ η σύσταση των Ταμείων/Ταμείων Χαρτοφυλακίου γίνεται με **έκδοση κανονιστικής πράξης**, που περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες για τη σύσταση των Ταμείων όπως: τον φορέα εφαρμογής, τους πόρους του Ταμείου και τη πηγή προέλευσης, τις δαπάνες και την αμοιβή διαχείρισης, τον τρόπο επιλογής των ΧΜ που θα υλοποιηθούν, προβλέψεις για την επιλογή των ΕΧΟ, τον τρόπο διάθεσης των πιστώσεων του ΠΔΕ στο Ταμείο κ.λπ.⁵⁷. Στη συνέχεια, ο φορέας εφαρμογής υπογράφει με την αρμόδια ΔΑ **συμφωνία χρηματοδότησης**, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων στρατηγική επενδύσεων, επιχειρηματικό σχέδιο,

⁵⁷ Εγχειρίδιο διαδικασιών διαχείρισης & ελέγχου για ΧΜ 2014-2020 Έκδοση:1^η, 21/09/2017.

αναμενόμενα αποτελέσματα, απαιτήσεις ελέγχου, προβλέψεις για την επαναχρησιμοποίηση των πόρων, την εκκαθάριση των ΧΜ κ.λπ.

Στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, δύναται να εγγράφονται, κατόπιν πρότασης του Φ.Χ., δράσεις των φορέων χρηματοδότησης που υλοποιούνται μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων που συστήνονται σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, χρηματοδοτούνται αμιγώς από το Εθνικό ΠΔΕ και ανατίθενται για υλοποίηση/διαχείριση από το ΕΤΕΑΝ ΑΕ (Ν. 3912/2011) ή το ΤΑΝΕΟ ΑΕ (Ν. 2843/2000 άρθρο 28).

Για την εγγραφή νέων (ή την τροποποίηση υφιστάμενων) δράσεων στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ που υλοποιούνται μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων **απαιτείται:**

1. Πρόταση από τον Φ.Χ.
2. Τεχνικό Δελτίο σύμφωνα με το Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου ΠΔΕ - Χρηματοδοτικά Εργαλεία που χρηματοδοτούνται από Εθνικό ΠΔΕ.
3. Βεβαίωση της αρμόδιας ή των αρμόδιων Ειδικών Υπηρεσιών ότι η προτεινόμενη δράση δεν μπορεί να συγχρηματοδοτηθεί από Ευρωπαϊκά Προγράμματα.
4. Γνωμοδότηση από την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) ότι η περιγραφή της δράσης, όπως αποτυπώνεται στο τεχνικό δελτίο, είναι συμβατή με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

4.6.2 Φορείς εφαρμογής των ΧΜ

Στην Ελλάδα τα χρηματοδοτικά εργαλεία αναπτύχθηκαν μέσω εξειδικευμένων φορέων εφαρμογής σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους χρηματοπιστωτικούς ή άλλους εξειδικευμένους οργανισμούς για συνεπένδυση. Οι φορείς που υλοποιούν ΧΜ που χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ και άλλους πόρους είναι κυρίως, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα & Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και η ΕΤΕπ και η ΕΤΕ.

4.6.2.1 Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα & Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων

Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (πρ. Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε. - ΕΤΕΑΝ Α.Ε.⁵⁸) και η θυγατρική της εταιρεία Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (πρ. Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας - ΤΑΝΕΟ ΑΕ), όπως προβλέπεται από το ισχύον νομικό πλαίσιο (Ν.3912/2011, Ν. 2843/2000 άρθρο 28, Ν.4608/2019), αναλαμβάνουν **το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την εφαρμογή ΧΜ**. Στις συμφωνίες χρηματοδότησης που συνάπτουν με το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις για τη σύσταση Ταμείων καθορίζονται οι όροι, οι διαδικασίες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησης και διαχείρισης των ΧΜ.

Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα⁵⁹

Το 2010 και 2011 συστάθηκαν τα ακόλουθα 4 ταμεία τα οποία αξιοποίησαν κοινοτικούς πόρους:

- το Ταμείο χαρτοφυλακίου - Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ)⁶⁰

Το Ταμείο χαρτοφυλακίου- Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ) χρηματοδοτήθηκε αρχικά με €460 εκατ. (πόροι ΕΠΑΝ II και ΠΕΠ, το 2012 ο π/υ αυξήθηκε σε €540 εκατ.) για την υλοποίηση των στόχων των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Από του πόρους του ΤΕΠΙΧ χρηματοδοτήθηκαν τα επιμέρους Ταμεία:

⁵⁸ Η ΕΤΕΑΝ ΑΕ υποκατέστησε σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις την προκάτοχό της ανώνυμη εταιρεία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων Α.Ε.» - ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.

⁵⁹ Διαδικτυακός τόπος www.etean.gr και Οικονομικές Καταστάσεις

⁶⁰ ΚΥΑ σύστασης αριθ. πρωτ. οικ.12017/1245/27-10-2010 (ΦΕΚ Β'1697).

- **Ταμεία Δανειοδοτήσεων:** αποσκοπούσε στη παροχή στοχευμένων **δανειακών προϊόντων** για την ανάπτυξη νέων, βιώσιμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την ενίσχυση των υφιστάμενων ΜμΕ. Περιλάμβανε τις δράσεις: Εξωστρέφεια (με ΕΧΟ την Eurobank) και Θεματικός Τουρισμός, Αφαλάτωση, Διαχείριση Απορριμμάτων, Πράσινες Υποδομές- Εφαρμογές, ΑΠΕ (με ΕΧΟ την Εθνική).
- **ΤΕΠΙΧ-Επιχειρηματική Επανεκκίνηση:** είχε στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και την ενίσχυση των επενδύσεων μέσω της παροχής **δανείων** με ευνοϊκούς όρους (με ΕΧΟ την πλειονότητα των Τραπεζών).
- **Ταμείο Εγγυοδοσίας (ΤΕ-ΤΕΠΙΧ):** αποσκοπούσε στην παροχή **εγγυήσεων** σε επιχειρηματικά δάνεια βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων και ώριμων σχεδίων επιχειρηματικής ανάπτυξης, στα οποία περιλαμβάνονταν κεφάλαια κίνησης και προκαταβολές έναντι επιχορήγησης εγκεκριμένων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.
- **Ταμείο Νησιωτική και Τουριστική Επιχειρηματικότητα:** αποσκοπούσε στη διευκόλυνση των νησιωτικών τουριστικών επιχειρήσεων στη λήψη δανείων επενδυτικού σκοπού ή/και επιχειρηματικής ανάπτυξης, με ελκυστικούς όρους (με ΕΧΟ 4 τρέπεζες). Περιλαμβάνει και το «**Μέτρο Επιλέξιμων Επιχειρήσεων Νομού Κεφαλονιάς**» που στόχευε στην ενίσχυση των επιχειρήσεων του νομού σε συνέχεια του σεισμού τον 01/2014.

Με τη λήξη της ΠΠ 2007-2013, τον 12/2015 επεστράφησαν πόροι ύψους €168 εκατ. στο ΠΔΕ που δεν είχαν απορροφηθεί. Επίσης, τον 11/2017 επεστράφησαν στην ΤτΕ, ως έσοδο του ΠΔΕ ποσό €192 εκατ., από επιστροφές/αποπληρωμές κεφαλαίου δανείων των επιχειρήσεων που είχαν χρηματοδοτηθεί από το ΤΕΠΙΧ. Στη συνέχεια, τον 12/2017 προκηρύχθηκε η **Δράση Επιχειρηματική Επανεκκίνηση (ενδιάμεσο)**, με τους πόρους των €192 εκατ. που είχαν επιστραφεί στο ΠΔΕ (**ανακύκλωση πόρων**).

- το Ταμείο χαρτοφυλακίου - Ταμείο Εξοικονομώ κατ' οίκον (ΤΕΞΟΙΚ)⁶¹.

Το ΤΕΞΟΙΚ χρηματοδοτήθηκε με πόρους ΕΣΠΑ 2007-2013 ύψους € 241 εκατ. που επενδύθηκαν στο **Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»** (συνολικού π/υ €547 εκατ.) που προκηρύχθηκε το 2011 και περιλάμβανε τους πόρους του ΤΕΞΟΙΚ που προορίζονταν για τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων και τους πόρους του Προγράμματος Άμεσης Ενίσχυσης, ύψους €307 εκατ., για την επιδότηση επιτοκίου, επιχορήγηση κεφαλαίου και κάλυψη κόστους ενεργειακών επιθεωρήσεων σε κατοικίες. Το πρόγραμμα απευθυνόταν σε φυσικά πρόσωπα-νοικοκυριά με σκοπό την ενίσχυσή τους σε έργα που υλοποιούν για την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών τους.

- το Ταμείο Δανειδότησης-Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας⁶²
χρηματοδοτήθηκε με € 115 εκατ. για την υλοποίηση των στόχων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (2007-2013).

- το ταμείο Χαρτοφυλακίου - «Ταμείο Ενάλιο»⁶³ χρηματοδοτήθηκε με € 35 εκατ. για την υλοποίηση των στόχων του Επιχειρησιακού προγράμματος Αλιείας 2007-2013. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν ενεργοποιήθηκε.

Την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020 η εταιρεία διαχειρίζεται:

- το Ταμείο χαρτοφυλακίου - «Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)»⁶⁴ με αρχικούς πόρους € 528,3 εκατ. (πόροι ΕΠΑνΕΚ €400εκατ., πόροι ΠΕΠ €128 εκατ.). και σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης αυτών σε χρηματοδότηση. Τον Ιούνιο του 2018 εκδόθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη Δράση «Επιχειρηματική

⁶¹ ΚΥΑ σύστασης αριθ. πρωτ. 31654/ΕΥΘΥ 1415/20.7.2010 (ΦΕΚ Β' 1262)

⁶² ΚΥΑ σύστασης αριθμ. 1214/16.02.11

⁶³ ΚΥΑ σύστασης αριθ. 1871/25.10.2010 (ΦΕΚ Β' 1741).

⁶⁴ ΥΑ σύστασης αριθ. 7314/1819/29.11.2016 (Β' 3904).

Χρηματοδότηση - ΤΕΠΙΧ II» προς τους χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς για την δημιουργία Ταμείου Δανείων. Το ΤΕΠΙΧ II προτίθεται να συνεισφέρει από τους πόρους του στην εν λόγω δράση ποσό €366,3 εκατ.

- το Ταμείο χαρτοφυλακίου - «Ταμείο Εξοικονομώ κατ' οίκον II (ΕΞΟΙΚ II)»⁶⁵ με αρχικούς πόρους Ταμείου (πόροι ΕΠΑνΕΚ) ύψους € 68εκατ. Το Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον II»⁶⁶ αρχικού π/υ € 292 εκατ. συνδυάζει τους πόρους του Ταμείου Εξοικονομώ II (που διατίθενται κυρίως για δάνεια για την υλοποίηση παρεμβάσεων και για την επιδότηση επιτοκίου), με τους πόρους του Προγράμματος Άμεσης Ενίσχυσης (που αφορά σε επιχορήγηση κεφαλαίου για την υλοποίηση παρεμβάσεων και κόστος ενεργειακών επιθεωρήσεων, μελετών και συμβούλου έργου επιχορηγήσεις) ύψους € 224 εκατ. (πόροι ΠΕΠ και ΕΠΑνΕΚ). Σκοπός του Ταμείου είναι η στήριξη παρεμβάσεων, που στοχεύουν στην ενεργειακή απόδοση και αναβάθμιση κατοικιών, στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας κ.λπ. ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας.

Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων

Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων το έτος 2018 ανέλαβε τη διαχείριση πόρων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, προερχόμενους από το Εθνικό ΠΔΕ, συνολικού προϋπολογισμού € 900 εκατ. και αφορά σε 5 νέα έργα⁶⁷, όπως συνοπτικά αποτυπώνονται κατωτέρω:

- Ταμείο «ΕΠ-ΑΝΟΔΟΣ» (πόροι εθνικού ΠΔΕ €150 εκατ.), με σκοπό τη κεφαλαιακή συμμετοχή σε νέα σχήματα παροχής επενδυτικού κεφαλαίου που θα επενδύουν είτε μέσω συμμετοχών μετοχικού κεφαλαίου, είτε μέσω μετατρέψιμων

65 ΚΥΑ σύστασης αριθ. 7313/1818/29.11.2016 (Α' 3905)

66 ΚΥΑ 171563/131/21.02.2018 (Α' 756)

67 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Α.Ε., ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, 4-2-2019.

ομολογιακών δανείων σε μη προβληματικές ΜΜΕ, που δραστηριοποιούνται κυρίως στους παραγωγικούς και μεταποιητικούς κλάδους, διατηρούν εγκατάσταση τη στιγμή πραγματοποίησης της επένδυσης στην Ελληνική επικράτεια και χρήζουν χρηματοοικονομικής και λειτουργικής αναδιάταξης.

- **Ταμείο «Debt Fund»** (πόροι εθνικού ΠΔΕ €450 εκατ.), με σκοπό τη κεφαλαιακή συμμετοχή σε νέα σχήματα παροχής επενδυτικού κεφαλαίου, που θα επενδύουν αποκλειστικά μέσω μετατρέψιμων ομολογιών και ομολόγων με δικαίωμα απόληψης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που διατηρούν εγκατάσταση στην Ελληνική επικράτεια τη στιγμή πραγματοποίησης της επένδυσης.

- **Ταμείο «Made in Greece»** (πόροι εθνικού ΠΔΕ €50 εκατ.) με σκοπό τη κεφαλαιακή συμμετοχή σε νέα σχήματα παροχής επενδυτικού κεφαλαίου, που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων που επιδεικνύουν εξωστρεφή στοχοθεσία για την ανάδειξη των branded “Made in Greece” ποιοτικών προϊόντων & υπηρεσιών αιχμής τους και η εν γένει ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού Branding και Marketing των επωνύμων προϊόντων και υπηρεσιών που αφορούν ενδεικτικά στον τουρισμό, διατροφή, ενέργεια, κ.ά.

- **Ταμείο «4η Βιομηχανική Επανάσταση»** (πόροι εθνικού ΠΔΕ €50 εκατ.) με σκοπό τη κεφαλαιακή συμμετοχή σε νέα σχήματα παροχής επενδυτικού κεφαλαίου, που θα επενδύουν σε νέες ή και υφιστάμενες ΜμΕ που διατηρούν εγκατάσταση στην Ελληνική επικράτεια κατά το χρόνο πραγματοποίησης της επένδυσης και δραστηριοποιούνται στον τομέα της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης, ήτοι στην ψηφιακή τεχνολογία, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IOT), ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη (AI), γενετική, βιοτεχνολογία, μοριακή βιολογία, τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing) κ.α.

4.6.2.2 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF)

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 έχουν αναληφθεί, ενδεικτικά, τα ακόλουθα έργα:

- η ΕΤΕπ τη διαχείριση του **Ταμείου χαρτοφυλακίου «ΤΑΜΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

(ΤΑΜΥΠΟΔ)»⁶⁸ Το Ταμείο αξιοποιεί συγχρηματοδοτούμενους πόρους (ΕΠΑνΕΚ) ύψους € 200 εκατ., εθνικούς πόρους ΠΔΕ ύψους € 200 εκατ. και εθνικούς πόρους ύψους € 50 εκατ., οι οποίοι προέρχονται από επιστροφές του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA. Σκοπός του Ταμείου είναι να παρέχει ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα για την υλοποίηση μικρών και μεσαίων έργων, με έμφαση στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της αστικής ανάπτυξης. Έργα στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της αστικής ανάπτυξης θα μπορέσουν να υλοποιηθούν καλύπτοντας υπάρχουσες ανάγκες, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της απασχόλησης, στη προώθηση της κοινωνικής συνοχής και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και των επενδύσεων. Ο προγραμματισμός του Ταμείου δύναται να συμπεριλάβει τα ΣΔΙΤ.

- **το ΕΤΕ το «Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών («ΤΑΕΣΥΜ»)**⁶⁹ με χρηματοδοτική συνεισφορά από το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ (πόροι ΕΠΑΝΕΚ) ύψους €200εκατ. Σκοπός του ΤΑΕΣΥΜ είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης αυτών σε χρηματοδότηση. Ειδικότερα, μέσω επενδύσεων σε επιχειρήσεις με την παροχή επιχειρηματικών κεφαλαίων, σε συνεργασία και με τη συνεπένδυση από επιλεγμένους ΕΧΟ, που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά, επιδιώκεται η ίδρυση νέων καινοτόμων, εξωστρεφών και δυναμικών επιχειρήσεων με έμφαση στην αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, καθώς και η ανάπτυξη υφιστάμενων επιχειρήσεων μέσω του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού τους.

⁶⁸ ΥΑ σύστασης αριθ.6269/1895 Α1/2017 (Β' 4159).

⁶⁹ ΥΑ σύστασης 7428/1829/2.12.2016 (Β' 3925).

4.7. Μελέτες Περίπτωσης

1. Σε μια Περιφέρεια εκδηλώθηκε φυσική καταστροφή, στην οποία εκτιμάται ότι οι συνολικές ζημιές ανέρχονται σε €5 εκατ., εκ των οποίων οι άμεσες ζημιές ανέρχονται σε €1εκατ. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της εν λόγω περιοχής ανέρχεται σε €7δισ. Δύναται να ενεργοποιηθεί το ΤΑΕΕ;

Απάντηση

Σύμφωνα με τους κανόνες του ΤΑΕΕ για την ενεργοποίησή του στην περίπτωση της «περιφερειακής φυσικής καταστροφής» η φυσική καταστροφή θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα άμεση ζημία στη Περιφέρεια η οποία υπερβαίνει το 1,5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος αυτής. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η άμεση ζημία ανέρχεται σε €1εκατ., ήτοι 0,014% (€1εκατ./€7δισ) και συνεπώς υπολείπεται του 1,5% που τίθεται ως προϋπόθεση από τον κανονισμό. Συνεπώς, δεν δύναται να ενεργοποιηθεί το ΤΑΕΕ.

2. Ένας Δήμος επεξεργάζεται την περίπτωση υλοποίησης έργου νέων σχολικών μονάδων με ΣΔΙΤ του Ν.3389/2005, το οποίο θα περιλαμβάνει το σχεδιασμό, τη μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία τους. Μπορεί ο Δήμος να υλοποιήσει έργο ΣΔΙΤ; Αν ναι, σε ποια κατηγορία έργων ΣΔΙΤ εντάσσεται; Ποιος Υπουργός θα είναι το έκτακτο μέλος της ΔΕΣΔΙΤ;

Απάντηση

Ο Δήμος αποτελεί, σύμφωνα με την περίπτωση β), του άρθρου 1, του Ν.3389/2005, περίπτωση Δημόσιου Φορέα που δύναται να συνάπτει Συμβάσεις ΣΔΙΤ. Συνεπώς, μπορεί να υλοποιήσει έργο ΣΔΙΤ του Ν. 3389/2005.

Οι προβλεπόμενες υποδομές (σχολικές μονάδες) αποτελούν κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές, τις οποίες λειτουργεί το κράτος και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες. Επίσης, το εν λόγω έργο δεν έχει στοιχείο εμπορικής εκμετάλλευσης για τον Ιδιωτικό Φορέα. Στο πλαίσιο αυτό, το έργο εντάσσεται στην κατηγορία των **μη ανταποδοτικών έργων ΣΔΙΤ** και σε περίπτωση υπαγωγής στο Ν.3389/2005 στον

Ιδιωτικό Φορέα που θα αναδειχθεί από τη διαγωνιστική διαδικασία θα καταβάλλονται, εφόσον διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των υποδομών, **πληρωμές διαθεσιμότητας** που θα χρηματοδοτούνται από το εθνικό ΠΔΕ.

Ως έκτακτο μέλος της ΔΕΣΔΙΤ θα συμμετέχει ο Υπουργός Εσωτερικών.

5. Χρηματοδοτική και Οικονομική Παρακολούθηση ΠΔΕ

5.1. Εκπαιδευτικοί στόχοι

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο οι επιμορφωνόμενοι θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται και περιγράφουν τη διαδικασία χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).
- Κατανοούν και χρησιμοποιούν σωστά την έννοια της χρηματοδότησης των Συλλογικών Αποφάσεων (ΣΑ) και της χρηματοδότησης των έργων, διαδικασίες διακριτές και διαφοροποιούμενες στο Εθνικό και Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.
- Κατανοούν και εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο και τις εγκύκλιους για την χρηματοδότηση του Συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ που έχει ενταχθεί σε Κεντρικούς Λογαριασμούς.
- Κατανοούν τον τρόπο εκτέλεσης των πληρωμών του ΠΔΕ που αφορούν απαιτήσεις δικαιούχων για αντίστοιχες δαπάνες, με διαφάνεια, μέσα από ένα πολύπλοκο σύστημα που περιλαμβάνει: α) καταχώρηση παραστατικών ή ισοδύναμων εγγράφων, β) εμπλεκόμενους χρήστες με αρμοδιότητα ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης, γ) κατανόηση του ρόλου της Τράπεζας της Ελλάδος στη διαδικασία πληρωμών και την ειδικότερη κατηγοριοποίησή τους σε διακριτά τραπεζικά προϊόντα.
- Κατανοούν την ανάγκη και τη διαδικασία εμφάνισης των δαπανών του ΠΔΕ στη δημόσια ληψοδοσία.

5.2 Γενικά περί Χρηματοδότησης του ΠΔΕ

5.2.1 Κεντρικός Λογαριασμός 23/200850 - «Ε.Δ.-Εθνική συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής»

Το έτος 2010 και με σκοπό τη βελτίωση της απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων των ΕΔΕΤ και του ΤΣ κατά την περίοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2007-2013, συστάθηκε στην ΤτΕ λογαριασμός με αριθμό 23/200850 και τίτλο «Ε.Δ.-Εθνική συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής» (εφεξής «Κεντρικός Λογαριασμός»)⁷⁰.

Με το Ν.4336/2015⁷¹, προβλέφθηκε ότι ο Κεντρικός Λογαριασμός λειτουργεί αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δικαιούχων πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά και επενδυτικά Ταμεία της Ε.Ε. και δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση καμίας άλλης πράξης από το λογαριασμό αυτό.

Ο τρόπος λειτουργίας και οι διαδικασίες κίνησης του Κεντρικού Λογαριασμού ορίζονται στην **Κ.Υ.Α 85335/14.08.2015** (Β' 1706)⁷², ενώ αναλυτικές οδηγίες περιλαμβάνονται στον «Οδηγό Λειτουργίας Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ»⁷³.

Στο πεδίο εφαρμογής του Κεντρικού Λογαριασμού εντάχθηκαν πράξεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς και τα Προγράμματα του ΧΜ του Ε.Ο.Χ. Με την ΚΥΑ **135934/28.12.2015** εντάχθηκαν στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων για τον Κεντρικό Λογαριασμό πράξεις του ΠΑΑ 2007-2013, Ε.Π. Αλιεία 2007-2013, του ΠΑΑ και του Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020, του χρηματοδοτικού μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του ΤΕΒΑ.

⁷⁰ σημείου 22 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Ν. 3845/2010 (Α' 65)

⁷¹ παράγραφος 2.4.1 του Συμπληρωματικού Μνημονίου Συνεργασίας

⁷² Αντικατέστησε την αρχική ΚΥΑ 2/51571/0020/30.07.2010

⁷³ Εγκύκλιος Οδηγιών Κεντρικού Λογαριασμού, με αρ. 71259/27-6-2017, η οποία τροποποίησε τον Οδηγό λειτουργίας Κ.Λ με αρ. 2164/ΕΥΘΥ 181/20-1-2011

Θεσμικό πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας Κεντρικού Λογαριασμού 200850.

N.3845/2010 (σημείο 22 του Παραρτήματος ΙΙ)	«Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (Α' 65).
N. 4270/2014 (άρθρα 20 περ. ια', 23, 57, 78, 79 και 80)	«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4337/2015 «Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 129), και ισχύει.
N. 3614/2007	«Διαχείριση έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (Α' 267), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
N. 4314/2014	«Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 267), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 27 και 27Α.
N.4336/2015 (παρ. 2.4.1)	«Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης», (Α' 94). στ. Κοινή Υπουργική απόφαση με αρ. 135934/28.12.2015 «Αντικατάσταση της ΑΠ 85335/14.8.2015 (ΦΕΚ Β' 1706/2015) Κοινής Υπουργικής απόφασης και επανακαθορισμός της λειτουργίας του λογαριασμού 23/200850 για την εθνική συγχρηματοδότηση των

	Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής» (Β' 2882
--	--

5.2.2 Λογαριασμός 23/201150 για τη συγχρηματοδότηση έργων των Ταμείων Εσωτερικής Ασφάλειας και Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης της ΠΠ 2014-2020

Το 2016 συστάθηκε στην ΤτΕ λογαριασμός με τίτλο «Ε.Δ.- Λογαριασμός για τη συγχρηματοδότηση έργων του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης» με αριθμό 23/201150, εφεξής «Λογαριασμός 23/201150⁷⁴».

Ο Λογαριασμός, λειτουργεί αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των δικαιούχων πράξεων/δράσεων των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από πόρους των εν λόγω Ταμείων και δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση άλλων πράξεων/δράσεων από αυτόν.

Θεσμικό πλαίσιο σύστασης του Κεντρικού Λογαριασμού 201150

N. 4270/2014 (άρθρα 20 περ. ια', 23, 57, 78, 79 και 80)	«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4337/2015 «Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 129), και ισχύει.
Κανονισμός (ΕΕ) 514/2014	Σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων.

⁷⁴ ΚΥΑ 107801 14-10-2016

Κανονισμός (ΕΕ) 513/2014	Για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων, και για την κατάργηση της απόφασης 2007/ ΔΕΥ του Συμβουλίου.
Κανονισμό (ΕΕ) 515/2014	Για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων και την κατάργηση της απόφασης υπ' αριθ. 574/2007/ΕΚ.
Κανονισμός (ΕΕ) 516/2014	Για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου υπ' αριθ. 573/2007/ΕΚ και υπ' αριθ. 575/2007/ΕΚ και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου.
Απόφαση Επιτροπής C(2015) 5312	Για την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος της Ελλάδας για ενίσχυση από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, για την περίοδο 2014-2020.
Απόφαση Επιτροπής C(2015) 2015	Για την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος της Ελλάδας για ενίσχυση από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την περίοδο 2014- 2020, όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αριθ. C(2015) 9607/16.12.2015 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής

5.2.3 Γενικά περί χρηματοδότησης ΣΑ και Έργων

Η χρηματοδότηση του ΠΔΕ γίνεται από την ΤτΕ (Κεντρικό Κατάστημα, υποκαταστήματα, πρακτορεία), μέσω **λογαριασμών Επενδύσεων**. Για τη χρηματοδότηση του ΠΔΕ τηρούνται στην ΤτΕ τα παρακάτω είδη λογαριασμών:

5.2.3.1 Λογαριασμοί σε επίπεδο Συλλογικής Απόφασης (ΣΑ)

Η ΤτΕ τηρεί λογαριασμούς σε επίπεδο ΣΑ για όλα τα προγράμματα που έχουν ενταχθεί στους **Κεντρικούς Λογαριασμούς (ΚΛ)** (200850 ΕΣΠΑ κ.α. και 201150 Ταμείο Ασύλου κ.λπ.).

Οι λογαριασμοί των ΣΑ περιλαμβάνουν:

- τον κωδικό καταστήματος της ΤτΕ (κεντρικό κατάστημα (23), περιφερειακά καταστήματα, θυρίδες κ.λπ.),
- την κατηγορία (προϊόν) λογαριασμού που παραπέμπει στους δύο κεντρικούς λογαριασμούς (202 για ΚΛ ΕΣΠΑ και 206 για ΚΛ201150),
- το κωδικό του Φ.Χ και
- το είδος της ΣΑ (για ΣΕ ο αριθμός 1, ΣΑΕΠ κ.λπ.)
- τον κωδικό της ΣΑ.

Π.χ. ο λογαριασμός ΣΑ 23/**2020914511**, όπου 23 είναι το κεντρικό κατάστημα της ΤτΕ, **202 το προϊόν (παραπέμπει στον ΚΛ ΕΣΠΑ)**, 09 ο κωδικός του φορέα, 1 ο τύπος της ΣΑ (πρόκειται για ΣΕ) και 4511 ο κωδικός αριθμός της ΣΑ.

Ο Λογαριασμός της ΣΑ συνδέεται απόλυτα και διακριτά, με κάθε έργο της εν λόγω ΣΑ, με το ΑΦΜ υπολόγου και το ΑΦΜ του υπευθύνου λογαριασμού που έχουν οριστεί με απόφαση για το έργο αυτό.

Η ΤτΕ αποστέλλει αντίγραφο κίνησης λογαριασμού (extrait) των λογαριασμών Συλλογικών Αποφάσεων στους Φ.Χ. Η ΤτΕ αποστέλλει επίσης ηλεκτρονικό αντίγραφο με το υποσύνολο των κινήσεων του λογαριασμού της ΣΑ που αφορούν σε πληρωμές συγκεκριμένων έργων, ταξινομημένες ανά υπεύθυνο λογαριασμού στους υπολόγους οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτημα ηλεκτρονικής υποβολής.

5.2.3.2 Λογαριασμοί σε επίπεδο έργου

Η ΤτΕ τηρεί λογαριασμούς σε επίπεδο έργου και υπολόγου για όλα τα έργα που δεν εντάσσονται στους Κεντρικούς Λογαριασμούς, δηλαδή στο Εθνικό σκέλος του ΠΔΕ και στα Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα εκτός ΚΛ.

Οι λογαριασμοί των έργων παρέχουν πλήρη στοιχεία ταυτότητας του έργου, που περιλαμβάνουν:

- τον κωδικό καταστήματος της ΤτΕ (κεντρικό/υποκαταστήματα/θυρίδες
- το κωδικό του Φ.Χ και
- το έτος ένταξης του έργου στο ΠΔΕ (τα 2 τελευταία ψηφία)
- το είδος της ΣΑ (για ΣΕ ο αριθμός 1, ΣΑΕΠ κλπ)
- τον κωδικό της ΣΑ,
- τον αύξοντα αριθμό του έργου
- τον κωδικό του υπολόγου
- τυχαίο αριθμό (check number)

Π.χ. ο λογαριασμός έργου 1148/1318104700039018, όπου 1148 η μονάδα της ΤτΕ, 13 ο κωδικός του φορέα, 18 το έτος ένταξης (αντιστοιχεί στο έτος 2018), 1 το είδος της ΣΑ, 0470 είναι ο κωδικός της ΣΑ, 0039 είναι ο αύξοντας αριθμός του έργου, 018 ο κωδικός του υπολόγου (01 ο αύξοντας αριθμός υπολόγου και 8 check number).

Σε κάθε έργο και για συγκεκριμένο Υπόλογο έχουν συνδεθεί ένας ή περισσότεροι Υπεύθυνοι Λογαριασμού που έχουν οριστεί με απόφαση.

Για κάθε λογαριασμό έργου παράγεται extrait κίνησης ταξινομημένο και ανά υπόλογο.

Η ΤτΕ αποστέλλει ηλεκτρονικό αντίγραφο extrait στους υπολόγους, οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτημα ηλεκτρονικής υποβολής.

Επίσης, εκτός από την πληροφόρηση που παρέχει η ΤτΕ στους δικαιούχους των λογαριασμών με την αποστολή των extrait, πληροφορίες ανά έργο και υπόλογο όπως πληρωμές, κατανομές, όρια πληρωμών - υπόλοιπα, κ.α. παρέχονται στους Υπεύθυνους Λογαριασμού μέσω του erpe με κατάλληλες εκτυπώσεις που έχουν δημιουργηθεί για κάθε νόμιμη χρήση⁷⁵.

⁷⁵ ΚΥΑ 14248/24-12-2018, ΑΔΑ Β465ΧΙ8-ΡΩ6

Τα παραπάνω είδη Λογαριασμών εντάσσονται στις παρακάτω γενικές κατηγορίες:

	Λογαριασμοί κατηγορίας εξουσιοδότησης πληρωμής	Λογαριασμοί κατηγορίας Νομικών Προσώπων
Περιλαμβάνει	Λογαριασμούς ΣΑ και Λογαριασμοί Έργων της Κεντρικής Διοίκησης	Λογαριασμούς Έργων με διαχειριστές, ΝΠΔΔ ή ΔΕΚΟ με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια
Πότε γίνεται η χρέωση του Δημοσίου	Όχι με τη χρηματοδότησή τους, αλλά μόνο όταν πραγματοποιηθούν πληρωμές σε βάρος αυτών.	Ταυτόχρονα με τη χρηματοδότησή τους, άσχετα από το χρόνο διενέργειας των πραγματικών πληρωμών από αυτούς.

Το Δημόσιο έχει αναθέσει στην ΤτΕ την διεξαγωγή όλων των συναλλαγών του σε χρήμα, επιταγές, συνάλλαγμα και τραπεζικές συναλλαγές στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Το ίδιο ισχύει για τους λογαριασμούς και τα πιστωτικά υπόλοιπα του δημοσίου⁷⁶. Συνεπώς, οι διαχειριστές πιστώσεων του ΠΔΕ είναι υποχρεωμένοι να τηρούν τους σχετικούς λογαριασμούς αποκλειστικά στην ΤτΕ.

Στις περιπτώσεις όπου οι πιστώσεις των έργων του ΠΔΕ μεταφέρονται σε λογαριασμούς εκτός ΤτΕ (π.χ. επιχορηγήσεις ΑΕ, ΝΠΔΔ κλπ) οι φορείς με την ολοκλήρωση των έργων υποχρεούνται να μεταφέρουν τα τυχόν υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών με τους δημιουργηθέντες τόκους στην ΤτΕ.

5.2.3.3 Λογαριασμοί που τηρούνται στην ΤτΕ με δικαιούχο το ΥΠΑΝΕ

- **Λογαριασμός συνεισφορών** από τον οποίο χρηματοδοτούνται έργα του ΠΔΕ με πόρους από συνεισφορά τρίτων, και

⁷⁶ Άρθρο 69B,ν.4270/2014 «Διαχείριση διαθεσίμων του Δημοσίου»

- **Λογαριασμός «Αδιάθετα Υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών»,** στον οποίο επιστρέφονται τα υπόλοιπα πιστώσεων έργων του ΠΔΕ από λογαριασμούς εμπορικών Τραπεζών (επιχορηγήσεων), τα υπόλοιπα από λογαριασμούς ΝΠ που τηρούνται στην ΤτΕ και είτε αφορούν έργα που ολοκληρώθηκαν είτε δεν παρουσιάζουν κίνηση για ένα έτος, καθώς και διάφορες άλλες επιστροφές από χρηματοδοτήσεις έργων ΠΔΕ.

5.3 Διαδικασίες Χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση του ΠΔΕ εκτελείται σε πρώτη φάση με τη χρηματοδότηση των ΣΑ και σε δεύτερη φάση τη χρηματοδότηση των Έργων. Με τον όρο «**χρηματοδότηση**» νοείται η διάθεση πίστωσης στους Λογαριασμούς ΣΑ, από την ΤτΕ **μέχρι του ύψους του συνολικού εγκεκριμένου ορίου πιστώσεων που ορίζεται στη ΣΑ.** Η χρηματοδότηση γίνεται τμηματικά με την έκδοση αποφάσεων χρηματοδότησης, από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ή εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου), ύστερα από αίτημα του Φ.Χ. ή των ΔΑ, όπου προβλέπεται. Οι αποφάσεις εκδίδονται από την ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ με αποδέκτη προς εκτέλεση την ΤτΕ και κοινοποίηση στο ΓΛΚ.

Η χρηματοδότηση των επιμέρους έργων γίνεται με εντολές κατανομής των Φ.Χ. ή των ΔΑ, όπου προβλέπεται, προς την ΤτΕ, μέχρι του ύψους της εκάστοτε εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΣΑ. Με τις εντολές κατανομής μεταφέρονται οι πιστώσεις στους Λογαριασμούς Έργων/υπολόγων για τη διενέργεια πληρωμών.

Οι αποφάσεις χρηματοδότησης και οι εντολές κατανομών εκτελούνται από 2^η-1 έως και 31^η-12 κάθε έτους. Σε σχετικές εγκυκλίους που εκδίδονται από την ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ δύναται να ορίζονται συγκεκριμένες ημερομηνίες υποβολής αιτημάτων χρηματοδότησης. Για τον καλύτερο προγραμματισμό, τα αιτήματα χρηματοδότησης υποβάλλονται σε μηνιαία βάση αλλά και με μεγαλύτερη συχνότητα, εφόσον απαιτηθεί. Στο πλαίσιο της ορθής διαχείρισης και για την αποφυγή σχολαζόντων οικονομικών πόρων, τα αιτήματα χρηματοδότησης και κατανομής πρέπει να γίνονται στην βάση βεβαιωμένων παραστατικών ή ασφαλών προβλέψεων.

Οι ανωτέρω διαδικασίες εκτελούνται και υποστηρίζονται από τα πληροφοριακά συστήματα e-rde, ΟΠΣ ΕΣΠΑ αλλά και τρίτα συστήματα, όπως της ΤτΕ.

Οι διαδικασίες χρηματοδότησης ΣΑ και έργων διακρίνονται στα:

- α) έργα που αφορούν στο αμιγώς εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, καθώς και στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, τα προγράμματα του οποίου δεν έχουν ενταχθεί σε Κεντρικούς Λογαριασμούς (ΚΛ) και
- β) έργα που αφορούν στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, τα προγράμματα του οποίου έχουν ενταχθεί σε ΚΛ.

5.3.1 Χρηματοδότηση Εθνικού και Συγχρηματοδοτούμενου σκέλους εκτός ΚΛ

Η χρηματοδότηση έργων στο αμιγώς εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, καθώς και έργων που εντάσσονται σε προγράμματα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ που δεν έχουν ενταχθεί σε Κεντρικούς Λογαριασμούς (ΚΛ) ισχύει η ακόλουθη διαδικασία:

- ✓ Ο Φ.Υ (Δικαιούχος) υποβάλλει **αίτημα χρηματοδότησης** του έργου/υποέργου προς το Φ.Χ.
- ✓ Ο Φ.Χ (ΓΔΟΥ Υπουργείου ή αρμόδια Δ/ση της Περιφέρειας αντίστοιχα) αξιολογεί, εγκρίνει το αίτημα του Φ.Υ και δημιουργεί στο e-ΠΔΕ Πίνακα Χρηματοδότησης Έργου (ΠΗΚΕ) **με στοιχεία τον κωδικό και τον τίτλο έργου καθώς και το αιτούμενο ποσό.**

Για κάθε ΣΑ δημιουργείται διακριτός ΠΗΚΕ. Το συνολικό ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των έργων του ΠΗΚΕ, στοιχειοθετεί το αίτημα χρηματοδότησης της ΣΑ από τον Φ.Χ προς την ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ. Για κάθε αίτημα χρηματοδότησης (μίας ή πολλών ΣΑ) εκδίδεται διοικητικό έγγραφο «**Αίτημα Χρηματοδότησης**» με συνημμένο/ους τον/τους ΠΗΚΕ υπογεγραμμένο από τον εκάστοτε αρμόδιο του Φ.Χ. Με την ίδια διαδικασία υποβάλλονται και τα αιτήματα ανάκλησης χρηματοδότησης, όπου απαιτείται.

- ✓ Η ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ αξιολογεί το αίτημα χρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη την απορρόφηση των προηγούμενων χρηματοδοτήσεων ή/και την προώθηση

πολιτικών που τίθενται σε προτεραιότητα. Διατηρεί το δικαίωμα για μερική έγκριση ή και απόρριψη των αιτημάτων χρηματοδότησης για δημοσιονομικούς λόγους.

Ακολούθως, εκδίδεται **απόφαση χρηματοδότησης της/των ΣΑ στο e-pde**, η οποία υπογράφεται αρμοδίως και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στην ΤτΕ, αφού πρώτα καταχωρηθεί ο αριθμός πρωτοκόλλου και ο Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης στη Διαύγεια (ΑΔΑ) στα αντίστοιχα πεδία.

- ✓ Με την εκτέλεση της απόφασης χρηματοδότησης των ΣΑ από την ΤτΕ ενημερώνεται αυτόματα το e-pde.
- ✓ Κατόπιν, πιστοποιημένο στέλεχος (της ΓΔΟΥ Υπουργείου ή αρμόδιας Υπηρεσίας της Περιφέρειας) με το ρόλο στο e-pde «Υπεύθυνος Χρηματοδότησης» συμπληρώνει και οριστικοποιεί τα στοιχεία του ΠΙΚΕ. Υποχρεωτικά στοιχεία του ΠΙΚΕ σε αυτή τη φάση είναι ο κωδικός και ο τίτλος του έργου, η ονομασία και το ΑΦΜ του υπολόγου, το κατάστημα της ΤτΕ (κεντρικό ή περιφερειακό) και το ποσό. Εκδίδεται υποχρεωτικά διοικητικό έγγραφο **εντολής κατανομής, του οποίου αναπόσπαστο τμήμα αποτελεί ο οριστικοποιημένος ΠΙΚΕ**. Ο οριστικοποιημένος ΠΙΚΕ δύναται να περιλαμβάνει και αρνητικές κατανομές, σε περίπτωση ανακλήσεων από λογαριασμούς έργων. Η εντολή κατανομής αποστέλλεται ηλεκτρονικά μέσω του e-pde στην ΤτΕ.
- ✓ Με την **εκτέλεση της εντολής κατανομής από την ΤτΕ** στο e-pde, κάθε υπόλογος λαμβάνει γνώση για το ποσό που εγκρίθηκε για κάθε έργο και για το ύψος μέχρι του οποίου δύναται να εκδώσει εντολές πληρωμής. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης κάποιας εντολής κατανομής από την ΤτΕ, ενημερώνεται το e-pde για τον λόγο αποτυχίας εκτέλεσης.

Χρηματοδότηση έργων από Ειδικό Λογαριασμό (χωρίς υπόλογο)

Όταν πρόκειται να χρηματοδοτηθεί έργο που αφορά Ειδικό Λογαριασμό χωρίς υπόλογο, δεν υφίσταται εντολή κατανομής και πίστωση του λογαριασμού υπολόγου, αλλά εντολή για απευθείας μεταφορά του ποσού στο IBAN του Ειδικού Λογαριασμού. Οι Ειδικοί λογαριασμοί δύναται να τηρούνται, είτε σε πιστωτικό

ίδρυμα εκτός ΤτΕ, είτε εντός της ΤτΕ.

Χρηματοδότηση έργων με πόρους από συνεισφορά τρίτων

Στη περίπτωση των έργων που υλοποιούνται με πόρους από συνεισφορά τρίτων οι πιστώσεις δύναται να είναι, είτε μόνο από συνεισφορά είτε από κρατικές πιστώσεις και από συνεισφορά. Η διαδικασία χρηματοδότησης είναι ανάλογη για την κάθε περίπτωση.

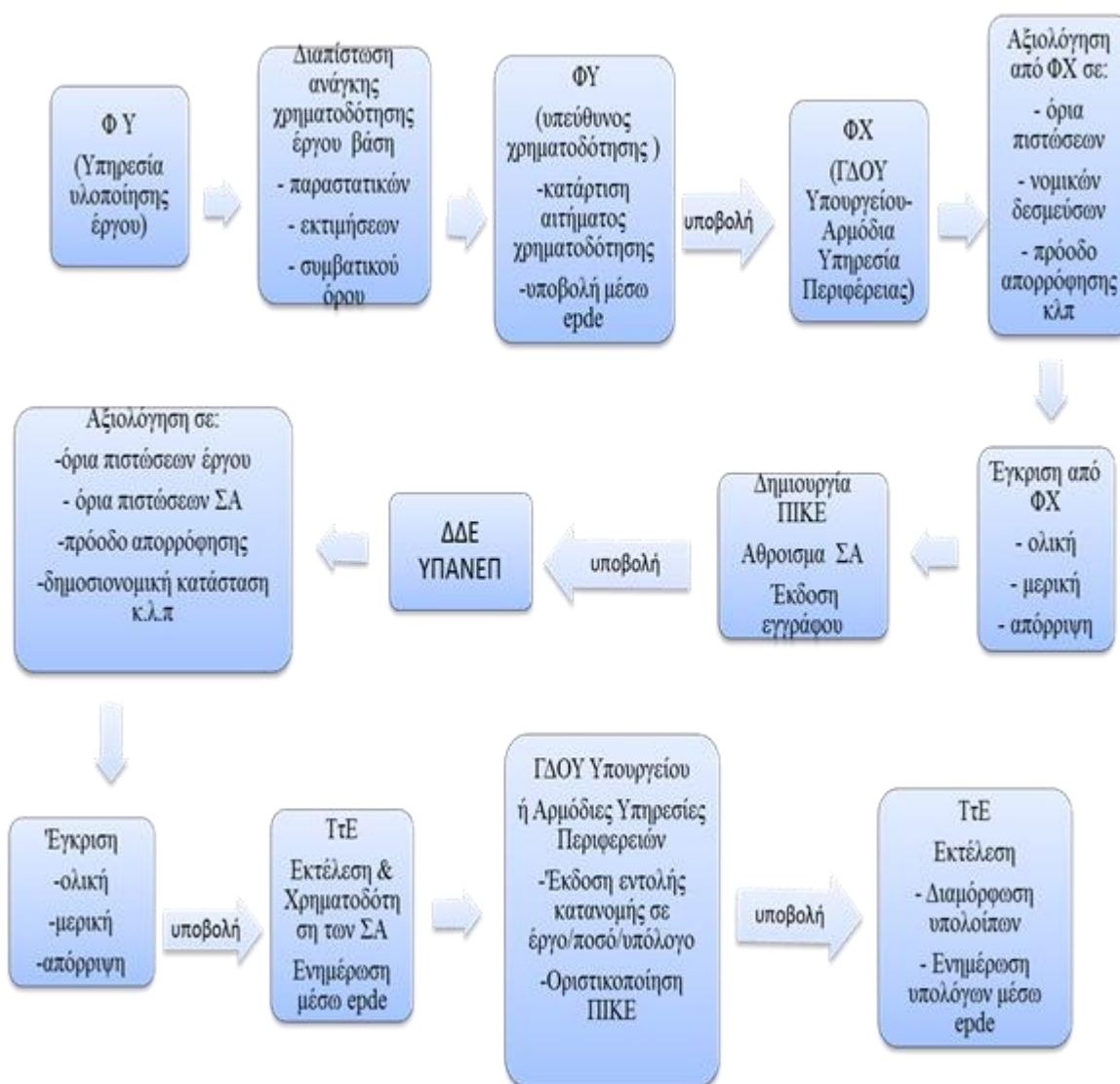
Η συνεισφορά κατατίθεται από τον υπόχρεο στον λογαριασμό **2348001 «Συνεισφορές Φορέων»** με IBAN: GR2701000230000000002348001 που τηρείται στην ΤτΕ με δικαιούχο το ΥΠΙΑΝΕ. Την ευθύνη της παρακολούθησης του εν λόγω Λογαριασμού των κινήσεων και των ταμειακών του υπολοίπων έχει η ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ.

Η χρηματοδότηση των έργων από συνεισφορά γίνεται από την ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ, ύστερα από πρόταση του φορέα χρηματοδότησης και μετά από επιβεβαίωση της ΤτΕ για την κατάθεση από τον υπόχρεο, μέρους ή όλης της προβλεπόμενης στην ΣΑ συνεισφοράς για συγκεκριμένα ενάριθμα έργα.

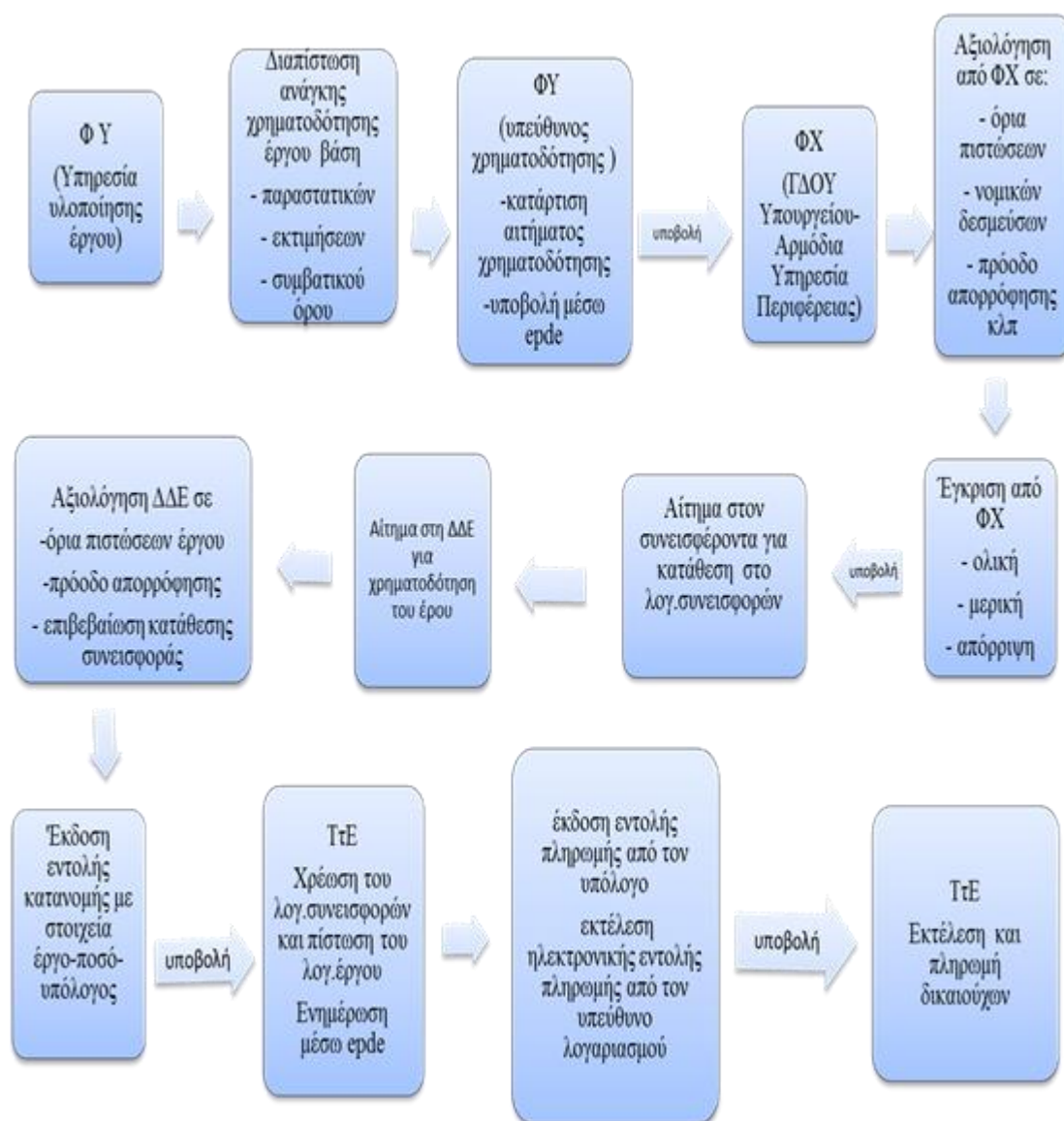
Θεσμικό πλαίσιο χρηματοδότησης από συνεισφορά τρίτων

ΧΔ-9035/30-7-1973 παρ.12	«Συνεισφοραί τρίτων κλπ»
N.4270/14	Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις, αρ.98 Απόδοση εσόδων υπέρ τρίτων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17: Διάγραμμα χρηματοδότησης ΣΑ και έργων Εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους εκτός ΚΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18: Διάγραμμα χρηματοδότησης έργων από συνεισφορά τρίτων

5.3.2 Χρηματοδότηση Συγχρηματοδοτούμενου Σκέλους εντός ΚΛ

Με τη σύσταση των ΚΛ, η αρμοδιότητα της υποβολής των αιτημάτων χρηματοδότησης των ΣΑ αλλά και της κατανομής στα έργα μεταβιβάστηκε στις αντίστοιχες ΔΑ των ΕΠ. Σε ειδικές περιπτώσεις, η αρμοδιότητα αυτή παραμένει

στους οικείους Φ.Χ.⁷⁷.

- ✓ Οι Φ.Υ. αρμόδιοι για την εκτέλεση των έργων τους, διαπιστώνουν την ανάγκη χρηματοδότησης που προκύπτει, είτε βάσει παραστατικών/τιμολογίων, είτε βάσει εκτιμήσεων και υποβάλλουν **αίτημα χρηματοδότησης** ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ στην αρμόδια ΔΑ του αντίστοιχου ΕΠ.

Για τις περιπτώσεις που η αρμοδιότητα υποβολής των αιτημάτων έχει παραμείνει στο Φ.Χ., οι φορείς υλοποίησης υποβάλλουν τα αντίστοιχα αιτήματα χρηματοδότησης των έργων τους στο Φ.Χ. μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος e-pde.

- ✓ Τα αιτήματα χρηματοδότησης των έργων, που αιτούνται οι Φ.Υ., **αξιολογούνται** και εγκρίνονται από τις αρμόδιες ΔΑ ή τη Γ.Δ.Ο.Υ. του Φ.Χ. Η Γ.Δ.Ο.Υ. λαμβάνει το αίτημα για την περίπτωση έργων του ΠΑΑ, του Τ.Ε.Β.Α, έργων επείγοντων μέτρων των προγραμμάτων «Εσωτερικής Ασφάλειας» και «Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης», τα οποία εποπτεύονται από τις Υπηρεσίες της ΕΕ. Στην περίπτωση των έργων Εδαφικής Συνεργασίας, κατά την αξιολόγηση του αιτήματος χρηματοδότησης από την αρμόδια ΔΑ λαμβάνεται υπόψη και η πιστοποίηση δαπανών του έργου (εφόσον έχει παρέλθει ένα έτος από την αρχική ένταξη του έργου στο Π.Δ.Ε.) από ανεξάρτητο μητρώο επαληθευτών - ελεγκτών⁷⁸.
- ✓ Η Ε.Υ.Σ.Ε., για τα έργα ΕΣΠΑ, παρέχει τη **σύμφωνη γνώμη** της για την έγκριση του αιτήματος χρηματοδότησης, αξιολογώντας το αιτούμενο ανά έργο ποσό, λαμβάνοντας υπόψη τα υποβληθέντα από τις ΔΑ Σχέδια Δράσης δαπανών, καθώς και τις προτεραιότητες που τίθενται από τους κανονισμούς σχετικά με την επίτευξη των στόχων δαπανών (τρίμηνο, εξάμηνο, έτος, ν+3, αποθεματικό επίδοσης κ.λπ.)⁷⁹.

⁷⁷ ΚΥΑ 135934 (ΦΕΚ 2882/30-12-2015), Άρθρο 72 .ν.4443/2016

⁷⁸ Κ.Υ.Α. 300488/ΥΔ1244/2016 – άρθρο 11

⁷⁹ Εγκύκλιος 71259/2017 – ενότητα 3.Α.2.2.

- ✓ Τα αιτήματα χρηματοδότησης ανά έργο, όπως έχουν υποβληθεί από τους φορείς υλοποίησης και εγκριθεί από τις ανωτέρω Υπηρεσίες, με στοιχεία: κωδικό έργου, τίτλο έργου, ΑΦΜ Υπολόγου και ποσό, υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του e-pde προς έγκριση στη ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ.
- ✓ Η ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ κατόπιν των απαραίτητων ελέγχων, π.χ έλεγχος επάρκειας πίστωσης έργου, έλεγχος εγκεκριμένου ορίου πιστώσεων της ΣΑ κ.λπ. και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν προτεραιότητες που έχουν τεθεί αλλά και την εκάστοτε δημοσιονομική κατάσταση, εγκρίνει⁸⁰ το αίτημα με δικαίωμα μερικής ή και ολικής περικοπής και εκδίδει την **Απόφαση Χρηματοδότησης**.
- ✓ Με την έκδοση της Απόφασης χρηματοδότησης της Σ.Α. από τη Δ.Δ.Ε., η λίστα των έργων στοιχειοθετεί στο e-pde τον **Πίνακα κατανομής Έργων (ΠΙΚΕ)**, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Σ.Α. και περιλαμβάνει τα αιτούμενα ποσά ανά έργο και υπόλογο διαχειριστή⁸¹.
- ✓ Σε αυτό το στάδιο, ελέγχεται το πιστωτικό υπόλοιπο του Κεντρικού Λογαριασμού από στοιχεία της ΤτΕ, και σε περίπτωση που δεν επαρκεί, ενημερώνεται το Γ.Λ.Κ, προκειμένου να πιστώσει τον Κεντρικό Λογαριασμό με επιπλέον ποσό από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.
- ✓ Η απόφαση χρηματοδότησης προωθείται ηλεκτρονικά στην Τ.τ.Ε. προς εκτέλεση. Με την **εκτέλεση της απόφασης χρηματοδότησης από την ΤτΕ**, πιστώνεται ο λογαριασμός IBAN της Σ.Α. και:
 - α) Για την περίπτωση των αιτημάτων που υποβάλλονται στην ΥΠΙΑΝΕ/ΔΔΕ από τις ΔΑ, τα στοιχεία του ΠΙΚΕ οριστικοποιούνται αυτόματα και ως επιτυχημένες εγγραφές ενημερώνουν το e-pde και οι υπόλογοι έχουν στη διάθεσή τους τα ποσά, προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες πληρωμής των έργων, ενώ,

⁸⁰ ν.4443/2016, άρθρο 72

⁸¹ Εγκύκλιος οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2017 και τον προγραμματισμό δαπανών ΠΔΕ 2018-2020, με αρ. πρωτ. 32732/2.3.2018 και ΑΔΑ Ω80Θ465ΧΙ8-ΦΘΤ

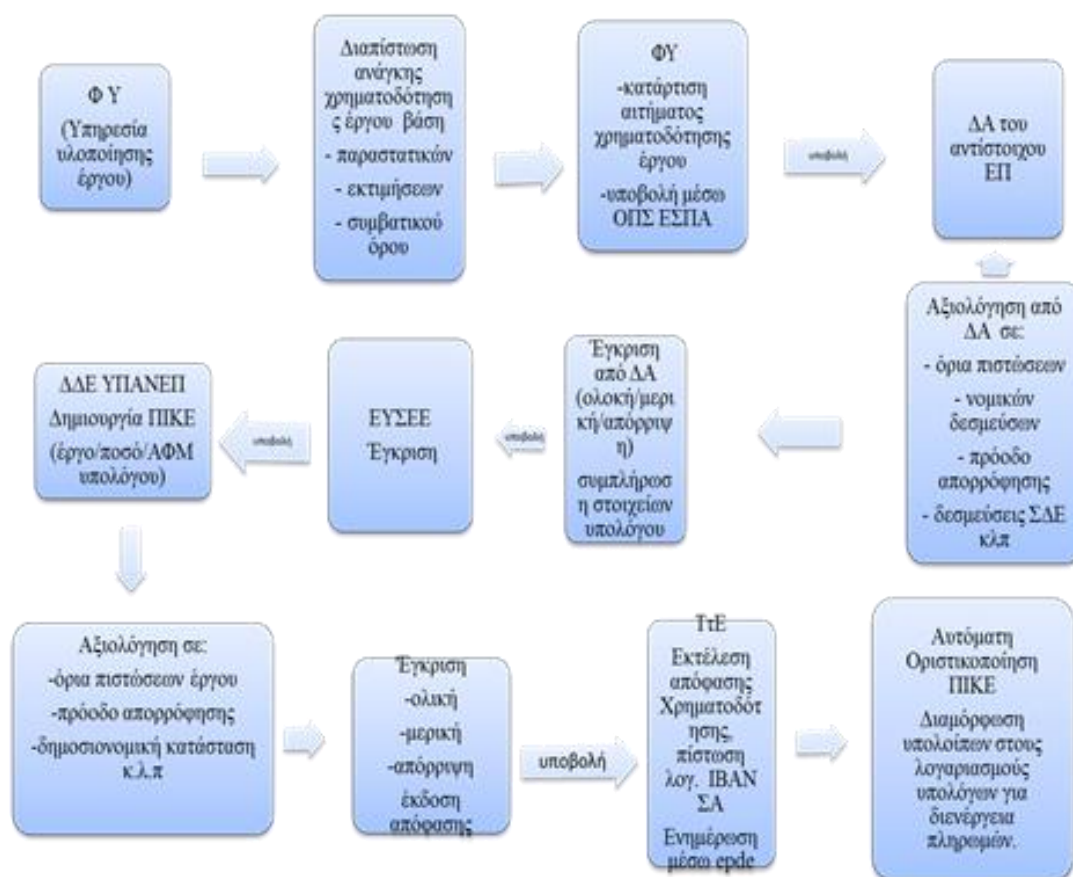
β) για την περίπτωση των αιτημάτων που υποβάλλονται στη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ από ΓΔΟΥ Υπουργείου απαιτείται επιπρόσθετα, η οριστικοποίηση των στοιχείων του ΠΙΚΕ (με δικαίωμα ανακατανομής) από πιστοποιημένο χρήστη του οικείου φορέα. Με την οριστικοποίηση του ΠΙΚΕ τα στοιχεία ενημερώνουν το e-pde με το ποσό που οι υπόλογοι έχουν στη διάθεσή τους, προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες πληρωμής των έργων.

Το ποσό αυτό διαμορφώνεται αθροιστικά, λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες χρηματοδοτήσεις για το ίδιο έργο και υπόλογο και τις εκτελεσθείσες πληρωμές. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης κάποιας εντολής, η ΤτΕ ενημερώνει το e-pde για τον λόγο αποτυχίας εκτέλεσης.

Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται **ανάκληση ποσού εκτελεσμένης κατανομής**, υποβάλλεται με την ίδια διαδικασία αίτημα αρνητικής κατανομής. Με την εκτέλεση της ανάκλησης, ενημερώνεται το e-pde με τα διαμορφούμενα νέα υπόλοιπα των έργων.

Στη συνέχεια, παρατίθενται Διαγράμματα αναφορικά με τις διαδικασίες χρηματοδότησης των ΣΑ και κατανομής της χρηματοδότησης στα έργα (ΠΙΚΕ) συγχρηματοδοτούμενου Σκέλους εντός ΚΛ διακριτά για τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και Τ.Ε.Β.Α.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19: Διάγραμμα χρηματοδότησης ΣΑ και έργων
συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ εντός Κ.Λ**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20: Διάγραμμα χρηματοδότησης ΣΑ και έργων ΠΑΑ και Τ.Ε.Β.Α.

5.4 Πληρωμή έργων

5.4.1 Γενικά περί πληρωμών ΠΔΕ

Οι πληρωμές του ΠΔΕ γίνονται σε βάρος των λογαριασμών, οι οποίοι τηρούνται στην ΤτΕ⁸². Οι πληρωμές του ΠΔΕ εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών εντολών

⁸² Ν.Δ. 2957/1954 – άρθρ. 2

πληρωμής⁸³. Η διαδικασία των ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής σε συνδιασμό με και την κατάργηση των υπολόγων - φυσικών προσώπων και την αντικατάστασή τους με τις ΓΔΟΥ εμπλέκει στη διαδικασία πληρωμών τους κάτωθι ρόλους:

- **Ρόλοι – Αρμοδιότητες - Ευθύνες**

Διαχειριστής Οφειλών: ανήκει στον Ειδικό Φορέα Χρηματοδότησης και αποτελεί το σύνδεσμο του Φορέα Χρηματοδότησης με τη Δ.Δ.Ε. για θέματα πληρωμών και οφειλών όλων των έργων Π.Δ.Ε. αρμοδιότητάς του και αποτελεί κομβικό σημείο στη διαδικασία εκτέλεσης ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής. Έχει την εποπτεία:

- ✓ Της διασύνδεσης όλων των Υπολόγων και Υπεύθυνων Λογαριασμού στο erpe και της εισαγωγής όλων των απαιτούμενων στοιχείων στο σύστημα.
- ✓ Της εισαγωγής στοιχείων στο erpe που πραγματοποιείται στην αρχή κάθε έτους.
- ✓ Της ανάθεσης και αντιστοίχισης ενάριθμων έργων Π.Δ.Ε. με τους συγκεκριμένους Υπεύθυνους Λογαριασμού για να δοθεί η δυνατότητα εκτέλεσης ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής.

Διαχειριστής έργου (υπόλογος): Οι Δημόσιοι υπόλογοι⁸⁴ για το ΠΔΕ ορίζονται ως «Διαχειριστές έργων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων» και δύναται να είναι Οικονομικές Υπηρεσίες των φορέων Κεντρικής Διοίκησης και Νομικά Πρόσωπα περιλαμβανομένων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού⁸⁵. **Ειδικότερα τα ΝΠΔ δύναται να είναι υπόλογοι - διαχειριστές Συγχρηματοδοτούμενων έργων ΕΣΠΑ⁸⁶.** Οι υπόλογοι ορίζονται με απόφαση του Διατάκτη και με ευθύνη τους γίνονται οι πληρωμές των έργων του ΠΔΕ.

⁸³ ΚΥΑ 44009/ΔΕ5154 - ΦΕΚ 2595 ΤΒ'15-10-2013

⁸⁴ ν.4270/2014, άρθρο 150

⁸⁵ Υ.Α 134453(ΦΕΚ 2857 ΤΑ 28-12-2015)

⁸⁶ ν.4111/2013, άρθρο 21

Υπηρεσία που εκτελεί το έργο: Η υπηρεσία του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης ή το νομικό πρόσωπο, με ευθύνη των οποίων υλοποιείται το φυσικό αντικείμενο της πράξης.

Υπεύθυνος λογαριασμού: Εξουσιοδοτημένο πρόσωπο που ορίζεται από το διαχειριστή έργου για να εκτελεί τις πληρωμές, μέσω λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ).

Εισηγητής εκκαθάρισης: είναι ο υπάλληλος στον οποίον χρεώνεται ο φάκελος για τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης, για την κατάρτιση της εντολής πληρωμής και ο οποίος εισηγείται την εκκαθάριση.

Εκκαθαριστής: θεωρείται ο προϊστάμενος της οικονομικής υπηρεσίας ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος για την υπογραφή της εντολής πληρωμής.

Εκκαθάριση δαπάνης είναι η πράξη με την οποία, ελέγχονται τα δικαιολογητικά της δαπάνης και προσδιορίζεται το δικαίωμα του δικαιούχου της πληρωμής έναντι του δημοσίου.

Εντολή πληρωμής: Η πράξη με την οποία, η οικονομική υπηρεσία φορέα της Κεντρικής Διοίκησης ή του νομικού προσώπου, εντέλλεται την πληρωμή συγκεκριμένης δαπάνης στο δικαιούχο της.

Δικαιούχος πληρωμής: Ο οικονομικός φορέας, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι αποδέκτης πληρωμής για συγκεκριμένη δαπάνη.

- **Ηλεκτρονική επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της συναλλαγής**

Με την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της ηλεκτρονικής εντολής - EPS, ο υπεύθυνος λογαριασμού λαμβάνει από την Τ.τ.Ε. ηλεκτρονική επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της συναλλαγής. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει τα αναλυτικά στοιχεία της χρέωσης του λογαριασμού του έργου, το ποσό της καταβολής και το χρόνο κατά τον οποίο ολοκληρώθηκε η συναλλαγή (χρονοσήμανση σε επίπεδο ημέρας), σύμφωνα με τις προδιαγραφές λειτουργίας του συστήματος των Διεπαφών. Τα στοιχεία αυτά είναι

διαθέσιμα στο πληροφοριακό σύστημα erpe και η εκτύπωσή τους επέχει θέση επιβεβαίωσης της πληρωμής⁸⁷ (extrait τραπεζικής συναλλαγής).

- **Ευθύνες διαχειριστή έργου και υπευθύνου λογαριασμού**

Η οικονομική υπηρεσία ως διαχειριστής έργου, έχει την πρωτοβουλία και την ευθύνη της πραγματοποίησης των πληρωμών των σχετικών δαπανών, στη βάση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών, τα οποία προσκομίζει σε αυτή η υπηρεσία που εκτελεί το έργο. Η οικονομική υπηρεσία παραλαμβάνει από την υπηρεσία που εκτελεί το έργο, τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την απαίτηση της πληρωμής της κάθε δαπάνης προς τον δικαιούχο της. Δεν ελέγχει και δεν ευθύνεται για τη διαδικασία ανάθεσης και διαχείρισης των συμβάσεων προς τους αναδόχους, ούτε και για την παραλαβή των παραδοτέων του αναδόχου, για τα οποία την ευθύνη, στο πλαίσιο της επιμερισμένης ευθύνης, διατηρεί η υπηρεσία που εκτελεί το έργο, η οποία και τηρεί τα σχετικά δικαιολογητικά.

Ο προϊστάμενος της οικονομικής υπηρεσίας, με απόφασή του, ορίζει για κάθε λογαριασμό (έναν ή περισσότερους) υπεύθυνους λογαριασμού, οι οποίοι ασκούν την ταμειακή διαχείριση του λογαριασμού αυτού και παρέχουν στα αρμόδια όργανα τις απαραίτητες πληροφορίες για την κίνηση του με βάση τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο **κάθε υπεύθυνος λογαριασμού** μπορεί να διωχθεί πειθαρχικά και να υποχρεωθεί σε καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση:

- ✓ Απώλειας ή/και καταστροφής χρημάτων, αξιών ή αξιόγραφων των οποίων έχει την ευθύνη φύλαξης,

⁸⁷ Κ.Υ.Α. 44009/ΔΕ 5154/08.10.2013 - άρθρο 3.

- ✓ Αδικοιολόγητης κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού με τα δικά του στοιχεία,
- ✓ Διενέργειας πληρωμών μη σύμφωνων με τις αντίστοιχες εντολές πληρωμής.

Ειδικότερα:

Η πληρωμή των δαπανών του ΠΔΕ πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής - EPS,⁸⁸ στη βάση οριστικών και πλήρων δικαιολογητικών, και ειδικότερα με την καταβολή του εντελλόμενου χρηματικού ποσού με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), με την παροχή σχετικού αποδεικτικού. Κάθε ηλεκτρονική εντολή αποτελεί για την Τράπεζα της Ελλάδος εντολή πληρωμής και εκτελείται αυτόματα.

Η εντολή πληρωμής συντάσσεται από τον **εισηγητή εκκαθάρισης** και υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Οικονομικής Υπηρεσίας στις περιπτώσεις που πρόκειται για φορέα Κεντρικής Διοίκησης ή από τον υπεύθυνο για τις πληρωμές, όπως αυτός νομίμως ορίζεται στις περιπτώσεις ΝΠ. Η υπογραφή της εντολής πληρωμής δύναται να καθορίζεται ανάλογα και με το ύψος των προς πληρωμή ποσών⁸⁹.

Η εντολή πληρωμής εκτελείται από τον **υπεύθυνο λογαριασμού** μέσω του epde με ηλεκτρονική εντολή πληρωμής (eps). Για την εκτέλεση της ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει καταχωρηθεί το παραστατικό πληρωμής, το οποίο συνδέεται με συγκεκριμένο έργο και νομική δέσμευση (υποέργο).

Ο δικαιούχος της πληρωμής δηλώνει στον υπόλογο το λογαριασμό του σε μορφή IBAN, προσκομίζοντας σχετικά αποδεικτικά στοιχεία (αντίγραφο βιβλιαρίου ή άλλο αντίστοιχο έγγραφο της οικείας Τράπεζας).

⁸⁸ Απόφαση 44009/ΔΕ5154 (ΦΕΚ 2595 ΤΒ'15-10-2013

⁸⁹ Ν.4443 άρθ.72 (ΦΕΚ 232 ΤΑ'9-12-2016)

Για τη διακίνηση των ηλεκτρονικών εντολών απαιτείται υποχρεωτικά η τήρηση των προβλεπόμενων όρων ασφαλείας και η πιστοποίηση και επιβεβαίωση της ταυτότητας του υπεύθυνου λογαριασμού (αυθεντικοποίηση)⁹⁰, όπως ορίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα μέσω του οποίου διακινούνται οι ηλεκτρονικές εντολές.

Οι υπεύθυνοι λογαριασμού πιστοποιούνται ως χρήστες στο πληροφοριακό σύστημα του ΠΔΕ λαμβάνοντας ειδικό κωδικό πρόσβασης. Επιβεβαίωση της ταυτότητας του υπεύθυνου λογαριασμού πραγματοποιείται από την ΤτΕ, με την αυτοπρόσωπη προσέλευσή του και κατάθεση των εγγράφων, που καθορίζονται από την Τράπεζα, η οποία στη συνέχεια αποστέλλει ηλεκτρονικά επιβεβαίωση των στοιχείων των ανωτέρω για το συγκεκριμένο λογαριασμό.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση των ηλεκτρονικών εντολών είναι η εξασφάλιση από τους υπεύθυνους λογαριασμού της αντιστοίχισης κάθε δεκατετραψήφιου κωδικού έργου στο ΠΔΕ (ενάριθμοι), με ένα διακριτό τραπεζικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος, πλην της περίπτωσης μεταφοράς χρηματοδότησης άνευ υπολόγου σε λογαριασμό άλλης Τράπεζας.

Είναι δυνατόν σε έναν ενάριθμο να αντιστοιχούν περισσότεροι του ενός τραπεζικοί λογαριασμοί όχι όμως και το αντίστροφο (σύνδεση περισσοτέρων του ενός ενάριθμων με ένα τραπεζικό λογαριασμό).

Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση της ηλεκτρονικής εντολής εξακολουθεί να πραγματοποιείται με βάση τα δικαιολογητικά, τα οποία απαιτούνται για την πληρωμή και προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις για τις πληρωμές των έργων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

⁹⁰ ν.3979/2011, άρθρο 3

Οι υπεύθυνοι λογαριασμού ευθύνονται για την πληρότητα, εγκυρότητα, νομιμότητα, κανονικότητα, ακρίβεια και επικαιροποίηση των πληροφοριών, που τηρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα μέσω του οποίου πραγματοποιούνται οι ηλεκτρονικές πληρωμές.

Η ΤτΕ ευθύνεται για την ασφάλεια των πληροφοριών, των δεδομένων και των ηλεκτρονικών εγγράφων που καταχωρεί, τηρεί, διακινεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαχειρίζεται σε σχέση με τις πληρωμές για έργα του ΠΔΕ, καθώς και για την ασφάλεια των υπηρεσιών που παρέχει κατά την εκτέλεση των ηλεκτρονικών εντολών που υποδέχεται.

Για την εκτέλεση της ηλεκτρονικής εντολής καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από τον υπεύθυνο λογαριασμού οι πληροφορίες που αφορούν στο παραστατικό σε εξόφληση του οποίου πραγματοποιείται η πληρωμή και ειδικότερα το επώνυμο/επωνυμία του δικαιούχου (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου(ΑΦΜ), το τραπεζικό ίδρυμα, ο αριθμός λογαριασμού του δικαιούχου σε μορφή IBAN, το ποσό, η ημερομηνία της εντολής, κ.λπ. Όπου στις κείμενες διατάξεις απαιτείται ως δικαιολογητικό της δαπάνης το αντίγραφο της επιταγής, νοείται εφεξής το αντίγραφο του αποδεικτικού καταχώρησης της ηλεκτρονικής εντολής(eps). Οι πληροφορίες που αφορούν στα στοιχεία του λογαριασμού του δικαιούχου αποστέλλονται μέσω του συστήματος Διεπαφών, που λειτουργεί στην ΤτΕ για την εξυπηρέτηση ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής, οι οποίες αποστέλλονται από τα αρμόδια όργανα/φορείς μέσω ειδικά γραμμογραφημένων αρχείων.

Ο υπεύθυνος λογαριασμού λαμβάνει από την Τράπεζα της Ελλάδος ηλεκτρονική επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η οποία περιλαμβάνει τα αναλυτικά στοιχεία της χρέωσης του λογαριασμού του έργου, το ποσό της καταβολής και το χρόνο κατά τον οποίο ολοκληρώθηκε η συναλλαγή (χρονοσήμανση σε επίπεδο ημέρας), σύμφωνα με τις προδιαγραφές λειτουργίας του συστήματος των Διεπαφών.

Τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα στο πληροφοριακό σύστημα του ΠΔΕ και η εκτύπωσή τους επέχει θέση επιβεβαίωσης της πληρωμής (extrait τραπεζικής συναλλαγής).

Εάν η ηλεκτρονική πληρωμή δεν καταστεί επιτυχής ή δεν ολοκληρωθεί κατά το πρώτο επίπεδο ελέγχων σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προδιαγραφές λειτουργίας του συστήματος των Διεπαφών, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει το πληροφοριακό σύστημα του ΠΔΕ μέσω ειδικού ηλεκτρονικού αρχείου επιβεβαίωσης παραλαβής. Στη συνέχεια εάν η ηλεκτρονική πληρωμή δεν ολοκληρωθεί για οποιονδήποτε λόγο η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει, το πληροφοριακό σύστημα του ΠΔΕ μέσω ειδικού ηλεκτρονικού απαντητικού αρχείου για τον λόγο της μη ολοκλήρωσης της συναλλαγής. Ο υπεύθυνος λογαριασμού ενημερώνεται από το σύστημα του ΠΔΕ για την αδυναμία ολοκλήρωσης της συγκεκριμένης ηλεκτρονικής πληρωμής και για τους λόγους αυτής.

5.4.2 Κατηγορίες πληρωμών

Άμεσες πληρωμές

Οι άμεσες πληρωμές πραγματοποιούνται από τον υπόλογο, απευθείας σε ανάδοχο για παραγωγή έργου, παροχή αγαθών/υπηρεσιών, πληρωμή Κρατικών Ενισχύσεων (όπως σε φορείς Επενδυτικών Σχεδίων των Αναπτυξιακών Νόμων), πληρωμών μισθοδοσίας, μετακινήσεων κ.ά.

Επι μέρους κατηγορίες άμεσων πληρωμών είναι:

1. Καταβολή σε πιστωτικό λογαριασμό του τελικού δικαιούχου της πληρωμής (IBAN αναδόχου, προμηθευτή κ.λπ.).
2. Καταβολή σε ενδιάμεσο λογαριασμό της Τ.τ.Ε., που έχει συσταθεί για πληρωμές εξωτερικού.

3. Καταβολή σε ενδιάμεσο λογαριασμό της Τ.τ.Ε, που έχει συσταθεί για λήψη προκαταβολών για δαπάνες μικρής κλίμακας, όπως μετακινήσεις, προμήθειες χαμηλού κόστους, έξοδα μη προσδιοριζόμενα επακριβώς εκ των προτέρων κ.λπ.⁹¹.
4. Πάσης φύσεως αποδοχές ή πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και απολαβές του προσωπικού που πληρώνονται από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής (ΕΑΠ).

Έμμεσες πληρωμές

Οι έμμεσες πληρωμές αφορούν στη μεταφορά επιχορήγησης ή χρηματοδότησης προς δικαιούχο (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ, Ενδιάμεσο Φορέα, Ειδικό Λογαριασμό) προκειμένου σε **μεταγενέστερο χρόνο** να πληρώσει τους τελικούς δικαιούχους της σχετικής απαίτησης. Πραγματοποιείται είτε από τον υπεύθυνο λογαριασμού έργου του Π.Δ.Ε. με δημιουργία ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής - EPS είτε με εντολή κατανομής από το διατάκτη προς την Τ.τ.Ε.

Οι έμμεσες πληρωμές διακρίνονται σε:

1. Επιχορήγηση Ν.Π. ή Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, συμπεριλαμβανομένων των Κρατικών Ενισχύσεων, πλην Αναπτυξιακών Νόμων που πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο λογαριασμού με δημιουργία ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής - EPS. Σε αυτή την κατηγορία συμπεριλαμβάνονται και οι χρηματοδοτήσεις που αφορούν απόδοση της εθνικής συμμετοχής σε Ν.Π. για έργο που έχει ενταχθεί σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, από το οποίο του καταβάλλεται απευθείας η ενωσιακή συνδρομή, ενώ το ΠΔΕ καλύπτει μόνο την Εθνική συμμετοχή. Επίσης, στην ίδια κατηγορία συμπεριλαμβάνεται και η καταβολή ποσού, που έχει προπληρώσει το Ν.Π. από ίδιους πόρους στο έργο, τις εγκεκριμένες επιλογές απλοποιημένου κόστους (κατ' αποκοπή ποσά, μοναδιαία κόστη, σταθερά ποσοστά εφαρμοζόμενα σε μία ή περισσότερες κατηγορίες

⁹¹ Κ.Υ.Α. 134453/2015 - άρθρ. 6

δαπανών). Η εκτέλεση της ηλεκτρονικής πληρωμής - EPS από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε.

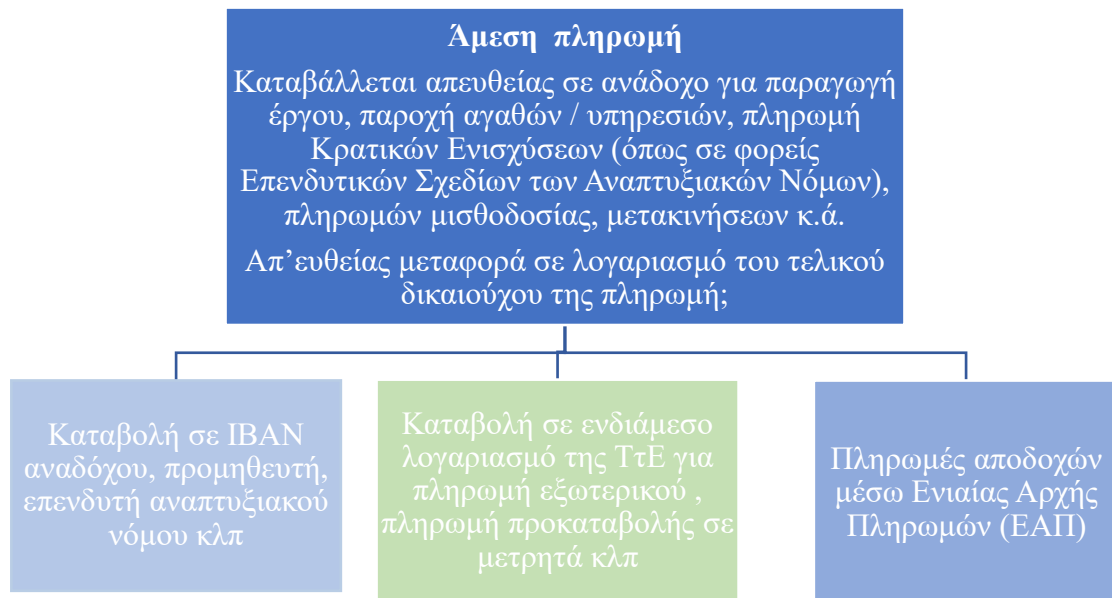
2. Μεταφορά (χωρίς υπόλογο) σε Ειδικό Λογαριασμό βάσει ειδικού θεσμικού πλαισίου που πραγματοποιείται:

- Από τον υπεύθυνο λογαριασμού με δημιουργία ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής - EPS, εάν πρόκειται για πληρωμή συγχρηματοδοτούμενου σκέλους μέσω Κεντρικού Λογαριασμού. Η εκτέλεση της ηλεκτρονικής πληρωμής - EPS από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε.
- Με εντολή κατανομής/μεταφοράς, από το διατάκτη προς την Τ.τ.Ε, αν πρόκειται για εθνικό σκέλος και λοιπά συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα. Η εκτέλεση της εντολής κατανομής από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε. ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης των πληρωμών προς τους τελικούς δικαιούχους.

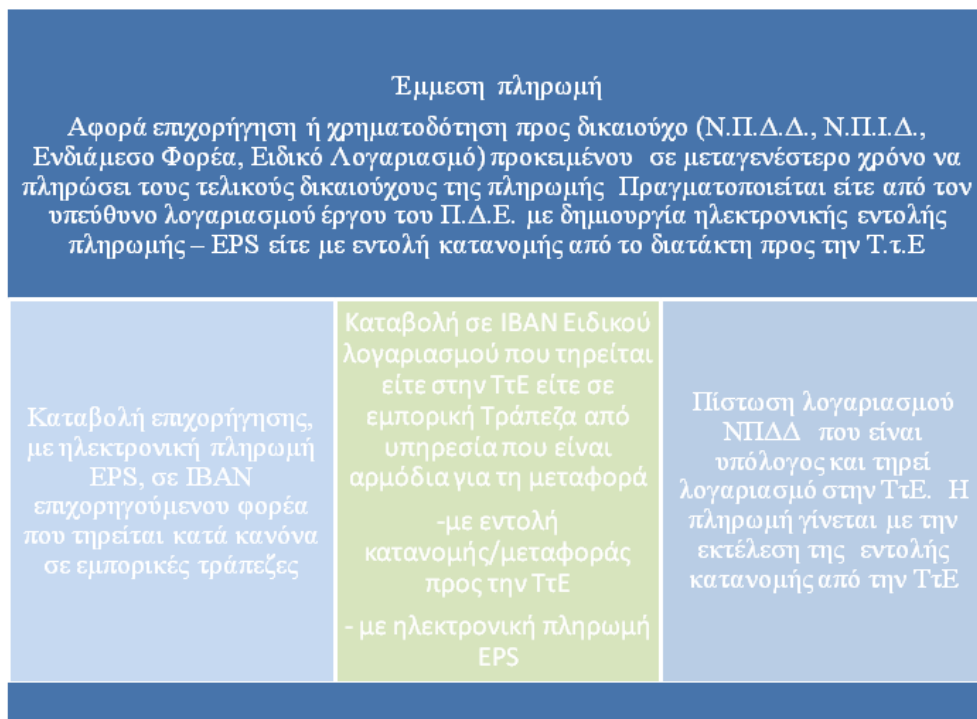
3. Χρηματοδότηση Ν.Π.Δ.Δ. για έργα εθνικού σκέλους και λοιπού συγχρηματοδοτούμενου. Πρόκειται για χρηματοδότηση Ν.Π.Δ.Δ. η οποία διενεργείται με εντολή κατανομής από το διατάκτη προς την Τ.τ.Ε., για έργα εθνικού Π.Δ.Ε. ή έργα λοιπού συγχρηματοδοτούμενου εκτός Κεντρικών Λογαριασμών. Στις περιπτώσεις αυτές τα ΝΠΔΔ ορίζονται τα ίδια υπόλογοι διαχειριστές και τηρούν λογαριασμούς στην ΤτΕ. Η εκτέλεση της εντολής κατανομής από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε. ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης των πληρωμών προς τους τελικούς δικαιούχους από το ΝΠ.

Η διάκριση των πληρωμών Π.Δ.Ε. αποτυπώνεται ακολούθως σε διαγραμματική μορφή με βάση το είδος της πληρωμής (άμεση/έμμεση).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21: Διάγραμμα Άμεσης Πληρωμής

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22: Διάγραμμα Έμμεσης Πληρωμής

5.4.3 Πληρωμές μέσω Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (ΕΑΠ)

Στις πληρωμές που βαρύνουν τον Προϋπολογισμό του ΠΔΕ και γίνονται μέσω της ΕΑΠ εμπίπτουν οι πάσης φύσεως αποδοχές των υπόχρεων απογραφής⁹² ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης. Στις πληρωμές αυτές εμπίπτουν και οι δαπάνες Τεχνικής Βοήθειας, που βαρύνουν το ΠΔΕ και χρηματοδοτούνται τόσο από ενωσιακούς όσο και από εθνικούς πόρους και αφορούν δαπάνες μισθοδοσίας, αποζημιώσεις παροχής υπηρεσιών από ομάδες ή επιτροπές εργασίας ή πάσης φύσεως επιτροπές ή αποζημίωση εμπειρογνομόνων ή/και αξιολογητών ή αποζημίωση μελών ομάδων ελέγχου.

Εξαιρούνται και δεν εμπίπτουν στις πληρωμές μέσω ΕΑΠ οι δαπάνες μετακίνησης⁹³ ή έξοδα κίνησης βάσει άλλων διατάξεων νόμου, ΠΔ⁹⁴ ή ΚΥΑ.

Αρμόδια Υπηρεσία για την επιβεβαίωση της υποχρέωσης απογραφής είναι η **Υπηρεσία Διαχείρισης του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού του Δημοσίου** του Υπουργείου Εσωτερικών (πρώην Διοικητικής Ανασυγκρότησης).

Οι πληρωμές που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων διενεργούνται μέσω του συστήματος πληρωμής της ΕΑΠ με την δημιουργία Τραπεζικού Λογαριασμού του Υπόλογου διαχειριστή για το σκοπό αυτό.

- Στις περιπτώσεις όπου υπόλογοι διαχειριστές είναι Κεντρικές Υπηρεσίες Υπουργείων, αυτές οφείλουν να ανοίξουν λογαριασμό στην ΤτΕ σε συνεργασία με την Δ/νη Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης (πρώην Δ24) του ΓΛΚ.
- Στις περιπτώσεις όπου υπόλογοι διαχειριστές είναι Νομικά Πρόσωπα κάθε μορφής, αυτά δύναται να διατηρούν λογαριασμό στην ΤτΕ ή σε εμπορική Τράπεζα.

⁹² παρ. 1β του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010, και παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4389/2016

⁹³ ν. 2685/1999

⁹⁴ ΠΔ 200/1993

Για κάθε υπόλογο διαχειριστή έργου (ΓΔΟΥ Υπουργείου ή Ν.Π.) ορίζεται εκκαθαριστής (για την ΕΑΠ) ο οποίος εγγράφεται, πιστοποιείται στην εφαρμογή της ΕΑΠ και λαμβάνει κωδικό χρήστη. Ο εκκαθαριστής είναι υπεύθυνος για την μεταφόρτωση (upload) στην εφαρμογή της ΕΑΠ της ηλεκτρονικής κατάστασης αποδοχών (αρχείο XML της ΕΑΠ) σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις οδηγίες - κανόνες που ισχύουν, στις προβλεπόμενες από το σύστημα της ΕΑΠ ημερομηνίες οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της.

Οδηγίες για τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής αναλυτικής κατάστασης αποδοχών παρέχονται στην ιστοσελίδα της ΕΑΠ.

Διευκρινίζεται ότι για τις πληρωμές των αμοιβών προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (π.χ. Εφορίες Αρχαιοτήτων κ.λπ.) που βαρύνουν τον Προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έχει ανοίξει Λογαριασμός στην ΤτΕ - κεντρικό Κατάστημα Νο 23/2424203420, με τίτλο «ΕΔ - Λογαριασμός αποδοχών ΠΔΕ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» και IBAN: GR0201000230000002424203420.

Ενημέρωση από την Τράπεζα της Ελλάδος, με την αποστολή των αντιγράφων κίνησης του λογαριασμού λαμβάνει η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού⁹⁵.

5.4.4 Διαδικασία Πληρωμών

Συνοπτικά η διαδικασία πληρωμών ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

- Οι Φ.Υ. συγκεντρώνουν το σύνολο των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν την απαίτηση της πληρωμής προς το δικαιούχο (ανάδοχο/προμηθευτή κ.λπ.).

⁹⁵ ΥΑ Υπ. Οικονομικών με αρ. 2/39609 ΔΛΚΓ-14/05/2019

- Ο φάκελος με τα δικαιολογητικά υποβάλλεται από τους φορείς υλοποίησης στον **υπόλογο διαχειριστή του έργου**. Επιπλέον, υποβάλλεται κατά περίπτωση, και η απόφαση σύμφωνης γνώμης άλλης αρμόδιας υπηρεσίας (π.χ. ΔΑ) σχετικά με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου.
- Ο φάκελος με τα δικαιολογητικά από τον προϊστάμενο της Οικονομικής Υπηρεσίας χρεώνεται στον εισηγητή εκκαθάρισης για έλεγχο ως προς τη **νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης**, καθώς και ως προς τις τυχόν ειδικές διατάξεις που περιέχονται στη Σ.Α. ή/και στην απόφαση ένταξης του έργου ή σε ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εν λόγω πληρωμή, και την κατάρτιση της εντολής πληρωμής και την εισήγηση για εκκαθάριση.
- Στο στάδιο αυτό επιβεβαιώνεται η ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης για το έργο και επαληθεύονται τα δικαιώματα είσπραξης του πιστωτή (δικαιούχου της πληρωμής), καθώς και το ποσό της απαίτησης.
- Εφόσον ολοκληρωθεί ο έλεγχος του συνόλου των δικαιολογητικών, ο **εισηγητής εκκαθάρισης** καταρτίζει την **εντολή πληρωμής** και εισηγείται την έγκριση και υπογραφή της από το κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο του υπολόγου.
- Οι εντολές πληρωμής παραλαμβάνονται από τον υπεύθυνο λογαριασμού, ο οποίος δημιουργεί αντίστοιχες ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής - EPS.
- **Οι ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής - EPS αποστέλλονται στην Τ.τ.Ε.** με διεπαφή και με την εκτέλεσή τους επιστρέφει επίσης με διεπαφή από την Τ.τ.Ε. ενημέρωση για τις επιβεβαιωμένες πληρωμές. Τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα στο πληροφοριακό σύστημα erpe και η εκτύπωσή τους επέχει θέση επιβεβαίωσης της πληρωμής.
- Σε περίπτωση μη εκτέλεσης ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής από την ΤτΕ, αυτή ακυρώνεται και στο απαντητικό αρχείο της ΤτΕ αναγράφεται η αιτιολογία απόρριψης. Με την απόρριψη της ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής διαμορφώνονται ανάλογα τα στοιχεία του έργου στο e-rpe.
- Σε περίπτωση εκτέλεσης ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής από την ΤτΕ και μη επιβεβαίωση αυτής από την Τράπεζα, όπου ο δικαιούχος τηρεί λογαριασμό (για

λόγους που αφορούν το δικαιούχο με την Τράπεζά του, π.χ. μη ενεργός λογαριασμός, μη ταύτιση του α' δικαιούχου που έχει δηλωθεί στην Υπηρεσία με τον πρώτο δικαιούχο που έχει η Τράπεζα κ.λπ.), το ποσό επιστρέφει σε ενδιάμεσο λογαριασμό που έχει δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό στην ΤτΕ. Ενημερώνεται ο δικαιούχος και αν επιλυθεί το πρόβλημα επιβεβαιώνεται η πληρωμή ως εκτελεσμένη ορθώς, σε διαφορετική περίπτωση επιστρέφει το ποσό στο λογαριασμό αδιαθέτων υπολοίπων που τηρείται στην ΤτΕ. Διευκρινίζεται ότι αν η πληρωμή αφορά λογαριασμό ΝΠ (προϊόν 231), το ποσό επιστρέφει στο λογαριασμό του έργου.

- Ο υπεύθυνος λογαριασμού τηρεί σε αρχείο τις υπογεγραμμένες εντολές πληρωμής, καθώς και την ηλεκτρονική επιβεβαίωση της διεκπεραίωσης της ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής, αντίγραφα των οποίων εκτυπώνονται από το erpe και υποβάλλονται στην ΓΔΟΥ του αρμόδιου Υπουργείου για την έκδοση συμψηφιστικού εντάλματος πληρωμής και την εμφάνιση της δαπάνης στη δημόσια ληψοδοσία. Ειδικά για την περίπτωση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ως αρμόδια Γ.Δ.Ο.Υ. νοείται το Γραφείο Δημοσιονομικού Ελέγχου και Προώθησης Εντολών Μεταφοράς Πιστώσεων.
- Για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, οι εν λόγω δαπάνες υποβάλλονται από τους φορείς υλοποίησης με μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών στις αρμόδιες ΔΑ και δια μέσου αυτών στην Αρχή Πιστοποίησης, στη βάση των οποίων γίνονται οι αιτήσεις εκταμίευσης της αντίστοιχης κοινοτικής συνδρομής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23: Διάγραμμα διαδικασίας πληρωμών –συμψηφιστικών ενταλμάτων

5.5 Τραπεζικά προϊόντα και διαχείριση υπολοίπων

Οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί επενδύσεων που τηρούνται στη ΤτΕ και από τους οποίους εκτελούνται οι πληρωμές, κατηγοριοποιούνται σε διακριτά τραπεζικά προϊόντα που σχετίζονται με το είδος του υπολόγου, με το σκέλος του Π/Υ και διαφέρουν ως προς τη λειτουργία τους και τη διαχείριση των υπολοίπων τους στις 31/12 κάθε έτους. Η πληρωμή που γίνεται από τους λογαριασμούς αυτούς προκαλεί χρέωση του Δημοσίου.

5.5.1 Λογαριασμοί έργων εθνικού σκέλους και λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων εκτός Κ.Α.

προϊόν 020:

Πρόκειται για λογαριασμούς κατηγορίας εξουσιοδότησης πληρωμής, με υπολόγους

Οικονομικές Υπηρεσίες φορέων Κεντρικής Διοίκησης (Υπουργεία - Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και Ανεξάρτητες Αρχές). Οι εν λόγω λογαριασμοί πιστώνονται **αποκλειστικά** και μόνο μέσω διαδοχικών εντολών κατανομής του διατάκτη που γίνονται μέσα στο έτος, και χρεώνονται με την εκτέλεση ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής (eps) με ταυτόχρονη χρέωση του Δημοσίου. Πληρωμές από λογαριασμούς 020 είναι είτε άμεσες είτε έμμεσες πληρωμές επιχορηγήσεων. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών, που μένουν αναπορρόφητα στους λογαριασμούς αυτούς, στις 31/12 εκάστου έτους ανακαλούνται ως ανεκτέλεστα, και οι λογαριασμοί μηδενίζονται.

προϊόν 231:

Πρόκειται για **Λογαριασμούς κατηγορίας Νομικών Προσώπων**, με υπολόγους διαχειριστές, ΝΠΔΔ ή ΔΕΚΟ με δ ι ο ι κ η τ ι κ ή και οικονομική αυτοτέλεια. Αντίθετα με την προηγούμενη κατηγορία, στους Λογαριασμούς αυτούς η χρέωση του Δημοσίου και επομένως η πληρωμή του έργου στο ΠΔΕ γίνεται με την εκτέλεση της εντολή κατανομής από την ΤτΕ, άσχετα από το χρόνο διενέργειας των πραγματικών πληρωμών. Οι λογαριασμοί αυτοί τηρούνται διακριτά ανά έργο στην Τ.τ.Ε, πιστώνονται μέσω διαδοχικών εντολών κατανομής του διατάκτη που γίνονται μέσα στο οικονομικό έτος. Στις 31/12 εκάστου έτους τα υπόλοιπα στους λογαριασμούς των έργων, δεν ανακαλούνται και οι πληρωμές από τους λογαριασμούς αυτούς συνεχίζονται και στα επόμενα έτη μέχρι την ολοκλήρωση των έργων. Τα ανωτέρω Ν.Π.Δ.Δ, Δημόσιοι Οργανισμοί και Δημόσιες Επιχειρήσεις επανεγγράφουν στο προϋπολογισμό του επομένου έτους τα εν λόγω υπόλοιπα.

προϊόν 20.2:

Πρόκειται για λογαριασμούς από τους οποίους πληρώνονται έργα των ΕΠ ΕΣΠΑ, Ε.Π Αλιείας και Θάλασσας, Ταμείο Συνοχής, ΕΟΧ, ΠΑΑ, CEF, ΤΕΒΑ, τα οποία έχουν ενταχθεί στο Κεντρικό Λογαριασμό (ΚΛ) 200850.

προϊόν 20.6:

Πρόκειται για λογαριασμούς από τους οποίους πληρώνονται έργα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, τα οποία

έχουν ενταχθεί στον Κεντρικό Λογαριασμό (ΚΛ) 201150.

Τα δύο ανωτέρω τραπεζικά προϊόντα πιστώνονται **αποκλειστικά** και μόνο με εντολή κατανομής είτε από την αρμόδια ΔΑ, είτε από το φορέα χρηματοδότησης όπου προβλέπεται.

Χρεώνονται με τις ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής (EPS), που εκτελούν οι υπεύθυνοι λογαριασμού και τα ποσά μεταφέρονται στους λογαριασμούς των δικαιούχων (ανάδοχοι, επιχορηγούμενοι φορείς, ειδικοί λογαριασμοί κ.λπ.). Στις 31/12 εκάστου έτους τα υπόλοιπα στους λογαριασμούς αυτούς δεν ανακαλούνται ως ανεκτέλεστα, αλλά μεταφέρονται αυτόματα στο επόμενο έτος, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα οι πληρωμές, οι οποίες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα στο έτος που θα γίνει η πληρωμή. Με την ολοκλήρωση των έργων, τα τυχόν υπόλοιπα των λογαριασμών **ανακαλούνται με αποφάσεις ανάκλησης, καθόσον δεν δύναται να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.**

5.5.2 Ειδικοί Λογαριασμοί

Πρόκειται για Λογαριασμούς Ειδικού σκοπού που τηρούνται είτε στην ΤτΕ είτε και σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα και η μεταφορά της πίστωσης των έργων του ΠΔΕ σε αυτούς αποτελεί έμμεση πληρωμή είτε με υπόλογο διαχειριστή είτε με απευθείας μεταφορά χωρίς υπόλογο, όταν προβλέπεται ρητά στο θεσμικό πλαίσιο σύστασης αυτών. Στις περιπτώσεις, όπου δεν ορίζεται υπόλογος διαχειριστής, η χρηματοδότηση και η μεταφορά των πιστώσεων των έργων γίνεται με απευθείας μεταφορά από το έργο στο iban του Ειδικού Λογαριασμού. Η εντολή μεταφοράς δίδεται από την Οικονομική υπηρεσία του Φορέα, στον οποίο ανήκει η ΣΑ και το έργο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), τον Ειδικό Λογαριασμό ΕΛΕΓΕΠ του ΟΠΕΚΕΠΕ, τον Ειδικό Λογαριασμό της Βουλής των Ελλήνων, τον Ειδικό Λογαριασμό Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ), Ειδικούς λογαριασμούς νέων χρηματοδοτικών μέσων π.χ. JEREMIE, «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» κ.α.

Η εκτέλεση της μεταφοράς από την ΤτΕ αποτελεί έμμεση πληρωμή για το ΠΔΕ,

ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης των πληρωμών προς τους τελικούς δικαιούχους από τον Ειδικό Λογαριασμό, όπως ορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο σύστασης αυτού.

Διαδικασία μεταφοράς των πιστώσεων σε Ειδικούς Λογαριασμούς.

Η απευθείας μεταφορά χωρίς υπόλογο σε Ειδικό Λογαριασμό πραγματοποιείται:

- Από τον υπεύθυνο λογαριασμού με δημιουργία ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής - EPS, εάν πρόκειται για πληρωμή συγχρηματοδοτούμενου σκέλους μέσω Κεντρικού Λογαριασμού (υπ' αριθ. 41458/2017 Διοικητικό Έγγραφο του ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ.). Η εκτέλεση της ηλεκτρονικής πληρωμής - EPS από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε..
- Με εντολής κατανομής/μεταφοράς από τη ΓΔΟΥ του οικείου Υπουργείου ή την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας προς την Τ.τ.Ε. σε κάθε άλλη περίπτωση (εθνικό σκέλος και λοιπά συγχρηματοδοτούμενα). Η εκτέλεση της εντολής κατανομής/ μεταφοράς από την Τ.τ.Ε. λογίζεται ως πληρωμή για το Π.Δ.Ε.

Απαραίτητη είναι η αναγραφή του θεσμικού πλαισίου σύστασης του Ειδικού λογαριασμού που ορίζει την απευθείας μεταφορά χωρίς υπόλογο, σε ειδικό πεδίο του erpe και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις.

5.5.3 Λογαριασμοί για πληρωμές προκαταβολών και πληρωμές Εξωτερικού

• Χορήγηση προκαταβολών για δαπάνες μικρής κλίμακας

Στις περιπτώσεις έργων του ΠΔΕ, τα οποία περιλαμβάνουν λειτουργικές δαπάνες, όπως λ.χ. αμοιβές προσωπικού, μετακινήσεις, μικροπρομήθειες, έξοδα μη προσδιοριζόμενα επακριβώς εκ των προτέρων κ.λπ., δύναται κατ' εξαίρεση να αναλαμβάνονται προκαταβολές σε βάρος του λογαριασμού του αντίστοιχου έργου που τηρείται στην ΤτΕ, ύψους μέχρι χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500 €). Το ανωτέρω ποσό δύναται να υπερβεί τα χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500 €) για την πληρωμή μετακινήσεων για εκπαιδευτικούς σκοπούς/ενημερωτικά σεμινάρια εντός και εκτός Ελλάδος.

Τη διαταγή για τη χορήγηση προκαταβολής εκδίδει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας,

ορίζοντας ως δικαιούχο της προκαταβολής υπάλληλο της υπηρεσίας που εκτελεί το έργο ή τον υπεύθυνο λογαριασμού και δεν απαιτείται κοινοποίησή της στην ΥΔΕ/ειδικό λογιστήριο. Ο δικαιούχος της προκαταβολής αποδίδει τα δικαιολογητικά των δαπανών, που πληρώθηκαν με την προκαταβολή στον προϊστάμενο που εξέδωσε τη διαταγή. Δικαιούχοι προκαταβολής δύνανται να ορίζονται και περισσότεροι του ενός ανά έργο ΠΔΕ, όπου απαιτείται.

Για την ανάληψη νέας προκαταβολής για το ίδιο έργο στο ίδιο πρόσωπο, πρέπει να έχει αναλωθεί και να έχουν υποβληθεί τα σχετικά δικαιολογητικά τουλάχιστον για το 80 % της προηγούμενης διαταγής.

Η τακτοποίηση προκαταβολής με τη συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών των δαπανών, πρέπει να ολοκληρώνεται με ευθύνη του δικαιούχου της προκαταβολής μέσα σε δύο μήνες από την ανάληψή της. Τα αδιάθετα υπόλοιπα προκαταβολής μετά την πάροδο του διμήνου από την ανάληψή της κατατίθενται στο λογαριασμό αδιαθέτων υπολοίπων παρελθόντων οικονομικών ετών που τηρείται στη ΤτΕ.

Οι πληρωμές γίνονται με ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής μέσω του erpe χρεώνοντας τον αντίστοιχο λογαριασμό του έργου με πίστωση του ποσού σε ενδιάμεσο λογαριασμό 242 με **IBAN GR8401000230000002421174186**, ο οποίος έχει ήδη δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό στο Τμήμα Σχέσεων με το Δημόσιο της Τράπεζας της Ελλάδος με τίτλο «ΕΓΓΡ. Ε.Δ Α/ΠΔΕ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΥΠΟ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ».

Πριν από την δημιουργία της ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής αποστέλλεται έγγραφο του φορέα χρηματοδότησης προς την Τράπεζα της Ελλάδος με τα ακριβή στοιχεία του δικαιούχου της προκαταβολής. Το ύψος του ποσού ανάληψης της προκαταβολής θα πρέπει να είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του ΦΕΚ Α.Φ. 2282/22.7.2016, καθώς και με την ΚΥΑ 134453 (ΦΕΚ 2857/Β/28.12.2015) για ανάληψη ποσού προκαταβολής Εθνικού και Συγχρηματοδοτούμενου σκέλους.

- **Πληρωμές εξωτερικού**

Πληρωμές εξωτερικού που αφορούν χώρες εντός και εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικές πληρωμές από το erpe με πίστωση του ενδιαμέσου λογαριασμού, ο οποίος έχει δημιουργηθεί ήδη στο τμήμα Αγοραπωλησίας Συναλλάγματος με τίτλο «ΕΓΓΡ.Ε.Δ ΑΠΟ ΠΔΕ ΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΥΠΟ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ» στην **Τράπεζα της Ελλάδος με IBAN GR1501000130000002421174205**.

Πριν από τη δημιουργία της ηλεκτρονικής εντολής πληρωμής προηγείται συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα της Τράπεζας της Ελλάδος (Τμήμα Αγοραπωλησίας Συναλλάγματος, προκειμένου να καθοριστούν οι όροι ανταλλαγής σε ξένο νόμισμα και τα σχετικά έξοδα (προμήθεια, λοιπά έξοδα λόγω συναλλαγματικής ισοτιμίας, κ.λπ).

5.5.4 Έκδοση συμψηφιστικών ενταλμάτων πληρωμής

Το στάδιο της πληρωμής των έργων ολοκληρώνεται με την ενταλματοποίηση της δαπάνης και την έκδοση συμψηφιστικού εντάλματος πληρωμής από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Γ.Δ.Ο.Υ. ή Γραφείο Δημοσιονομικού Ελέγχου - Γραφείο Προώθησης Εντολών Μεταφοράς Πιστώσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας). Με την ενέργεια αυτή αποτυπώνονται οι δαπάνες των έργων του Π.Δ.Ε. σε κατάλληλους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εξόδων (Α.Λ.Ε.) στη δημόσια ληψοδοσία⁹⁶

Οι υπόλογοι διαχειριστές αποστέλλουν τα αποδεικτικά στοιχεία πραγματοποίησης των πληρωμών (εντολές πληρωμής και την επιβεβαίωση της διεκπεραίωσης των ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής - EPS), όπως παράγονται από το πληροφοριακό σύστημα του erpe, στις Γ.Δ.Ο.Υ. του οικείου Υπουργείου και στο Γραφείο Δημοσιονομικού Ελέγχου - Γραφείο Προώθησης Εντολών Μεταφοράς Πιστώσεων

⁹⁶ Κ.Υ.Α. 134453/2015, άρθρ. 2

του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Για τα έργα του Π.Δ.Ε. που αφορούν επιχορηγήσεις - χρηματοδοτήσεις σε Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ορίζονται με σχετική ΚΥΑ⁹⁷.

⁹⁷ Κ.Υ.Α. 2/39549/0026/2015 , άρθρ. 1

5.6 Μελέτες περίπτωσης

1. Ο Δήμος Αλεξανδρούπολης ως φορέας υλοποίησης έργου ενταγμένου στο ΠΕΠ ΑΜΘ, υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης προς τη ΔΑ του ΠΕΠ. Το έργο του είναι ενταγμένο στη Συλλογική Απόφαση ΕΠ031/1 και το αιτούμενο ποσό είναι 500.000 €.

Ο Δήμος Αλεξανδρούπολης διαπιστώνει ότι έχει αναρτηθεί στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση χρηματοδότησης του ΥΠΑΕ, στην οποία περιλαμβάνεται και η ΣΑΕΠ 031/1 με ποσό 3.000.000 €.

Είναι σε θέση να πληρώσει τα παραστατικά που του έχουν υποβληθεί για το έργο; Ποια πληροφοριακά συστήματα εμπλέκονται στην όλη διαδικασία;

Απάντηση

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις οδηγίες λειτουργίας του Κεντρικού Λογαριασμού 200850 (ΕΣΠΑ, ΕΟΧ,ΤΕΒΑ,ΠΑΑ κ.α.) το αίτημα του Δήμου Αλεξανδρούπολης αξιολογείται από τη ΔΑ και ενσωματώνεται σε λίστα εγκεκριμένων για χρηματοδότηση έργων της ίδιας Συλλογικής Απόφασης, τον ΠΙΚΕ.

Απαραίτητα στοιχεία του ΠΙΚΕ είναι: έργο, ποσό, ΑΦΜ υπολόγου, κατάσταση ΤτΕ (αν πρόκειται για την πρώτη κατανομή στο έργο).

Η ΔΑ προωθεί το αίτημα ηλεκτρονικά στην ΕΥΣΕΕ, η οποία με τη σειρά της το προωθεί στην ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ. Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης της ΣΑΕΠ 031/1 για τα έργα του ΠΙΚΕ ανέρχεται σε 3.000.000 €.

Εκδίδεται απόφαση χρηματοδότησης με το συνολικό ποσό της ΣΑΕΠ 031/1 και προωθείται με διεπαφή στην ΤτΕ, η οποία σε εύλογο χρονικό διάστημα 1-2 ημερών την εκτελεί. Με την εκτέλεση τα στοιχεία του ΠΙΚΕ ως επιτυχημένες εγγραφές ενημερώνουν το erpe και οι υπόλογοι (εν προκειμένω ο Δήμος Αλεξανδρούπολης) έχει στη διάθεσή του το ποσό των 500.000 € προκειμένου να προβεί σε ηλεκτρονικές πληρωμές.

Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας από την αρχική υποβολή του αιτήματος μέχρι και την διενέργεια των πληρωμών εμπλέκονται τα πληροφοριακά συστήματα: ΟΠΣ

ΕΣΠΑ, erpe και πληροφοριακό σύστημα της ΤτΕ.

2. Χρηματοδότηση έργου Δήμου Τρικαίων ενταγμένο στο Εθνικό σκέλος του ΠΔΕ.

Η Οικονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών με το ρόλο του «υπεύθυνου χρηματοδότησης» υποβάλλει μέσω του e-rpe προς τη ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ αίτημα χρηματοδότησης για 15 έργα ύψους 1.500.000 €, στο οποίο περιλαμβάνεται και έργο με φορέα υλοποίησης το Δήμο Τρικαίων με ποσό 50.000 €. Τα εν λόγω έργα είναι ενταγμένα στη Συλλογική Απόφαση ΣΑ 055.

Η ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ εκδίδει απόφαση χρηματοδότησης της ΣΑ055 ύψους 1.500.000 € η οποία εκτελείται από την ΤτΕ.

Ο Δήμος Τρικαίων με τις ανωτέρω ενέργειες είναι σε θέση να προβεί σε πληρωμή των παραστατικών που του έχουν υποβληθεί για το συγκεκριμένο έργο;

Απάντηση

Η Απόφαση χρηματοδότησης της ΣΑ που εκδίδεται από το ΥΠΑΕ, αποτελεί προϋπόθεση αλλά δεν είναι απόφαση χρηματοδότησης έργου. Πρέπει να ακολουθήσει από την Οικονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών με τον ίδιο ρόλο του «υπεύθυνου χρηματοδότησης» μέσω του e-rpe η υποβολή εντολής κατανομής με στοιχεία: έργο, ποσό, ΑΦΜ υπολόγου (εν προκειμένω το ΑΦΜ του Δήμου Τρικαίων), κατάσταση ΤτΕ(αν πρόκειται για την πρώτη κατανομή στο έργο), ο αριθμός πρωτοκόλλου και ο ΑΔΑ αυτής. Η εντολή κατανομής αποστέλλεται με διεπαφή στην ΤτΕ, εκτελείται και ο υπεύθυνος λογαριασμού του Δήμου Τρικαίων έχει στη διάθεσή του το ποσό των 50.000 €, προκειμένου να εξοφλήσει τα υποβληθέντα παραστατικά δαπανών (τιμολόγια, κρατήσεις κ.λπ).

3. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υποβάλει στην ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ αίτημα χρηματοδότησης για έργο Αεροδρομίου που έχει πίστωση από συνεισφορά. Η ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ εκδίδει απόφαση χρηματοδότησης της ΣΑ 077

και στη συνέχεια το Υπουργείο Μεταφορών αποστέλλει ηλεκτρονικά μέσω του erpe στην ΤτΕ εντολή κατανομής με το το έργο, το ποσό, το ΑΦΜ υπολόγου, κ.α. προκειμένου να διενεργηθούν οι πληρωμές. Είναι σωστή η διαδικασία;

Απάντηση

Όχι, η διαδικασία δεν είναι σωστή, διότι: α) δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες προκειμένου η ΥΠΑ να καταθέσει το απαιτούμενο ποσό της συνεισφοράς στο λογαριασμό συνεισφορών που τηρείται στην ΤτΕ. Οι πιστώσεις προέρχονται από το τέλος εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης (σπατόσημο) το οποίο εισπράττεται από την ΥΠΑ σε λογαριασμούς διακριτούς για κάθε Α/Δ και διατίθεται από αυτήν και β) η εντολή χρέωσης του λογαριασμού συνεισφορών και κατανομής του ποσού στο λογαριασμό του υπολόγου του έργου, προκειμένου να εκτελέσει τις πληρωμές πρέπει να γίνει από την ΥΠΑΝΕ/ΔΔΕ και όχι από το Υπουργείο Υποδομών.

4. Το έτος 2016 εντάσσεται στο Εθνικό ΠΔΕ το έργο «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΑΜΟΥ στη ΣΑ 091 του Υπουργείου Υγείας με συνολικό Π/Υ 3.500.000 €.

Η πίστωση του έργου στο έτος 2016 είναι 2.000.000 € και οι κατανομές και πληρωμές μέχρι 31-12-2016 ανέρχονται στο ποσό των 2.000.000 €. Το επόμενο έτος 2017 το έργο εντάσσεται με πίστωση 1.500.000 € και οι κατανομές και πληρωμές μέχρι 31-12-2017 ανέρχονται στο ποσό των 1.500.000 €. Το έργο ολοκληρώνει το οικονομικό αντικείμενο και δεν επανεντάσσεται στα επόμενα έτη.

Από τα στοιχεία του e-rpe το έργο παρουσιάζει ηλεκτρονικές πληρωμές με ers:

Το έτος 2016 ποσό ύψους 500.000 €

Το έτος 2017 ποσό ύψους 1.800.000 €

Το έτος 2018 ποσό ύψους 700.000 € με ολοκλήρωση και του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Σε περίπτωση ελέγχου το Νοσοκομείο μπορεί να τεκμηριώσει ότι στο έτος 2017 προέβη σε ηλεκτρονικές πληρωμές > από την εγκεκριμένη πίστωση; Ομοίως ότι το 2018 προέβη σε ηλεκτρονικές πληρωμές χωρίς να είναι ενταγμένο πλέον το έργο στο ΠΔΕ; Τι υποχρέωση έχει το Νοσοκομείο μετά και την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου του έργου, με Π/Υ μικρότερο από τον αρχικά εγκεκριμένο;

Απάντηση

Τεκμηριώνονται απολύτως τα ανωτέρω, καθόσον σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του ΠΔΕ τα ΝΠ (εν προκειμένω το Γενικό Νοσοκομείο Σάμου) είναι υπόλογοι διαχειριστές και τηρούν λογαριασμούς 231 στην ΤτΕ. Η χρηματοδότηση του ΝΠ με την εντολή κατανομής αποτελεί πληρωμή στο έργο ανεξάρτητα από το πότε το ΝΠ θα πραγματοποιήσει τις πραγματικές πληρωμές μέσω ηλεκτρονικών εντολών (eps).

Με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου τα τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα, με ευθύνη του φορέα υλοποίησης, υποχρεωτικά επιστρέφονται στο λογαριασμό αδιαθέτων υπολοίπων παρελθόντων οικονομικών ετών που τηρείται στην ΤτΕ.

5. Τα ίδια στοιχεία της ανωτέρω μελέτης περίπτωσης θα μπορούσαν να ισχύσουν αν το έργο ήταν ενταγμένο σε ΕΠ ΕΣΠΑ;

Απάντηση

Στην περίπτωση που το έργο ήταν ενταγμένο σε ΕΠ ΕΣΠΑ ο λογαριασμός του ΝΠ θα ήταν 202 και η λειτουργία του θα ήταν διαφορετική. Οι πληρωμές σε κάθε έτος δεν υπολογίζονται με την κατανομή αλλά με τις ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής (eps) και πρέπει απαραίτητα να καλύπτονται από ετήσια πίστωση.

Επίσης, στην περίπτωση αυτή το αδιάθετο υπόλοιπο δεν μεταφέρεται στο λογαριασμό αδιαθέτων υπολοίπων αλλά ανακαλείται με αρνητική κατανομή από την αρμόδια ΔΑ.

ΣΤ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

6. Πληροφοριακά Συστήματα (Εφαρμογές Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος e-PDE)

Όλες οι διαδικασίες του ΠΔΕ έχουν μηχανογραφηθεί και εκτελούνται μέσω του **Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος e-PDE**. Η πρόσβαση στο σύνολο των διαδικασιών αυτών γίνεται μέσω της επίσημης ηλεκτρονικής πύλης του ΠΔΕ (www.epde.gr) με τη χρήση διακριτών ρόλων.

6.1 Διαδικασία Κατάρτισης

Οι προτάσεις των Φ.Χ. για ένταξη και έγκριση έργων στο ΠΔΕ δημιουργούνται μέσω του e-PDE, με την ηλεκτρονική συμπλήρωση του Πίνακα Προγραμματισμού καθώς και την ηλεκτρονική συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου κάθε έργου στο e-PDE (με εξαίρεση τα έργα για τα οποία υπάρχει αυτόματη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα, π.χ. ΟΠΣ ΕΣΠΑ).

Οι εμπλεκόμενοι ρόλοι του e-PDE κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ΠΔΕ είναι οι εξής:

Χρήστης Φορέα Υλοποίησης: Ο συγκεκριμένος ρόλος αφορά στους φορείς υλοποίησης, με πρόσβαση στις λειτουργίες που αφορούν στην κατάρτιση και στην χρηματοδότηση έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ.

Εισηγητής Ειδικού Φορέα (Φορέας Πιστώσεων): Αυτός ο ρόλος αναφέρεται στους ειδικούς φορείς (Ειδικές/Γενικές Γραμματείες, Περιφέρειες κ.α.), με πρόσβαση στις λειτουργίες που αφορούν στην κατάρτιση έργων σε ανώτερο επίπεδο (πρόταση Α' επιπέδου) από τον Φορέα Υλοποίησης. Βοηθητικά, σε αυτόν το ρόλο έχουν δοθεί και οι λειτουργίες του ρόλου «Χρήστης Φορέα Υλοποίησης».

Εισηγητής Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (Φορέας Πιστώσεων): Αυτός ο ρόλος αφορά στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης, με πρόσβαση στις λειτουργίες που αφορούν την κατάρτιση έργων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, σε ανώτερο επίπεδο (πρόταση Α' επιπέδου) από τον Φορέα Υλοποίησης. Βοηθητικά, σε αυτόν το ρόλο έχουν δοθεί και οι λειτουργίες του ρόλου «Χρήστης Φορέα Υλοποίησης».

Εισηγητής Φορέα Χρηματοδότησης: Αυτός ο ρόλος αφορά στους Φορείς Χρηματοδότησης, με πρόσβαση στις λειτουργίες που αφορούν στην κατάρτιση έργων των Συλλογικών Αποφάσεων που διαχειρίζεται ο αντίστοιχος φορέας (πρόταση Β' επιπέδου - Τελική πρόταση Φορέα Χρηματοδότησης). Επιπλέον, αυτός ο ρόλος καταχωρεί και τις ανακατανομές πιστώσεων στο σύστημα.

6.2 Διαδικασία Χρηματοδότησης - Κατανομής έργων ΠΔΕ

Η υποβολή των αιτημάτων χρηματοδότησης των Συλλογικών Αποφάσεων (ΣΑ), χρηματοδότησης των έργων (εντολές κατανομής) και η αποστολή τους στην ΤτΕ γίνονται πλέον για το σύνολο του ΠΔΕ (Εθνικό και Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος) μέσω του e-PDE από τους παρακάτω ρόλους.

Χρήστης Φορέα Υλοποίησης: Ο συγκεκριμένος ρόλος αναφέρεται στους φορείς υλοποίησης, με πρόσβαση στις λειτουργίες που αφορούν στη κατάρτιση και στη χρηματοδότηση έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ.

Υπεύθυνος Χρηματοδοτήσεων: Αυτός ο ρόλος αφορά τους χρήστες των Φ.Χ. που είναι υπεύθυνοι για τη Διαχείριση Αιτήσεων Χρηματοδότησης και Κατανομής.

Τα αιτούμενα ποσά ανά πράξη/υποέργο και Διαχειριστή έργου (υπόλογο), όπως έχουν καταχωρηθεί και διαμορφωθεί από τους χρήστες στα ανωτέρω στάδια, διαμορφώνουν στο e-PDE, το αίτημα χρηματοδότησης της ΣΑ και στοιχειοθετούν τον Πίνακα Κατανομής Έργων (ΠΙΚΕ).

Ο ΠΙΚΕ μετά την εκτέλεση της χρηματοδότησης της ΣΑ από την Τράπεζα της Ελλάδος οριστικοποιείται και τα στοιχεία του, ήτοι εγκεκριμένο ποσό

χρηματοδότησης ανά έργο και διαχειριστή/υπόλογο, τοποθετούνται ως επιτυχημένες εγγραφές και ενημερώνουν το e-PDE.

6.3 Διαδικασία Πληρωμής έργων ΠΔΕ

Η πληρωμή των δαπανών του ΠΔΕ πραγματοποιείται αποκλειστικά με τη δημιουργία ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής μέσω του e-PDE.⁹⁸

Η διαδικασία πληρωμής έργων ΠΔΕ, από το e-PDE διενεργείται μέσω των παρακάτω ρόλων.

Διαχειριστής Οφειλών: Αυτός ο ρόλος αφορά στους χρήστες των Φ.Χ. που είναι υπεύθυνοι για την ανάθεση ΣΑ και έργων στους Υπεύθυνους Λογαριασμού. Οι Διαχειριστές Οφειλών έχουν την ευθύνη της διασύνδεσης των Υπολόγων/Υπευθύνων Λογαριασμών έργων του ΠΔΕ, καθώς και της εποπτείας για την εισαγωγή όλων των απαιτούμενων στοιχείων στο σύστημα.

Υπεύθυνος Λογαριασμού: Αυτός ο ρόλος αφορά στους χρήστες που εκτελούν τις εντολές πληρωμής μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικών εντολών πληρωμής (eps). Οι Υπεύθυνοι Λογαριασμών έργων του ΠΔΕ έχουν την ευθύνη καταχώρησης στο e-PDE όλων των παραστατικών (τιμολογίων ή ισοδύναμων εγγράφων) τρέχοντος έτους, καθώς και όσων παραστατικών προηγούμενων ετών δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί.

Επιπλέον, στη λειτουργία ένταξης, χρηματοδότησης και πληρωμών έργων του ΠΔΕ, εμπλέκονται και άλλα πληροφοριακά συστήματα, όπως:

ΟΠΣ - ΕΣΠΑ

Πρόσβαση διαθέτουν κυρίως οι χρήστες των ΔΑ και αποτελεί το σύστημα όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν στα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 του ΕΣΠΑ 2007-2013, του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), στις δράσεις των Διευρωπαϊκών

⁹⁸ ΚΥΑ 4409/ΔΕ 5154 (ΦΕΚ 2595/Β/15.10.2013)

Δικτύων Μεταφοράς (ΔΔΜ) και των προγραμμάτων του Χρηματοδοτικού Μέσου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΒΑ/FEAD). Τα έργα (ή πράξεις, όπως αναφέρονται στους Κανονισμούς) απεικονίζονται σε επίπεδο κωδικού MIS.

Οι έντάξεις καθώς και τα αιτήματα χρηματοδότησης των έργων, που χρηματοδοτούνται από τους δύο Κεντρικούς Λογαριασμούς (200850 και 201150) γίνονται αυτόματα μέσω διεπαφών των δύο συστημάτων (e-ΠΔΕ και ΟΠΣ ΕΣΠΑ).

Πληροφοριακό Σύστημα Τράπεζας της Ελλάδας (ΤτΕ)

Από το e-PDE αποστέλλονται στο πληροφοριακό σύστημα της ΤτΕ, με διεπαφή και με κατάλληλα γραμμογραφημένα αρχεία, τα παρακάτω:

- ✓ **Έγκριμένες Συλλογικές Αποφάσεις** (αρχικές, τροποποιήσεις, προεγκρίσεις κ.α.).
- ✓ **Εγκριμένα αιτήματα χρηματοδότησης** των ΣΑ και κατανομής των ποσών στους λογαριασμούς των υπολόγων - υπευθύνων λογαριασμού.
- ✓ **Ηλεκτρονικές εντολές πληρωμής (eps)** και η εκτέλεση αυτών γίνεται μέσω διατραπεζικών εντολών (ΔΙΑΣ) στα IBAN των δικαιούχων της πληρωμής.

Το πληροφοριακό σύστημα της ΤτΕ ενημερώνει το e-PDE για την επιτυχή εκτέλεση των ανωτέρω ή την απόρριψη με αιτιολογία σφάλματος.

Ελληνική/Ξένη Βιβλιογραφία

1. **Καράγιωργας Δ.Π. (1979).** Δημόσια Οικονομική Ι, Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση
2. **Begg et al (2006).** Εισαγωγή στην Οικονομική, Αθήνα : Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη
3. **Παπαδασκαλόπουλος Α. – Χριστοφάκης Μ. (2009),** Περιφερειακός Προγραμματισμός, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση
4. **Θεοδώρου Ιωάννης, 2015,** Οι δαπάνες των Ο.Τ.Α.

Σχετική νομοθεσία - - Αποφάσεις -Εγκύκλιοι

1. **ΠΔ.200/1993:** «Περί οδοιπορικών εξόδων εσωτερικού του στρατιωτικού προσωπικού των Ε.Δ.», **ΦΕΚ (Α)75**
2. **Π.Δ. 584/1975:** «Περί του τρόπου και της διαδικασίας εξοφλήσεως των χρηματικών ενταλμάτων ή ετέρων τίτλων πληρωμής των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και εισαγωγής και αποδόσεως των υπέρ του Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων», **ΦΕΚ (Α)584**
3. **Π.Δ. 656/1975:** «Περί των υποχρεώσεων ευθυνών & καταλογισμών οργάνων ΝΠΔΔ», **ΦΕΚ (Α) 217**
4. **Ν.2212/1952:** «Περί αναγραφής εις τον Κρατικό Προϋπολογισμό από του οικονομικού έτους 1952-53 και εφεξής πιστώσεων δια δαπάνας προβλεπομένας υπό Συμβάσεων Έργου Δ.Ο.Σ και Ο.Κ.Α εις βάρος των κεφαλαίων της ανασυγκροτήσεως», **ΦΕΚ (Α)266**
5. **Ν.2685/1999:** «Κάλυψη δαπανών μετακινούμενων υπαλλήλων εντός και εκτός επικράτειας και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α) 35**
6. **Ν.2859/2000:** «Κύρωση Κώδικα Προστιθέμενης Αξίας» , **ΦΕΚ (Α) 248**
7. **Ν.3389/2005:** «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» , **ΦΕΚ (Α) 232**
8. **Ν.3871/2010:** «Δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη», **ΦΕΚ (Α)141**
9. **Ν.3845/2010:** «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο», **ΦΕΚ (Α) 65**
10. **Ν.3979/2011:** «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις», **ΦΕΚ (Α) 138**
11. **Ν.4072/2012:** «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α)86**
12. **Ν.4111/2013:** «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του Ν.4093/2012», **ΦΕΚ (Α) 18**
13. **Ν.4270/2014:** «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις)» , **ΦΕΚ (Α) 143**

14. **N.4281/2014:** «Μέτρα στήριξης & ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας , οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α) 160**
15. **N.4314/2014:** «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» , **ΦΕΚ (Α) 265**
16. **N.4339/2015:** «Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης [...] - Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4070/2012 (Α' 82) και άλλες διατάξεις» , **ΦΕΚ (Α) 133**
17. **N.4351/2015:** «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α)164**
18. **N.4443/2016:** Αρχή της ίσης μεταχείρισης (Οδηγία 2000/43)/ Κατάχρηση της αγοράς/Προστασία του Ευρώ κλπ ,**ΦΕΚ (Α) 232**
19. **N.4389/2016:** «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων & διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» , **ΦΕΚ (Α) 94**
20. **N.4412/2016:** «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», **ΦΕΚ (Α) 147**
21. **N.4465/2017:** «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/92/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 2014 ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ, ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΕ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ», **ΦΕΚ (Α) 47**
22. **N.4497/2017 :** «Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α)171**
23. **N. 4509/2017 :** « Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής και άλλες διατάξεις», **ΦΕΚ (Α)201**
24. **N.Δ. 2957/1954 :** «Περί Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρώσεως των σχετικών προς τούτας διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού», **ΦΕΚ (Α)186**
25. **A.N. 1819/1951:** «Περί τρόπου διεξαγωγής των πάσης φύσεως συναλλαγών του Δημοσίου», **ΦΕΚ (Α) 149**
26. **B.Δ. 17/5-15/6/1959:** «Περί οικονομικής Διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων»
27. **N.Δ.356/1974:** «Περί κώδικος εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων», **ΦΕΚ (Α)90**
28. **N.Δ. 496/1974:** «Περί λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ», **ΦΕΚ (Α)204**
29. **ΥΑ 32635/ΕΥΘΥ 345/23.3.2016** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»
30. **ΥΑ 76835/ΕΥΘΥ 739/19.7.2016** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»
31. **ΥΑ 90515/ΕΥΘΥ 867/5.9.2016** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»
32. **ΥΑ 84528/ΕΥΘΥ 606/28.07.2017** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»

- 33. ΥΑ 108745/ΕΥΘΥ 783/9.10.2017** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»
- 34. ΥΑ 116103/ΕΥΘΥ 878/2018/1.11.2018** «Συμπλήρωση κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που αυξάνουν την εθνική συμμετοχή»
- 35. ΥΠΑΣΥΔ 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/Β/2016)** Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 36. ΚΥΑ αριθ. 31654/ΕΥΘΥ 1415/20.7.2010 (ΦΕΚ 1262/Β/2010)** «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ» και άμεση ενίσχυση παρεμβάσεων για βελτίωση ενεργειακής απόδοσης οικιών»
- 37. ΚΥΑ 50244/ΕΥΘΥ 1125/ 10-10-2014** «Ρυθμίσεις για τη χρηματοδότηση του μη επιλέξιμου ΦΠΑ σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΠΑ»
- 38. Υ.Α.82350 /2016 (ΦΕΚ 2451/Β/2016):** «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας».
- 39. ΚΥΑ 604/2015 (ΦΕΚ 770/Β/2015)** «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου».
- 40. ΚΥΑ 140248/24.12.2018** «Τακτοποίηση πληρωμών Δημοσίων Επενδύσεων με τη λήξη του οικονομικού έτους 2018, χρηματοδότηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έτους 2019 και ρύθμιση σχετικών θεμάτων»
- 41. ΚΥΑ Αριθ. 107801 (ΦΕΚ 3390/Τ.Β/2016)** «Σύσταση Λογαριασμού για τη συγχρηματοδότηση έργων των Ταμείων Εσωτερικής Ασφάλειας (Σύνορα και Θεωρήσεις / Αστυνομική Συνεργασία) και Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020 και καθορισμός του τρόπου λειτουργίας του»
- 42. ΚΥΑ Αριθ. 135934 (ΦΕΚ 2882/Τ.Β/2015)** «Αντικατάσταση της ΑΠ 85335/14-8-2015 (ΦΕΚ Β 1706/2015) Κοινής Υπουργικής απόφασης και επανακαθορισμός της λειτουργίας του λογαριασμού 23/200850 για την εθνική συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής»
- 43. ΚΥΑ Αριθ. 134453 (ΦΕΚ 2857/Τ.Β/2015)** «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26-9-2014 ,ΦΕΚ 2573/Τ.Β»
- 44. ΚΥΑ Αριθ. 44009/ΔΕ 5154 (ΦΕΚ 2595/Τ.Β/2013)** «Καθορισμός τρόπου πληρωμής των δαπανών δημοσίων επενδύσεων από τους λογαριασμούς των έργων που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσω ηλεκτρονικών εντολών»
- 45. ΥΑ αριθ.6269/1895 Α1/2017(ΦΕΚ 4159/ Β/2017)**«Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία "ΤΑΜΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ"
- 46. ΥΑ 7428/1829/2.12.2016 (ΦΕΚ 3925/Β/2016)** «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΤΑΕΣΥΜ)».

47. ΚΥΑ αριθ. οικ.12017/1245/27-10-2010(ΦΕΚ 1697/Β/2010) «Σύσταση ταμείου Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ»
48. ΚΥΑ αριθ. 1871/25.10.2010 (ΦΕΚ 1741/Β/2010) «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΝΑΛΙΟ»
49. ΥΑ αριθ. 7314/1819/29.11.2016 (ΦΕΚ 3904/Β/2016) «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ II»
50. ΚΥΑ αριθ. 7313/1818/29.11.2016 (ΦΕΚ 3905/Β/2016) «Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ II»
51. ΚΥΑ 171563/131/21.02.2018 (ΦΕΚ 756/Β/2018) «Προκήρυξη του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον II», που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020»
52. Εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ΑΠ 71259/27-6-2017 «Οδηγίες για την λειτουργία του Κεντρικού Λογαριασμού 23/200850»
53. Εγκύκλιος οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2017 και τον προγραμματισμό δαπανών ΠΔΕ 2018-2020, με αρ. πρωτ. 32732/2.3.2018 (ΑΔΑ Ω80Θ465ΧΙ8-ΦΘΤ)
54. Εγκύκλιος Οδηγιών για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2019 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2020-2022» (Α.Π.25853/28.02.2019 - ΑΔΑ:Ω80Θ465ΧΙ8-ΦΘΤ), Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων
55. Έντυπο υποβολής πρότασης για έργο ΣΔΙΤ, Ιούλιος 2019, Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα - Πρότυπος Οδηγός αξιολόγησης προτάσεων Δημοσίων Φορέων, Ιούλιος 2019, Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
56. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ, Ιούνιος 2006, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
57. Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) - Συνοπτικός Οδηγός, Ιούνιος 2006, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
58. Εγχειρίδιο διαδικασιών Διαχείρισης & Ελέγχου για Χρηματοδοτικά Μέσα της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, Σεπτέμβριος 2017 Έκδοση:1^η, Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
59. Εγκύκλιος εκτιμήσεων πληρωμών & προβλεπόμενων δαπανών στο πλαίσιο του ΜΠΔΣ 2020-2023 του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.83635/13.08.2019 - ΑΔΑ:6ΟΖΠ465ΧΙ8-ΥΙΨ), Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων.

- 60. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002** του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 2002 για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 61. Κανονισμός ΕΕ αριθ. 1046/2018** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012
- 62. Κανονισμός ΕΕ 1303/13** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 , «Περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 »

Διαδικτυακοί τόποι

1. www.etean.gr
2. www.minfin.gr
3. http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/el/funding/solidarity-fund/
4. <http://www.sdit.mnec.gr>
5. <http://www.eib.org/efsi/> European Commission, European Fund for Strategic Investments (EFSI)
6. www.taneo.gr
7. www.espa.gr